

Toimintakertomus ja tasekirja 2023

Kirkkoneuvosto 26.3.2024

Kirkkoneuvosto 16.4.2024

Hyväksytty kirkkovaltuustossa xx.xx.2024

Ver. 16.4.2024 KN

KANGASALAN
SEURAKUNTA

Sisällys

I TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1 Yleiskatsaus.....	4
1.1 Toimintavuosi	4
1.2 Talous.....	7
2 Hallinto	18
2.1 Kirkkovaltuusto	18
2.2 Kirkkoneuvosto	20
2.3 Kuhmalahden kappeliseurakunta	23
2.4 Johtokunnat	25
2.5 Toimikunnat.....	27
2.6 Hiippakuntavaltuuston jäsenet	29
2.7 Tilintarkastajat	29
3 Henkilöstö.....	29
4 Väkiluku ja jäsenmäärä.....	34
5 Sisäinen valvonta	37
6 Talouden tunnusluvut.....	39
6.1 Tuloslaskelman tunnusluvut.....	39
6.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut	39
6.3 Taseen tunnusluvut	40
7 Seurakuntakonsernin toiminta ja talous	40
8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	40
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
1 Käyttötalouden toteutuminen.....	41
2 Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi	72
2.1 Yleishallinto.....	72
2.2 Seurakuntatyö	74
2.3 Hautausmaat ja hautaus.....	95
2.4 Kiinteistöt.....	97
3 Tuloslaskelman toteutuminen.....	99
4 Investointiosan toteutuminen.....	101
5 Rahoitusosan toteutuminen.....	107
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	110
1 Tuloslaskelma	110
2 Rahoituslaskelma.....	111
3 Tase.....	111

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	113
1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	113
2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	114
3 Tuloslaskelman liitetiedot	114
4 Rahoituslaskelman liitetiedot.....	118
5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	118
6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	121
7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	122
8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	123
V ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	124
1 Allekirjoitukset.....	124
2 Tilinpäätösmerkintä.....	124
VI LUETTELOT JA SELVITYKSET	125

I TOIMINTAKERTOMUS

1 Yleiskatsaus

1.1 Toimintavuosi

Nyt käsissäsi oleva toimintakertomus on viimeinen, johon kirjoitan tekstiä Kangasalan seurakunnan kirkkoherrana. Tuntuu hieman haikealta. Oman vaikeutensa menneen toimintavuoden kuvaukseen tuo myös se, että hoidin virkaani täällä Kangasalla vuonna 2023 vain viiden kuukauden ajan. Siitä, mitä tapahtui ennen elokuun alkua, olen vain kuulopuheiden varassa.

Kuluneen toimintavuoden alussa astuivat tehtäväänsä marraskuun 2022 seurakuntavaaleissa valitut kirkkovaltuuston jäsenet. He ja muut uudet / uudelleen valitut luottamushenkilöt ovat aloittaneet työnsä tarmokkaasti. Vaaleissa asetti ehdokkaita kolmen perinteisen valitsijayhdistyksen lisäksi myös uusi, Avara kirkko -valitsijayhdistys. Uudesta valitsijayhdistyksestä eri luottamuselimiin valitut jäsenet ovat tuoneet hallintotyöskentelyyn nuorekkaan tuulahduksen.

Kokouksessaan 14.12.2023 kirkkovaltuusto teki toiminnan näkökulmasta pienehkön, mutta organisaation näkökulmasta suuren ratkaisun: Kirkkovaltuusto lakkautti Kuhmalahden kappeliseurakunnan toiminnan 1.1.2024 lukien. Aloite kappeliseurakunnan lakkauttamisesta tuli käsittelyyn Kuhmalahden kappeliseurakunnan kappelineuvoston toimesta. Aloitteessa korostettiin, että jatkossa olisi hallinnollisen työskentelyn sijasta keskityttävä sellaisen seurakunnallisen toiminnan suunnitteluun, joka vastaisi alueella elävien kaupunkilaisten toiveita.

Tammi-maaliskuussa 2023 järjestettiin Suoraman seurakuntakeskuksessa sekä kylissä ympäri Kangasalaa Toivon torstai – tapahtumia, jotka saivat niihin osallistuneilta henkilöiltä hyvin suuret kiitokset. Myös tapahtumiin osallistuneet työntekijät pitivät kyseisiä hetkiä merkittävinä ja vahvasti seurakunnan ydinsanomasta nousevina tilaisuuksina.

Seurakuntalaisille selkeästi näkyvä muutos on tapahtunut jumalanpalvelusten palvelutehtävien lisääntymisessä. Yhä useammalle seurakuntalaiselle pystytään tarjoamaan mahdollisuus toimia halutessaan ehtoollisavustajina, tekstien lukijoina, rukouspalvelijoina, jumalanpalvelusten striimaa-jana tai kirkkokahvien järjestäjänä. Toivomme, että tuttujen ihmisten näkemien erilaisissa palvelutehtävissä rohkaisisi seurakuntalaisia ottamaan vastuuta – ei vain jumalanpalvelusten – vaan myös muiden seurakunnan tapahtumien toteuttamisessa. Monia muitakin asioita voisi varmasti ottaa esiin. Kangasalla seurakunnassa on tehty hyvää työtä, kiitos seurakuntalaisille ja työntekijöille.

Lopuksi haluan kuvailla lyhyesti niitä 20 vuotta, jotka olen toiminut Kangasalan seurakunnan kirkkoherrana. Aloittaessani työn 1.7.2004 matka tähän hetkeen, eläkeikään, tuntui pitkältä ja vaikeasti hahmoteltavalta. Kun katson tässä hetkessä aikaan 20 vuotta sitten, niin aika on tuntunut kuluvan tosi nopeasti. Olen saanut tehdä työtä kasvavalla paikkakunnalla, jossa on aina ollut hyvät mahdollisuudet työn tekemiseen. Erityisen kiitollinen olen siitä, että olen saanut tehdä yhteistyötä kolmen eri taluspäällikön / talousjohtajan kanssa. Jouni Kettunen, Annu Kuusisto ja Henri Lehtola ovat kaikki henkilöitä, jotka ovat ymmärtäneet seurakuntatyön merkityksen ja ovat halunneet omalla työllään luoda sen tekemiseen hyvät edellytykset. Hienoa on ollut myös se, että Kangasalan seurakunnassa on ollut pitkäaikaisia ja osaavia luottamushenkilöitä ja työntekijöitä. Ilman teitä

Kangasalan seurakunta voisi olla hyvinkin toisen näköinen. Palkitsevinta – sittenkin – on ollut sen näkeminen, miten seurakunta ja seurakuntalaiset ovat kasvaneet ymmärtämään ja arvostamaan uskonkokemustemme erilaisuutta. Saatamme ajatella joistakin uskonelämään liittyvistä asioista hieman eri tavalla, mutta olemme silti osa samaa seurakuntayhteisöä. Armo ja rakkaus ovat tehneet työtään. Kiitos siitä Taivaalliselle Isälle!

Seppo Jarva, kirkkoherra

Missio, visio ja strategia

Kirkkoneuvosto nimesi kokouksessaan 24.1.2023 strategiatyöryhmän, jonka tehtävänä oli käytössä olevan seurakunnan strategian päivittäminen sekä kiinteistöstrategian läpikäyminen päivittyvän strategian pohjalta. Tavoitteena oli, että päivitetty strategia voitaisiin hyväksyä vuoden 2023 lopussa.

Työryhmä keräsi strategian päivittämiseen liittyviä toiveita sekä seurakuntalaisilta (kotisivujen kautta) että työntekijöiltä / työtiimeiltä. Varsinkin seurakuntalaisilta vastauksia tuli todella paljon. Tästä voitaneen päätellä, että seurakuntalaiset ymmärsivät strategian merkityksen seurakunnan toiminnalle ja pitivät siitä syystä vastaamista tärkeänä.

Työryhmän toiminta painottui loppuvuoteen, ja tästä syystä aikataulusta jouduttiin hieman tinkimään. Päivitetty strategia hyväksyttiin kirkkovaltuustossa vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessa. Koska kyse ei ollut uuden strategian laatimisesta vaan vanhan päivityksestä, muutokset olivat lopulta kohtuullisen pieniä. Keskeisenä työryhmän tavoitteena oli strategiassa käytettävän kielen yksinkertaistaminen ja ymmärrettävämmäksi tekeminen. Onnistuttiinko tässä, sitä voidaan arvioida seuraavassa toimintakertomuksessa.

Päivitettyssä strategiassa painottuu muutama näkökulma entistä vahvemmin. Ensinnä halutaan korostaa kaikkien ihmisten yhtäläistä epätäydellisyyttä ja kaikille tarjottua pelastuksen mahdollisuutta. Tähän viitataan sanan Armo selityksellä: "Anteeksiantamus antaa meille luvan hyväksyä oman ja toistemme epätäydellisyyden. Ymmärrämme, että ristiltä katsottuna meillä kaikilla on mahdollisuus." Toinen entistä vahvempi korostus liittyy nuorten pahoinvoinnin lisääntymiseen ja kyseisen ilmiön synnyttämiin toimenpiteisiin seurakunnan toiminnassa. Kolmas nosto liittyy

sähköisen median hyödyntämiseen tulevaisuuden viestinnässä. Sähköinen viestintä mahdollistaa sekä tiedon jakamisen että palautteen aktiivisen keräämisen entistä tehokkaammalla tavalla.

Työryhmä jatkaa työtään vuonna 2024 läpikäymällä Kangasalan seurakunnan kiinteistöstrategiaa.

Vastuullisuus

Seurakuntamme tuottaa hyvinvointia sekä kantaa laaja-alaisesti vastuuta yhteiskunnasta ja sen tulevaisuudesta.

Seurakunnan perustehtävään kuuluu huolehtia erityisesti heikoimmassa asemassa olevista. Tämä koskee taloudellista, henkistä, terveydellistä ja hengellistä ahdinkoa. Huolenpito ulottuu kaikkiin alueen ihmisiin. Seurakunnan perustehtäviin kuuluu työ lasten, nuorten, perheiden ja vanhusten parissa.

Vastuullisuuteen liittyvät asiat otetaan huomioon henkilöstöhallinnossa, seurakuntatyössä, hautausmailla, rakentamisessa, huoltotöissä ja päätöksenteossa.

Hallintoa toteutetaan julkishallinnon periaatteitten mukaisesti. Hallinto on avointa ja läpinäkyvää, ja toimivallan sääntelyä koskevat sisäiset säännöt ja ohjeet pidetään ajan tasalla. Jäsenten ja muiden asianosaisten vaikuttamismahdollisuuksista huolehditaan julkisyhteisöjen hallintosääntöjen mukaisesti. Sisäisistä sidosryhmistä huolehditaan arvioimalla päätösten vaikutusta lapsiin sekä huolehtimalla nuorten vaikuttajaryhmän toiminnasta.

Työnantajana seurakunta toimii vastuullisesti ylläpitäen työntekijöiden työkykyä, turvallista ja terveellistä työympäristöä, ennakoiden riskejä ja tunnistaen etukäteen mahdollisia työelämään liittyviä vaarantilanteita. Työterveyshuollon kanssa tehdään laajaa yhteistyötä painottaen ennaltaehkäisevää toimintaa.

Kiinteistöjen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Vastuullisuuteen pyritään tekemällä eri kiinteistöissä energiaa säästäviä investointeja. Öljylämmityksestä pyritään irtautumaan kokonaan vuonna 2025. Huutijärven kappelin yhteyteen valmistui aurinkoenergiahanke. Kappelin ilmalämpöpumppu on uusittu tehokkaampaan. Energiakäyttöä on vähennetty ilmanvaihdon automatisoiduilla säädöillä. Seurakuntatoimisto Oravaan ja Pentosaliin on järjestetty tarpeenmukainen ilmanvaihto. Leiri- ja tapahtumakeskus Pyysalossa on asennettu lämpötila-anturit yllämmityksen ehkäisemiseksi. Kangasalan kirkkoon on asennettu hiilidioksidianturit valvomaan sopivaa ilmanvaihtoa.

Seurakunta pyrkii vähentämään kiinteistöjään ja siten rakenteellisesti pienentämään kulutustaan. Havisevan rukoushuoneesta luovuttiin vuonna 2023. Ruutanan seurakuntakodin tontin kaavoitus eteni kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Ranta-Einolan tontin kaavoitus on vireillä. Sahalahdella hankittiin uuden rakennuksen mahdollistava kiinteistö. Seurakunta hankki tontin Kangasalan kirkon vierestä, jotta voidaan suunnitella uutta keskustan seurakuntakotia. Vuokratiloihin siirtyminen edesauttaa käytettävissä olevien tilojen entistä taloudellisempaa hyödyntämistä. Vuokratiloja ovat Parkki, Vatialan Kulma ja Ruutanan monitoimitalo.

Seurakunta on laatinut vuoden 2024 toimintasuunnitelmaan ympäristötavoitteita, joilla osittain huolehditaan vuonna 2022 saadun ympäristödiplomin tulevista velvoitteista.

Seurakunnan strategiassa korostetaan kohtuullista elämäntapaa.

Lasten ja nuorten toiminnassa, erityisesti rippikoulussa, pidetään esillä vastuulliseen ja kohtuulliseen elämään liittyviä teemoja.

Hankinnoissa kiinnitämme huomiota ympäristöystävällisyyteen ja isojen hankintojen yhteydessä myös tavarantoimittajien ympäristö- ja työnantajavastuitten hyvään hoitamiseen.

Seurakunnan metsät on FSC-sertifioitu, mikä mahdollistaa ympäristöarvoihin sitoutuneen metsänhoidon.

Lahjonnan ja korruption torjunta

Kirkkovaltuusto hyväksyi 14.12.2023 / 40 § uuden taloussäännön. Siinä on määräys sopivasta vieraanvaraisuudesta, sopivien lahjojen rajat sekä kiellottaminen ottaa vastaan lahjaa vaikuttamistarkoituksessa.

Kirkkohallitus on antanut yleiskirjeen 18/2014 "vieraanvaraisuus, edut ja lahjat seurakunnassa".

Kertomusvuotta aikaisemmin kirkkovaltuuston kokouksessa 2.9.2021 / 33 § on hyväksytty sisäisen valvonnan ohje. Siinä annetaan ohje sidonnaisuuksien ilmoittamisesta. Ohjeen mukaiset sidonnaisuudet on ilmoitettu ensimmäisen kerran kirkkovaltuuston alkaneella toimikaudella 2023. Ohjeessa ovat myös kiellot ottaa vastaan lahjoja hankintojen yhteydessä tai kytkeä hankintoihin henkilökohtaisia asioita.

Kirkkoneuvoston kokouksessa 13.9.2022 / 162 § on päätetty etukäteen kirkkovaltuuston kauden 2023–2026 kokouspalkkioista. Samassa kokouksessa 163 § on päätetty henkilöstön ja luottamushenkilöiden tilavuokrien eduista. Talousjohtajan päätöksessä 23/2022 on päätetty seurakunnan omaisuuden henkilöstölle lainaamisen periaatteista.

1.2 Talous

Suomen talous

Vuotta 2023 sävytti olennaisesti korkojen nopea nousu inflaation vuoksi. Kuluneena vuonna inflaatio oli korkea, vaikka se kääntyi vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli keskimäärin 6,2 %, joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023. Erityisesti rakennusala supistui voimakkaasti. Koko vuoden palkkasumma kasvoi 1,5 %, julkisella sektorilla 2,6 %.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus kasvatti kirkollisveron tuottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikuttivat kunnan

veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkatkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisverosta.

Kertomusvuoden jälkeen vuodelle 2024 valtiovarainministeriö ennustaa taantumän väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %). Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

Seurakunnan toiminnan mahdollistaa olennaisesti kirkollisverotulot. Siihen vaikuttavat seurakunnan jäsenmäärän muutos, jäsenten ikärakenne, kirkollisveroa maksavien määrä ja työllisyys. Taustalla vaikuttaa kansantalouden kehitys.

Seurakunta alensi kirkollisveroprosenttiaan 1,35:een vuodelle 2023 verohallinnon ohjeiden mukaisesti. Maltilliseksi ennakoitun kasvun sijasta kirkollisverot kasvoivat huomattavasti. Korkea inflaatio on kasvattanut seurakunnan kuluja. Energian hinta ei kuitenkaan enää merkittävästi kasvanut vuodesta 2022. Investoinnit aurinkosähköön, energia-automaatioon ja energia-tehokkuuteen automaation ja ilmalämpöpumppujen avulla hillitsivät energiakustannusten nousua. Vuoden aikana päätettiin peruuttaa Huutijärven hautausmaan uuden huoltorakennuksen investointi. Lamminrahkan seurakuntatilojen hankinnan esisopimus purkautui. Seurakunta oli varautunut merkittäviin investointeihin, joita varten varatut säästöt jäivät käyttämättä.

Kirkollisverotuloja kertyi 9,3 % enemmän kuin vuonna 2022 ja 7,5 % enemmän kuin vuodelle 2023 oli arvioitu. Tämä loi merkittävältä osaltaan vuoden hyvän tuloksen. Vuodelle 2023 kirkollisveroprosentti alennettiin 1,35:iin (1,40).

Seurakunnan jäsenmäärä säilyi vakaana. Se väheni 3 henkilöä (131). Muuttoliike lisäsi jäsenmäärää 266 henkilöä (119). Kirkosta eronneita oli 190 (221) enemmän kuin liittyneitä.

Kertomusvuoden aikana tehtiin merkittäviä **kiinteistökauppoja**. Ruutanan vuokratontteja myytiin kaksi (12). Lisäksi myytiin Havisevan rukoushuone. Näistä kirjattiin noin 138.000 € myyntivoitto. Seurakunta osti Kangasalan kirkon vierestä kiinteistön Toimela, mikä mahdollistaa uuden seurakuntakodin suunnittelun keskustaan. Kirkkovaltuusto teki Kangasalan kaupungin kanssa maankäyttö- ja luovutussopimuksen Ruutanan seurakuntakodin kiinteistön alueella, mikä mahdollistaa tontin kaavoituksen.

Muita investointeja tehtiin määrällisesti vähän mutta kuluiltaan tavanomaisesti. Investointeihin käytettiin bruttona noin -458.000 € (-300.000 €). Merkittävimpiä investointeja olivat hautausmaiden ympäristönhoitokone ja Huutijärven kappelin aurinkovoimala. Huutijärven hautausmaan uuden huoltorakennuksen rakentaminen keskeytettiin kokonaan. Jo syntyneet kulut, noin -57.000 €, on kirjattu kertakuluna hautausmaiden pääluokalle.

Seurakunnalla on jäljellä virastotalo-Oravan peruskorjaukseen otettua **lainaa** 816.000 € (952.000 €). Korko on suojattu korkoputkisopimuksella.

Kiinteistörakenteen merkittävin muutos oli Havisevan rukoushuoneen myynti. Kiinteistön Toimela ja vuonna 2022 hankitun Kuusivaara-kiinteistön ostojen jälkeen seurakunta omistaa Kangasalan ja Sahalahden kirkkojen läheisyydestä maa-alueen, jotka mahdollistavat suotuisan kaavoituksen jälkeen seurakuntatalojen rakentamisen ja nykyisistä luopumisen.

Kirkkoneuvosto ehdottaa suunnitelman mukaisten poistojen, noin -567.000 €, lisäksi noin -89.800 € **kertapoistoja**. Ne ovat kaikki alle 10.000 € tasearvoja, jotka voidaan poistosuunnitelman mukaisesti poistaa loppuun. Vuodelle 2022 hyväksytty uusi, nopeutettu poistosuunnitelma alkaa jo näkymään pienentyvinä vuosittaisina poistoina.

Rahoitusasema pysyi hyvänä. Rahavarat kasvoivat noin 1.071.000 € (662.000 €). Tähän vaikutti erityisesti huomattavan vahva vuosikate.

Talouden vuotta sävytti nopeasti **nousseet korot**, jotka saavuttivat ilmeisesti huippunsa syyskuussa 2023. Korkeat korot olivat erityisen haasteellisia vaihtoehtoisille vuokratuottosijoituksille, joissa lasketaan myös käyvän arvon muutosta. Näitä seurakunnalla on jonkin verran. Muutoin seurakunnan sijoitukset menestyivät riskitasoon nähden hyvin. Vuodelta 2022 syntyneitä tappioita on voitu kirjata ylös. Sijoitusten arvonalentumisia kirjataan kaikkiaan noin -40.000 € (-110.000 €) ja vastaavasti arvonalenemisen palautuksia noin 37.000 € (0 €).

Satunnaisista tuotoista saatuja rahavaroja on **sijoitettu** UB-metsä sijoitusrahastoon sekä Aktian yrityslaina-rahastoon. Lisäksi seurakunta sijoitti uudelleen likvidejä rahavarojaan yhteensä 1.414.000 € pääomaturvattuun OP:n korkoputkiobligatioon, koska peruuntuneet investoinnit eivät tarvinneet rahoitusta.

Yhtäältä **seurakunnan talous** on erinomainen. Tilinpäätökset ovat olleet pitkään ylijäämäisiä. Vuoden 2021 tilinpäätös jäi alijäämäiseksi tasetta tervehdyttävien suurten kertapoistojen vuoksi. Vuosien 2022 ja 2023 tilinpäätökset ovat selvästi ylijäämäisiä. Rahavaroilla on varauduttu mittaviin investointeihin, jotka eivät ole vielä toteutuneet. Ylijäämäiset tilinpäätökset ovat osaltaan johtuneet säästäväisyydestä, sillä vuoden 2022 talousarvio oli noin -23.000 € alijäämäinen ja vuoden 2023 talousarvio noin -55.000 € alijäämäinen.

Vuoden 2023 ylijäämäiseksi arvoitu talousarvio toteutui lopulta reilusti ylijäämäisenä. Alla toteumaa verrataan sekä vuoden 2023 talousarvioon että vuoden 2022 toteumaan ilman sisäisiä eriä.

Kirkollisveroa tilitettiin 6.424.064,65 €, mikä on 544.935,85 € enemmän kuin vuonna 2022 (5.879.128,80 €). Kirkollisverotulot toteutuivat 449.064,65 € talousarviota (5.975.000 €) suurempina.

Tuloslaskelmassa **toimintatuotot** (ilman sisäisiä eriä) ovat 1.007.119,56 € (1.338.547,36 €) ja **toimintakulut** -6.027.772,76 € (-5.829.276,63 €).

Toimintatuotot ovat -331.427,80 € pienemmät kuin vuonna 2022, mutta ylittävät kiinteän omaisuuden myyntivoittojen, kolehtien ja keräysten sekä muutoinkin lisääntyneiden tuottojen johdosta talousarvion 400.934,56 €. Ilman kiinteän omaisuuden myyntivoittoja sekä keräyksiä ja kolehteja tuotot ylittävät talousarvion 206.317,74 €. Vertailuvuonna 2022 oli runsaasti satunnaisia kiinteän omaisuuden myyntivoittoja. Kun edellä mainitut satunnaiset tuotot poistetaan molemmilta vuosilta, vuoden 2023 toimintatuotot olivat 67.418,52 € suuremmat kuin vuonna 2022.

Toimintakulut kasvoivat 198.496,13 € vuoteen 2022 verrattuna (3,4 %). Toimintakulut toteutuivat kuitenkin melko hyvin talousarvion mukaisesti ja alittivat talousarvion -67.245,24 €. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion 27.485,53 €, jolloin vastaavasti muut kulut alittivat talousarvion -94.730,77 €.

Toimintakate, eli käyttötalouden nettomenot, olivat -5.020.653,20 €. Toimintakate kasvoi vuodesta 2022 yhteensä -529 923,93 € eli 11,8 %. Kasvuun vaikuttivat pienemmät toimintatuotot ja kasvaneet toimintakulut. Toimintakate oli kuitenkin 468.179,80 € pienempi (parempi) kuin talousarviossa. Satunnaisten tuottojen (kiinteän omaisuuden myynnit sekä kolehdit ja keräykset) jälkeen toimintakate oli 273.562,98 € talousarviota pienempi (parempi).

Vuosikate, jossa on otettu huomioon kaikki tulot ja menot ennen poistoja, oli 1.496.575,93 €. Se on 945.908,93 € parempi kuin talousarviossa. Vuonna 2022 vuosikate oli 1.352.412,05 €.

Tilikauden **tulos** on 839.398,50 € ylijäämäinen. Se on 894.655,50 € parempi kuin talousarviossa. Vuonna 2022 tulos oli 623.384,77 € ylijäämäinen.

Tulosta voi arvioida seuraavalla laskelmalla, jossa tehdään korjauksia satunnaisilla erillä:

tulos	839 398,50
vähennettynä satunnaisilla tuotoilla	-194 616,82
vähennettynä ennakoitua paremmalla kirkollisverolla	-449 064,65
yhteensä	195 717,03

Tällä tavalla oikaistu tulos kertoo, kuinka tarkasti talousarvio toteutui. Kun ottaa huomioon, että kirkollisverojen kasvun nyt toteutuneelle tasolle voi olettaa olevan pysyvää, taloudessa on juuri sen verran väljyyttä tulevaisuutta varten. Noin 200.000 euron ylijäämä on sopivasti terveen talouden merkki, koska se mahdollistaa investointien rahoittamisen kassavaroista.

Henri Lehtola, talousjohtaja

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Seurakunnan talous on ollut ja on vakaa.

Talouden suuntaan vaikuttaa heikkenevästi jäsenmäärän väheneminen ja ikääntyminen. Jäsenmäärän aleneminen on ollut noin 0,75 % vuodessa. Vuonna 2023 jäsenmäärä väheni -3 henkilöä (0,0 %). Jäsenmäärän ennakoitaan pysyvän tulevina vuosina suhteellisen vakaana Kangasalan kaupungin kasvaessa ja muun muassa Lamminrahkan alueen kehittyessä. Seurakunnan saaman ennusteen mukaan jäsenmäärä vuonna 2033 on 21.578, eli 1.488 jäsentä vähemmän kuin vuonna 2023.

Kangasalan seurakunnan kirkollisveroprosentti on ollut 1,40 usean vuoden ajan. Vuodelle 2023 kirkollisveroa laskettiin 1,35 prosenttiyksikköön sote-verouudistuksen johdosta. Kirkollisverojen määrä pysyi pitkään tasaisena 2010-luvulla. Kirkollisverot kasvoivat vuonna 2020 ja säilyivät samalla tasolla vuonna 2021. Vuonna 2022 kirkollisverot kasvoivat 179.000 € (3,1 %) ja 544.935,85 € (9,2 %) vuonna 2023. Saadun ennusteen mukaan kirkollisverojen ennakoitaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 7.740.000 euroon (keskimäärin noin 188.000 € tai 2,7 % vuodessa), mikä saattaa lähivuosina kattaa inflaation. Aikaisemmin ennakoitua kirkollisverokertymän huippukohtaa ei ole näkyvissä. Henkilöstökulut kasvavat ilman muita toimia noin 95.000 € vuodessa. Tämä on noin puolet ennakoitusta kirkollisverojen lisäyksestä.

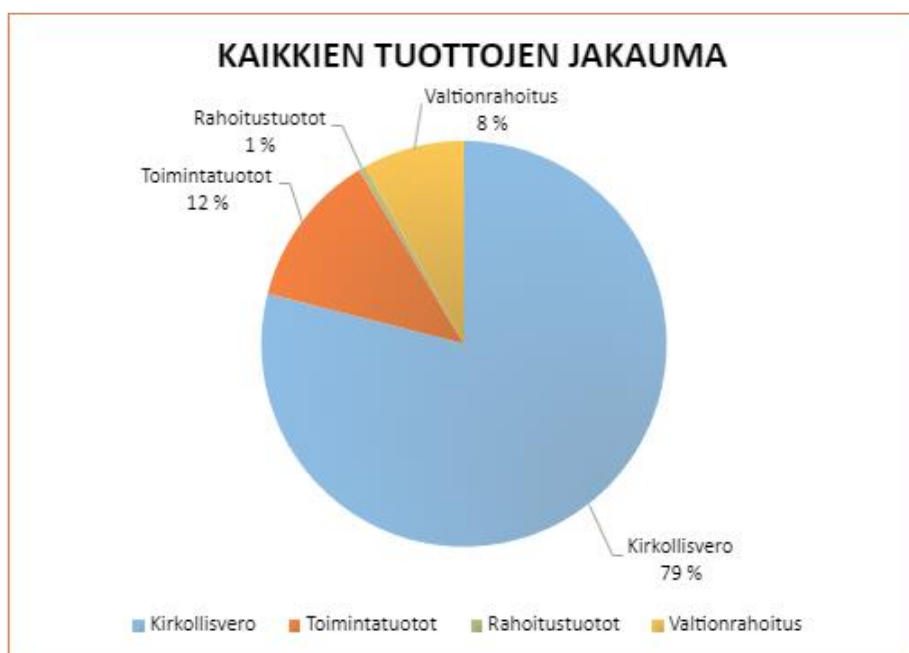
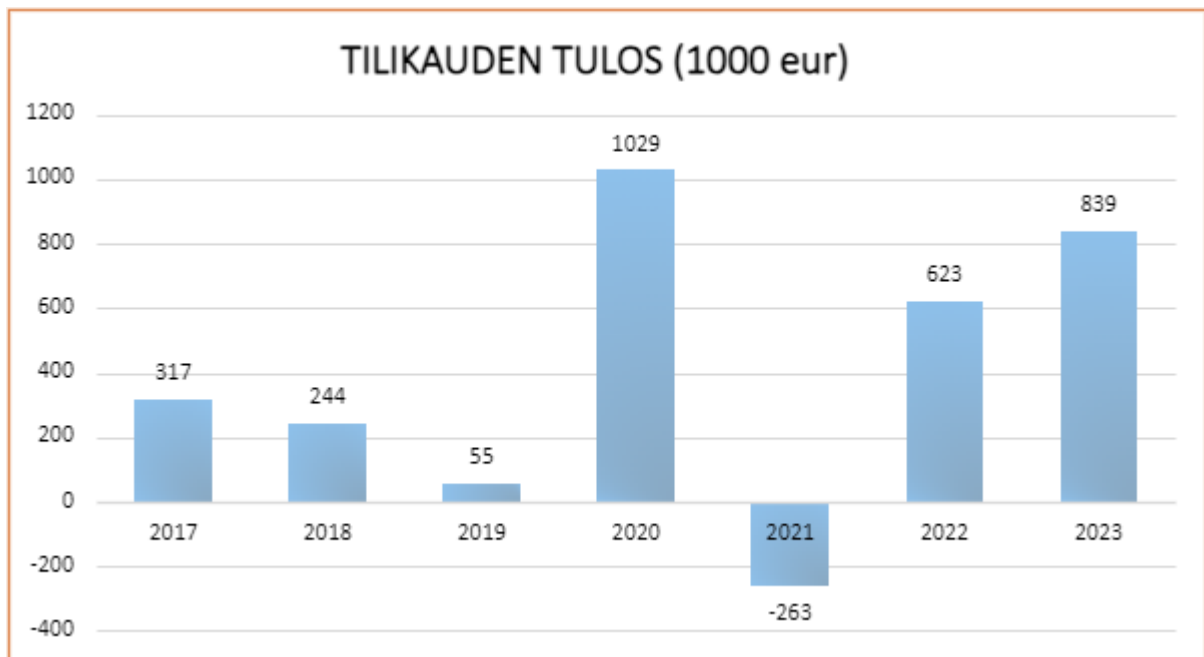
Seurakunta on tarvittaessa sopeuttanut toimintaansa. Henkilöstön osalta kaikkia tehtäviä ei ole täytetty täysiaikaisena ja tehtäviä on suunnattu uudelleen. Vuonna 2023 vakinaistettiin toinen, osa-aikainen viestinnän asiantuntija. Seurakunnalla on vuokratiloja Vatialassa, nuorisotila Parkissa ja Ruutanassa. Seurakunta on myynyt korjaamisen tarpeessa olevia asuinhuoneistoja ja kiinteistöjä. Ruutanan vuokratonttien myynti tuo edelleen satunnaisia tuloja. Seurakunta myi kertomusvuonna Havisevan rukoushuoneen. Kiinteistöstrategian mukaisesti osasta kiinteistöjä edelleen luovutaan. Investoinneissa korostetaan uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuuden parantamista, mikä pienentää kustannuksia. Seurakunnalla on tuottavaa sijoitusomaisuutta.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien perusteella

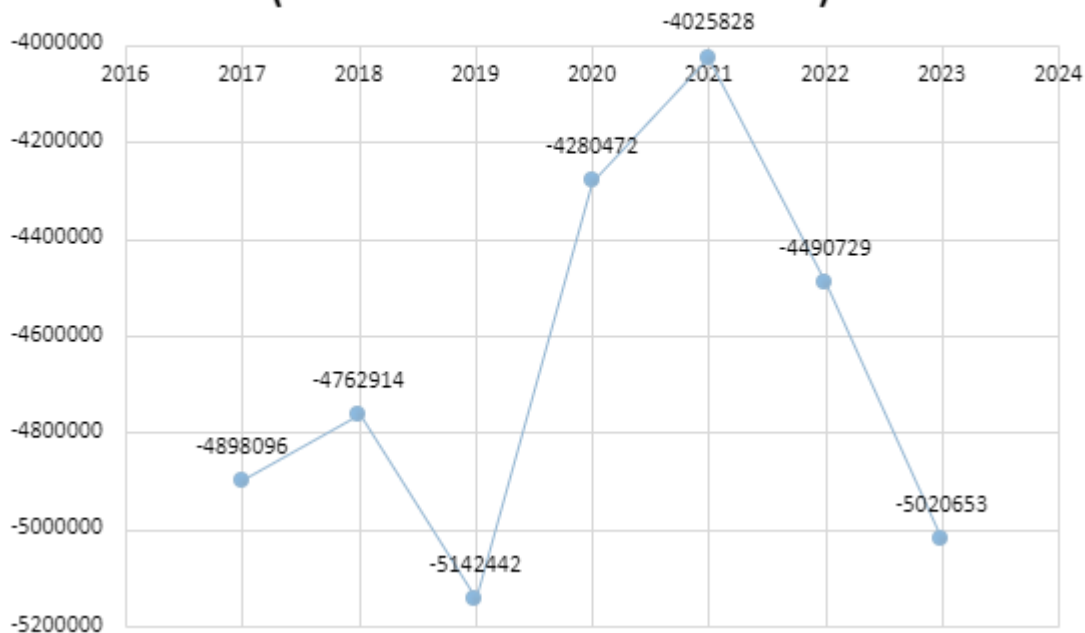
Seurakunta ei osu yhteenkään kriisiytyvän seurakunnan mittariin.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä ja kertapoistoja positiivinen 734 583,77 €. Kirkollisveroprosentti on 1,35.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli-/alijäämluku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Edellisten kausien ylijäämä: 6.734.192,07 € Tilikauden tulos: 839.398,50 €

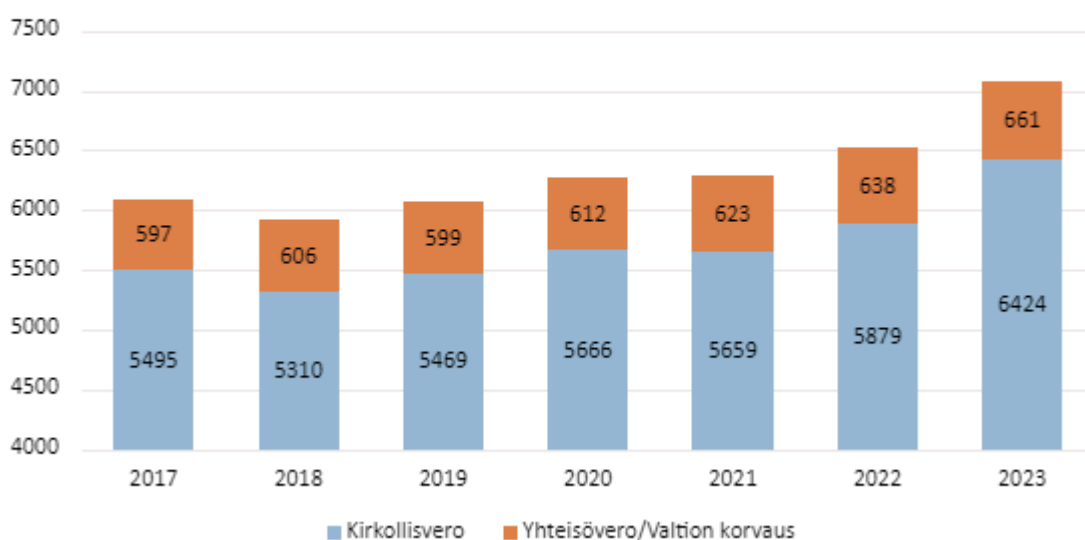
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	<p>Rahavarojen riittävyys 2023: 394 pv. 2022: 360 pv. 2021: 306 pv. 2020: 235 pv.</p>
<p>4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.</p>	<p>2023: 54,7 2022: 55,8 % 2021: 58,9 % 2020: 61,3 %</p>

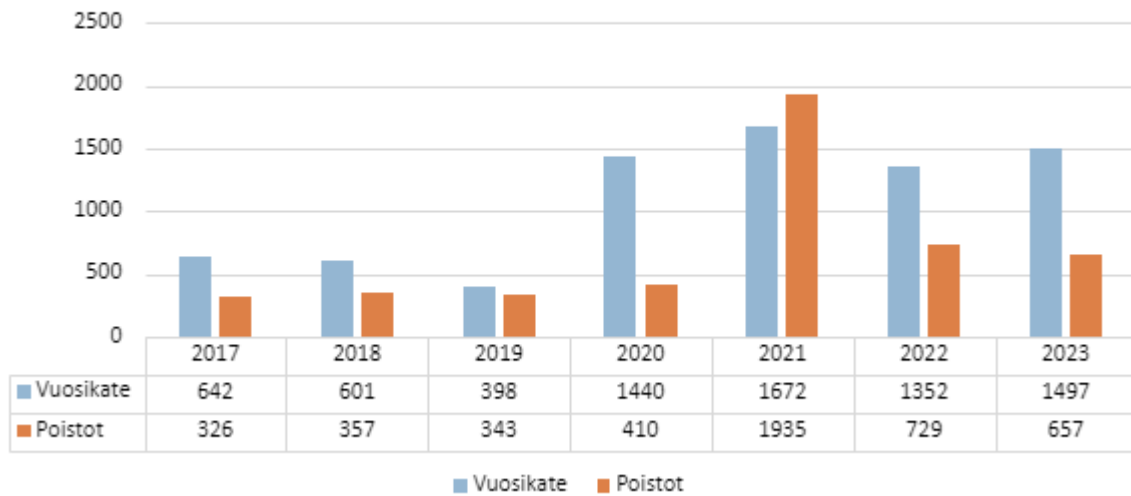
TOIMINTAKATTEEN KEHITYS (toimintatuotot - toimintakulut)

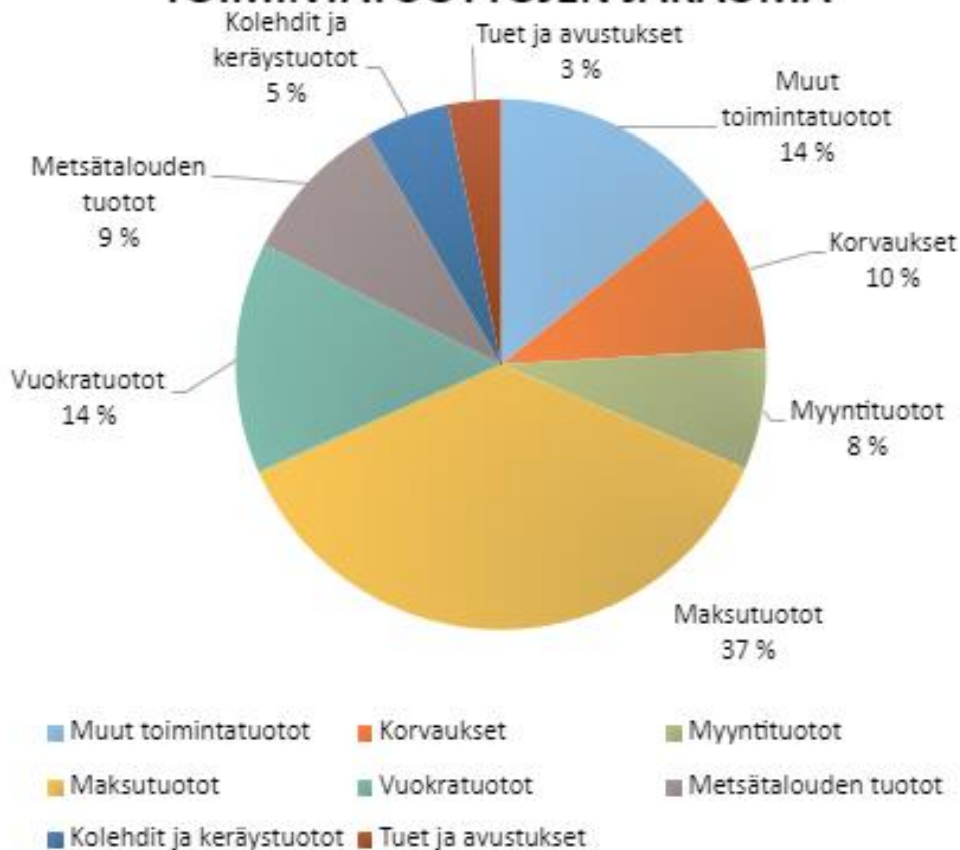
VEROTULOJEN KEHITYS (1000 eur)

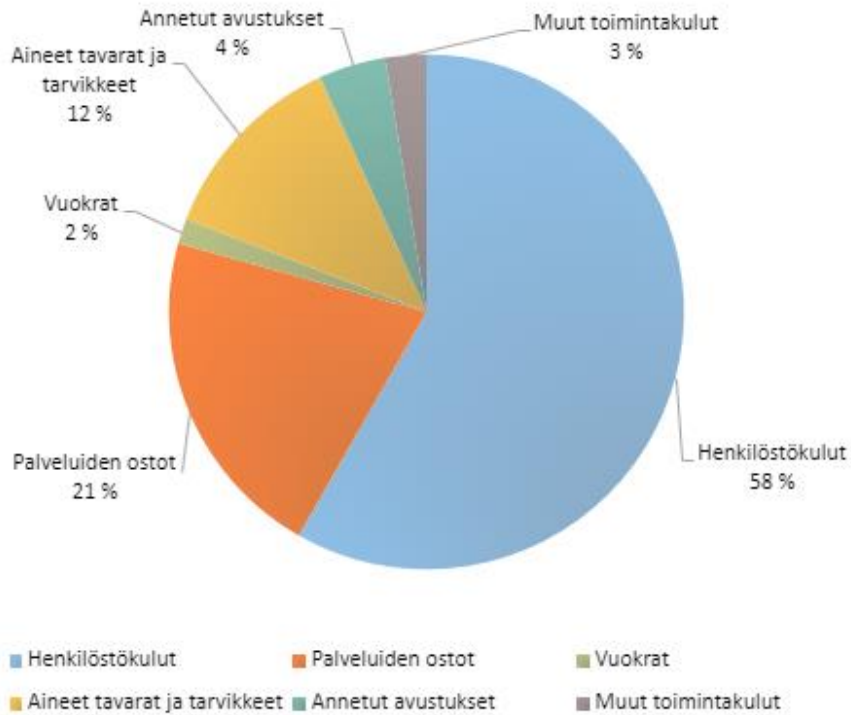
VUOSIKATE vs. POISTOT (1000 eur)

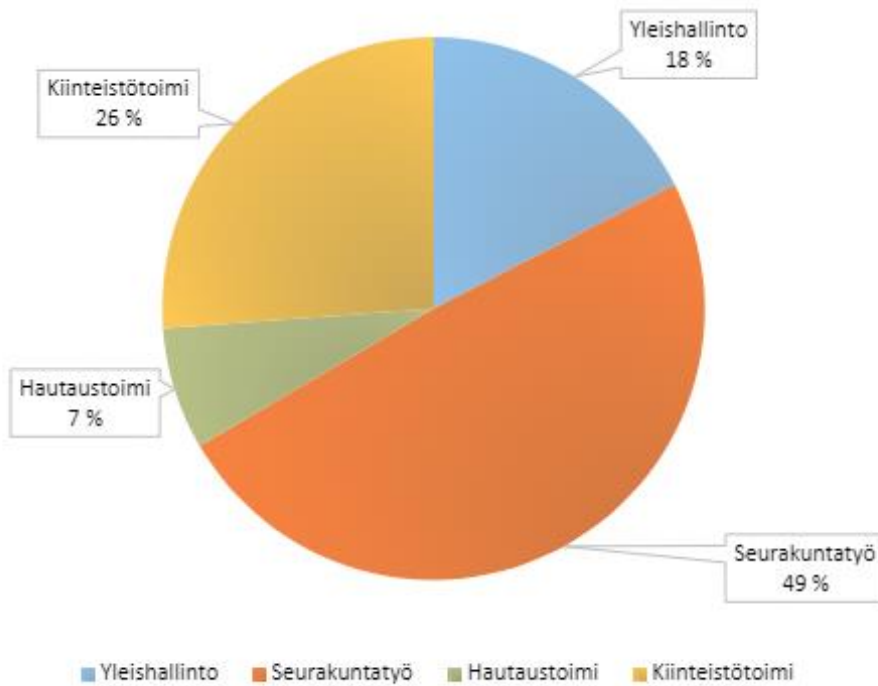
TOIMINTATUOTTOJEN JAKAUMA

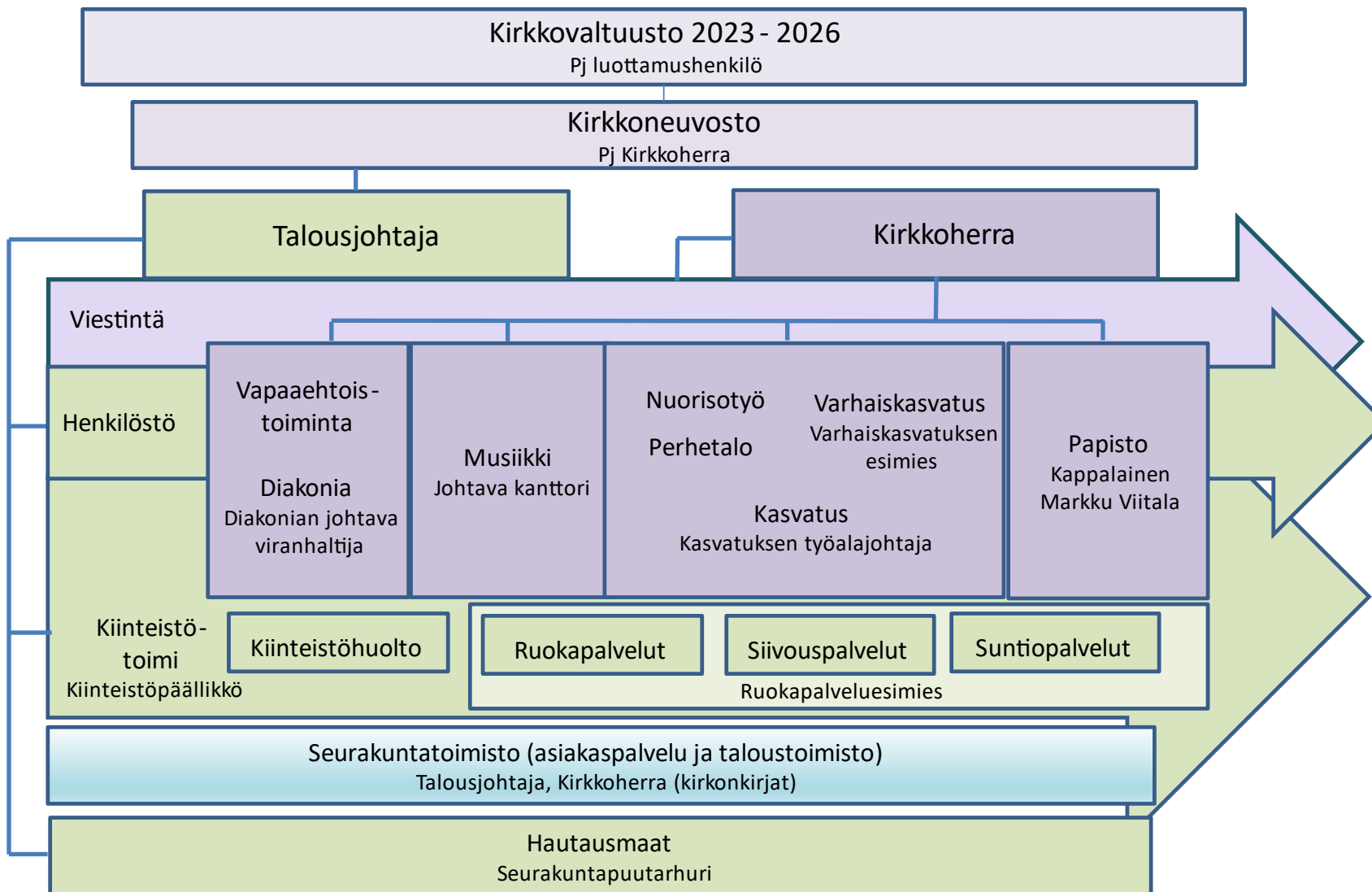

TOIMINTAKULUJEN JAKAUMA

TOIMINTAKATTEET PÄÄLUOKITTAIN

Seurakunta on kangasalalaisille kiinnostava ja merkittävä lähiyhteisö. Usko antaa iloa ja toivoa ihmisten arkeen ja juhlaan. Seurakunnan toiminta kykenee muuntautumaan elinympäristön muutosten mukana.

Kasvun johtokunta
Pj. Henriikka Tarri
Srk edustaja
Johanna Jutila

- Päiväkerho ja perhekerhotyö
- Pyhäkoulutyö
- Varhaisnuorisotyö
  - Partio
- Rippikoulutyö
- Nuoriso- ja erityisnuorisotyö
  - Perhetalo

Palvelun johtokunta
Pj. Marko Wickholm
Srk edustaja Mirja-Leena
Hirvonen

- Diakoniatyö
- Lähetystyö
- Kansainvälinen diakonia
- Perheneuvonta
- Sairaalasielunhoito
- Palveleva puhelin

Yhteyden johtokunta
Pj. Sirkka Tuhola
Srk edustaja
Jukka Heroja

- Jumalanpalvelus - elämä ja toimitukset
- Aikuis-, nais- ja miestyö
- Vapaaehtois-toiminta
- Musiikkityö
- Viestintä

Seurakuntatoimisto

Kiinteistötoimi

Henkilöstö- ja taloustoimisto

Hautausmaat

2 Hallinto

2.1 Kirkkovaltuusto

Valtuuston kokoonpano

Seurakunnan ylin päättävä elin on syksyn 2022 seurakuntavaaleilla vuosiksi 2023–2026 valittu kirkkovaltuusto. Kirkkovaltuuston puheenjohtajana on toiminut Sanni Pesonen (12.1.2023–14.12.2023) ja Ville Keskinen (14.12.2023 alkaen). Varapuheenjohtajana on toiminut Anne-Mari Thomassen. Sihteerinä on toiminut talousjohtaja Henri Lehtola.

Kirkkovaltuuston jäsenet (33) kertomusvuoden aikana:

Jussi Haavisto

Ullamari Hakulinen

Jaana Heinänen

Riikka Hinkka

Timo Honkola

Jyrki Jaakkola
(14.12.2023 alkaen)

Mikko Jussila
(24.8.2023 alkaen)

Mirja Jussila

Mari Järvenpää

Kaisa Kahra

Reetta Kaipia

Kari Kerttula

Timo Keskinen

Ville Keskinen

Maija Kirvesoja

Leila Lahdensivu

Ykä Lepola

Tero Linna

Heikki Lyytinen

Juha Mansikka-aho

Mikko Meurman

Gitte Mustonen

Marketta Nieminen

Tapio Perttula

Sanni Pesonen
(1.1.–14.12.2023)

Esko Puntala
(1.1.–24.8.2023)

Matti Rauhalahi

Liisa Sarkala

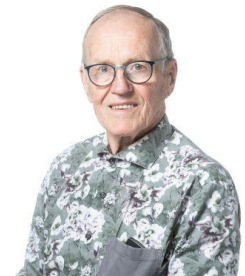
Päivi Segerroos

Lotta Silván

Pekka Simojoki

Pekka Syrjäniemi

Anne-Mari Thomassen

Torsti Tulenheimo

Marko Wickholm

Kirkkovaltuuston jäsen Pekka Simojoki on toiminut kirkolliskokousedustajana 11.2.2008 alkaen.

Muutokset kirkkovaltuuston kokoonpanossa

Toimintavuoden aikana kirkkovaltuuston kokoonpanossa tapahtuivat seuraavat muutokset: valtuutettu Sanni Pesosen tilalle valittiin Jyrki Jaakkola. Sanni Pesosen jäätyä pois luottamustoimista valtuuston puheenjohtajaksi valittiin Ville Keskinen. Valtuutettu Esko Puntalan tilalle valittiin Mikko Jussila.

Kirkkovaltuusto käsitteli yhteensä 46 asiapykälää.

2.2 Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston kokoonpano

puheenjohtaja, vs. kirkkoherra Markku Viitala 31.7.2023 asti
puheenjohtaja, kirkkoherra Seppo Jarva 1.8.2023 alkaen
sihteeri, talousjohtaja Henri Lehtola
varapuheenjohtaja Mirja Jussila, varajäsen Tiina Simolin

Riikka Hinkka, varajäsen Leila Lahdensivu
Timo Honkola, varajäsen Juha Mansikka-aho
Timo Keskinen, varajäsen Ykä Sakari Lepola
Kaisa Kahra, varajäsen Lotta Silván
Ville Keskinen, varajäsen Päivi Segerroos
Krista Kurppa, varajäsen Pasi Sieranoja
Maija-Liisa Kirvesoja, varajäsen Torsti Tulenheimo
Heikki Lyytinen, varajäsen Mikko Meurman
Matti Rauhalahhti, varajäsen Tapio Perttula
Liisa Sarkala, varajäsen Marketta Nieminen

Läsnäolo-oikeutetut:

Sanni Pesonen, kirkkovaltuuston puheenjohtaja 14.12.2023 asti.
Ville Keskinen, kirkkovaltuuston puheenjohtaja 14.12.2023 alkaen.
Anne-Mari Thomassen, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Markku Viitala, Kuhmalahden kappeliseurakunnan kappalainen

Esittelijät:

Liisa Huhta, seurakuntapuutarhuri
Henri Lehtola, talousjohtaja, esittelijä
Sari Lehtinen, henkilöstöpäällikkö
Teemu Takala, kiinteistöpäällikkö

Aloitteet

Kirkkoneuvostolle ei jätetty valtuustoaloitteita eikä seurakuntalaisaloitteita vuonna 2023.

Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 27.4.2023/16 § yksimielisesti pöytäkirjan, jotta kirkkoneuvosto valmistelee yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman seuraavan vuoden vastaavaan kokoukseen mennessä.

Kirkkoneuvosto käsitteli vuoden aikana yhteensä 238 asiapykälää.

Kirkkoneuvoston tärkeimpiä päätöksiä

4.1.2023

- Erityisammattihenkilön palkkaaminen hautaustoimeen
- Osa-aikaisen viestinnän asiantuntijan tehtävän täyttäminen

14.2.2023

- Kansallisen lapsistrategian toimeenpano kirkossa

14.3.2023

- Kokoaikaisen viestinnän asiantuntijan ja seurakuntapastorin palkkaaminen
- Ilmoittajansuojakanavan käyttöönotto

11.4.2023

- Kysely ja jatkotyöskentely luottamushenkilöiden vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisesta

9.5.2023

- Kangasalan kirkon takaosan Hongiston kalustaminen

6.6.2023

- Havisevan rukoushuoneen asettaminen myytäväksi
- Pyysalon tuulivoimamäärärahan muuttaminen aurinkovoimalan laajentamiseen
- Kolehtisuunnitelma vuodelle 6–12/2023
- Avustuksen myöntäminen ukrainalaisten auttamiseen

15.8.2023

- Erityisnuorisotyöohjaajan viran täyttäminen
- Kiinteistön ostaminen, Toimela Ainontie 5
- Ruutan seurakuntakodin tontin maankäyttö- ja maanluovutus sopimukset
- Esisopimuksen purkaminen Lamminrahkan tiloista ja uusien tilojen etsiminen
- Sähkötoimittajan valinta ja jätehuollon kilpailuttaminen
- Kirkollisveron pitäminen ennallaan vuodelle 2024

12.9.2023

- Hautausmaiden uuden ympäristönhoitokoneen investointimäärärahan nostaminen
- Kiinteistön Toimela (Ainontie 5) vuokraaminen
- Pyysalon vuokraushinnastosta päättäminen vuodelle 2024
- Ruokapalveluvastaavan palkkaaminen

17.10.2023

- Uuden Sote-alueen henkisen huollon valmiuspäivystyksen korvaus
- Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2024
- Huutijärven hautausmaan uuden huoltorakennuksen rakennusinvestoinnista luopuminen

14.11.2023

- Hautausmaiden ohjesäännön päivittäminen uuden kirkkolain 1.7.2023 myötä
- Sopimus erityisnuorisotyön tehtävästä Kangasalan kaupungin kanssa
- Kangasalan, Sahalahden ja Kuhmalahden kirkkovakuutusten muutos

21.11.2023

- Taloussihteerin palkkaaminen vakituisen virkaan hoitamaan kirjanpidon tehtäviä

4.12.2023

- Uuden kirkkolain mukaisen hallintosäännön hyväksyminen
- Kuhmalahden kappeliseurakunnan lakkauttaminen 1.1.2024 alkaen

Kirkkovaltuuston tärkeimpiä päätöksiä

12.1.2023

- Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta sekä työjärjestyksen hyväksyminen
- Jäsenten ja varajäsenten valinta kasvun, palvelun, yhteyden, perheneuvontatyön ja sairaalasielunhoidon johtokuntiin

27.4.2023

- Hyväksyttiin vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös henkilöstöraportteineen
- Ruutanan vuokratontin lunastaminen

24.8.2023

- Kirkollisveroprosentti 1,35 % vuodelle 2024
- Kiinteistön ostaminen Toimela, Ainontie 5
- Ruutanan seurakuntakodin tontin maankäyttö- ja luovutussopimukset

14.12.2023

- Kuhmalahden kappeliseurakunnan lakkauttaminen 1.1.2024 alkaen

- Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2024
- Hallintosäännön ja taloussäännön hyväksyminen
- Hautaustoimen ohjesäännön päivittäminen

Kirkkovaltuusto kokousta Suoraman seurakuntakeskuksella.

2.3 Kuhmalahden kappeliseurakunta

Tehtävä

Kokonaiskirkon tehtävän mukaisesti Kuhmalahden kappeliseurakunta pyrkii kutsumaan ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuomaan elämään kestävän perustan ja rohkaisemaan ihmisiä välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Resurssit:

Kuhmalahden kirkko ja Pentosali sekä Vehkajärven rukoushuonekunnan kirkko. Vastuuhenkilönä kappalainen Markku Viitala.

Yleisarviointi

Kertomusvuoden aikana kappelineuvostossa käynnistyi keskustelu kappeliseurakunnan tulevaisuudesta. Keskustelun edetessä nousi esiin ajatus Kuhmalahden kappeliseurakunnan lakkauttamisesta hallinnollisena yksikkönä 1.1.2024 lukien. Asiasta järjestettiin keskustelu- ja kuulemistilaisuus Pentosalissa 12.10.2023. Yleisökysymykset ja kommentit koskivat muun muassa kappeliseurakunnan rahastojen hallinnointia, Kuhmalahden alueelle nimettävää työryhmää tai toimikuntaa. Hyvänä pidettiin pyrkimystä byrokratian vähentämiseen ja huolta kannettiin siitä, kuinka ihmiset saataisiin innostumaan seurakunnan toiminnan kehittämistä. Lisäksi todettiin, että Vehkajärven Rukoushuonekunnan osalta mahdollinen kappeliseurakunnan lakkauttaminen ei

vaikuta Vehkajärvellä järjestettävään toimintaan tai Rukoushuonekunnan suhteeseen Kangasalan seurakuntaan.

Kappelineuvosto päätyi toteamaan, että liittymissopimuksella perustettu kappeliseurakunta ei enää vastaa nykyajan tarpeita ja tehtävää. Seurakunnallisen toiminnan toteuttaminen Kuhmalahden alueella ei edellytä kappeliseurakunnan säilyttämistä Kangasalan seurakunnan hallinnollisena yksikkönä. Kappelineuvosto päätti esittää kirkkoneuvostolle ja edelleen kirkkovaltuustolle, että Kuhmalahden kappeliseurakunta lakkautetaan 1.1.2024 lukien.

Kuhmalahden kappeliseurakunta oli perustettu Kangasalan seurakunnan kappeliseurakunnaksi vuonna 1640. Kuhmalahden kappeliseurakunta oli Kangasalan kappelina vuosina 1640–1896, Sahalahden kappeliseurakuntana vuosina 1897–1901, itsenäisenä seurakuntana vuosina 1901–2004 ja Kangasalan kappeliseurakuntana vuodesta 2005 lukien.

Kappelineuvosto asetti syksyllä 2022 vuodelle 2023 seuraavat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite 1: Olla apuna ja tukena arjessa, lähellä ihmistä Kuhmalahdella

Toimenpiteet: Vuoden aikana pidetään jatkuvasti esillä sitä monipuolista työtä, jota seurakunta tekee vähäosaisten hyväksi. Kehitetään uusia tapoja olla apuna ja tukena arjessa yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti epävakaina aikoina. Järjestetään erilaisia konkreettisia tempauksia lähimmäisten auttamiseksi. Esimerkkinä tällaisesta järjestetään hygienia- ja kuivatuotekeräys messun yhteydessä ja nämä tuotteet jaetaan Kuhmalahden diakoniatyöntekijän kautta tarvitseville.

Toteutuma: Diakoniatyön perustyö Kuhmalahden alueella on jatkunut hyvällä tasolla ja sen kautta on tavoitettu apua tarvitsevia.

Tavoite 2: Pentosalin uudelleen lanseeraus seurakunnan tilana

Toimenpiteet: Kuhmalahden koulu siirtyy omiin tiloihinsa vuoden 2023 aikana, mikä mahdollistaa jälleen seurakunnalle Pentosalin laajemman ja monipuolisemman käytön. Pidetään esillä Pentosalin monipuolisia käyttömahdollisuuksia ja pyritään käyttämään Pentosalia joustavasti erilaisissa tilaisuuksissa ja toiminnassa kotouttaen seurakuntalaisia tilaan.

Toteutuma: Pentosalin seurakuntasali ja kerhohuone palautuivat seurakunnan hallintaan kesällä uuden Kuhmalahden koulun valmistuttua. Pentosali on edelleen palvellut alueen asukkaita juhlatilaisuuksissa, liikuntaharrastuksissa ja seurakunnan toiminnassa. Koko talon käyttöaste on ollut alueen väkimäärään suhteutettuna varsin hyvä.

Kappelineuvosto

Mervi Kortelahti (puheenjohtaja)

Saila Haaparanta

Pia Kirvesoja

Esko Puntala

Matti Rauhalahdi

Päivi Segerroos

Markku Viitala (kappalainen, sihteeri)

Kappelineuvoston keskeisimmät päätökset vuonna 2023:

21.2.2023

- Kappelineuvosto valitsi puheenjohtajaksi Mervi Kortelahden.
- Hyväksyttiin toimintakertomus vuodelta 2022.

5.9.2023

Keskusteltiin kappeliseurakunnan ja kappelineuvoston tulevaisuudesta Kangasalan seurakunnan hallinnollisena yksikkönä. Päätettiin järjestää asiasta avoin keskustelu- ja kuulemistilaisuus alueen asukkaille.

31.10.2023

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvostolle ja edelleen kirkkovaltuustolle, että Kuhmalahden kappeliseurakunta lakkautetaan 1.1.2024 lukien. Kappelineuvosto päätti esittää lisäksi:

- Kuhmalahden kappeliseurakunnan lakattua seurakunnan hallinnollisena yksikkönä Kuhmalahden aluetta käsitellään seurakunnan toiminnallisena osa-alueena samalla tapaa kuin Sahalahden osalta on menetelty Sahalahden kappeliseurakunnan lakkauttamisen jälkeen.
- 2) Kappelineuvosto lakkaa olemasta ja sen tilalle kirkkoneuvosto nimeää Kuhmalahden alueneuvoston (1 viranhaltija+ 3–5 jäsentä) suunnittelemaan ja toteuttamaan Kuhmalahden alueella tapahtuvaa seurakuntatyötä.

2.4 Johtokunnat

Kasvun johtokunta (vastaava kasvatuksen työalajohtaja Johanna Jutila)

Jäsen

Henriikka Tarri, puheenjohtaja
Ullamari Hakulinen
Johanna Huhta-aho
Mari Järvenpää
Ykä Sakari Lepola
Tero Linna
Reetta Kaipia
Tero Kivimäki
Jussi Muranen

Henkilökohtainen varajäsen

Marketta Nieminen
Tiina Köntti
Johanna Häme
Pasi Sieranoja
Kari Jussila
Tapio Perttula
Miitta Valo
Ville Neulanen
Tiina Simolin

Kirkkoneuvoston edustajana Mirja Jussila. Mari Järvenpää toimi luottamuselimiä edustavana lapsiasiahenkilönä. Johtokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2023.

Palvelun johtokunta (vastaava johtava diakonian viranhaltija Mirja-Leena Hirvonen)

Jäsen

Marko Wickholm, puheenjohtaja
Janne Kähkönen
Jyrki Jaakkola
Riikka Mikkolainen
Gitte Mustonen
Mikko Meurman
Teija Järvinen
Marina Ylimäki
Jaana Heinänen

Henkilökohtainen varajäsen

Kari Kerttula
Mikko Jussila
Juha Lankinen
Helena Sand
Leila Lahdensivu
Torsti Tulenheimo
Petra Pohjola
Hilkka Mäkivaara
Anne Roivainen

Kirkkoneuvoston edustajana Riikka Hinkka. Johtokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2023.

Yhteyden johtokunta (vastaava johtava kanttori Jukka Heroja)

Jäsen

Sirkka Tuhola, puheenjohtaja
Kati Jouhki
Kari Kerttula
Leila Lahdensivu
Juha Mansikka-aho
Eeva-Liisa Pentti
Terhi Rajamäki
Pekka Simojoki
Olli Sippola

Henkilökohtainen varajäsen

Marika Uusi-Illikainen
Amanda Varsell
Pekka Syrjäniemi
Päivi Segerroos
Sampo Aallos
Irmeli Jokilampi
Johanna Huhta-aho
Jari Riponiemi
Kaisa Kahra

Kirkkoneuvoston edustajana Liisa Sarkala. Johtokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2023.

Sairaalasielunhoidon johtokunta (Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä)

Kangasalan seurakunnan edustajana

Jäsen

Marko Wickholm

Varajäsen

Teija Järvinen

Perheneuvontatyön johtokunta (Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä)

Kangasalan seurakunnan edustajana

Jäsen

Päivi Segerroos

Varajäsen

Kai Mattsson

2.5 Toimikunnat

Ystävyyss seurakuntatoimikunta

Jäsen

Harri Ahonen, pj.
Kai Mattsson
Johanna Häme
Outi Kurronen
Marko Wickholm
Saija Haavisto
Eevaliisa Pentti
Lotta Silván
Jaana Heinänen

Varajäsen

Ville Neulanen
Sampo Aallos
Liisa Sarkala
Sanni Pesonen
Torsti Tulenheimo
Marika Uusi-Illikainen
Mirja Jussila
Anna Tuomisto
Anne-Mari Thomassen

Kirkkoherra on viranhaltijana osallistunut toimikunnan työskentelyyn.

Toimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kangasalan seurakunnan ystävyyss seurakunnat ovat:

Mwika, Tansania
Pöłtsamaa, Viro
Raivola, Venäjä
Ilomantsi, Suomi

Ystävyyss seurakuntaretki järjestettiin syyskuussa Pöłtsamaalle ja matkalla oli mukana osallistujia Kangasalta sekä Ilomantsista. Pöłtsamaalla pidettiin kaksi Kangasalan seurakunnan rippikoululeiriä. Pöłtsamaalle on lisäksi toimitettu myytäväksi jonkin verran kirpputoritavaraa. Pöłtsamaan kirkko liitettiin kertomusvuoden aikana osaksi paikallista aluelämpöjärjestelmää. Suomesta hanketta olivat tukeneet Kangasalan ja Järvenpään seurakunnat.

Ystävyyss seurakuntavierailu Pöłtsamaalle v. 2023.

Mwikassa Tansaniassa vihittiin käyttöön uusi päiväkotitoiminta. Kangasalan seurakunnan edustajana viikkipöytäkirjassa toimi Anne-Mari Thomassen, joka vei samalla seurakunnan tervehdyksen Mwikan uudelle kirkkoherralle. Matkalla arvioitiin tulevien projektien toteutusmahdollisuuksia sekä kuultiin toiminnasta vastaavien komiteoiden (diakoniakomitean, naiskomitean, nuorisokomitean) ajatuksia tulevaisuudesta ja tuen tarpeesta. Mwikan avustamista on jatkettu Projektilähetys Mwika ry:n kautta.

Raivolan seurakuntaan yhteydet ovat olleet vähäiset. Avustustoimintaa talousarviomäärärahoihin on jatkettu kirkkohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Ystävyyssseurakuntatoimikunnassa on tunnistettu tarve saada toimintaan mukaan myös nuorempia sukupolvia.

Yhteistyötoimikunta

Työnantajan edustajat:

Seppo Jarva, kirkkoherra (1.8.2023 lukien)

Sari Lehtinen, henkilöstöpäällikkö; työsuojelupäällikkö, puheenjohtaja, palkka-asiamies

Henri Lehtola, talousjohtaja, palkka-asiamies

Markku Viitala, vs. kirkkoherra (31.7.2023 asti)

Henkilöstön edustajat:

Jukka Heroja, luottamusmies, Juko ry.

Heikki Lahtinen, luottamusmies, Kirkon alat ry.

Kaija Parkkonen, pääluottamusmies, Kirkon alat ry

Mari Lahtinen, työajallisten työsuojeluvaltuutettu

Antti Kahra, työajattomien työsuojeluvaltuutettu (31.10.2023 asti)

Katja Kohonen, työajattomien työsuojeluvaltuutettu (1.11.2023 lukien)

Yhteistyötoimikunta kokoontui 5 kertaa kertomusvuoden aikana sekä kaksi kertaa suunnitellakseen suoritusperusteisen palkanosan kehittämistä. Lisäksi työnantaja ja Jukon luottamusmies kohtasivat kaksi kertaa paikallisneuvottelujen johdosta.

Yhteistyötoimikunnan tärkeimpiä päätöksiä ja aiheita:

- Työterveyshuollon toiminnan suunnittelu ja seuranta
- Ilmoittajansuojakanavan käyttöönotto
- Suoritusperusteisen palkanosan kehittäminen seurakunnassa
- Suojavaatteiden käyttö ja korvaus
- Työnantajan valmistamien ja tarjoamien ruokien verotus
- Työhyvinvointikysely
- Työaikapankki, valmistelu
- Päivittäisen lepotauon pitäminen

Kiinteistötyöryhmä

Panu Hirvonen, puheenjohtaja

Jussi Haavisto

Timo Honkola

Timo Koivukangas

Markku Tiilikainen

Markku Viitala, vs. kirkkoherra 1.1.-31.7.2023, läsnäolo-oikeus

Seppo Jarva, kirkkoherra 1.8.-31.12.2023, läsnäolo-oikeus

Johanna Jutila, kasvatuksen työalajohtaja

Henri Lehtola, talousjohtaja
Teemu Takala, kiinteistöpäällikkö, sihteeri

Ohjausryhmä

Reetta Kaipia
Timo Keskinen
Anne-Mari Thomassen
Torsti Tulenheimo
Markku Viitala, vs. kirkkoherra 1.1.-31.7.2023
Seppo Jarva, kirkkoherra 1.8.2023 -
Henri Lehtola, talousjohtaja

Ohjausryhmä kokoontui ennen kutakin kirkkoneuvoston kokousta sekä talousarviokokoukseen.

2.6 Hiippakuntavaltuuston jäsenet

Tampereen hiippakuntavaltuustossa Kangasalan seurakunnan jäseninä toimivat Torsti Tulenheimo sekä seurakunnan papistosta Heikki Repo.

2.7 Tilintarkastajat

Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.1.2023/12§ seurakunnan tilintarkastusyhteisöksi Revisium oy:n Tampereelta toimikaudekseen 2023–2026.

Taloutta ja hallintoa tarkastettiin vuoden 2023 aikana kuutena päivänä.

3 Henkilöstö

Vuoden 2023 lopussa seurakuntaan palvelussuhteessa oli yhteensä 63 henkilöä. Näistä 50 henkilöä oli vakinaisessa virassa tai työsuhteessa. Määräaikaisessa virassa tai työsuhteessa vuoden lopussa työskenteli 13 henkilöä. Passiivisia (ei palkkaa saavia) palvelussuhteita vuoden 2023 päättyessä oli neljällä henkilöllä, joista yksi hoitaa toista tehtävää talon sisällä. Tällaisia passiivisia palvelussuhteita ovat esimerkiksi opintovapaalla tai hoitovapaalla olevien palvelussuhteet.

Kaikkiaan seurakunnassa työ- tai virkasuhteessa työskenteli vuoden 2023 aikana 136 henkilöä. Vuoden 2023 lopussa seurakunnalla oli tarvittaessa kutsuttavan työsopimus neljän henkilön kanssa. Tilivuonna 2023 vakituisia työsuhteita päättyi 11 henkilön osalta, joista yhdessä syy oli eläköityminen, yhdeksän päättyi henkilön omaan irtisanoutumiseen (joista yksi vaihtoi talon sisällä toiseen tehtävään) sekä yksi työntekijä menehtyi. Vakituudessa työsuhteessa aloitti kuusi työntekijää (erityisnuorisotyönohjaaja, perhediakoni, kasvatuksen ohjaaja, kaksi viestinnän asiantuntijaa, kaksi

erityisammattihenkilöä sekä lastenohjaaja). Kausityöntekijöinä vuoden 2023 aikana työskenteli 13 henkilöä.

Seurakunnassa on perinteisesti ollut myös useita kesätyöntekijöitä. Kesällä 2023 muun henkilöstön rinnalla työskenteli mm. 16 hautausmaan kesätyöntekijää. Lisäksi työllistimme kaksi kesäkanttoria, kaksi kesäteologia, kesänuorisotyönohjaajan, kaksi ruokapalvelutyöntekijää, kesäisännän, kirkon oppaan sekä neljä yövalvojaa. Lisäksi leireillä oli useita isosia palkkiosuhteessa.

Kesällä 2023 avasimme myös aivan uusia kesätyötehtäviä kangasalalaisille nuorille. Työsuhteet olivat ns. tutustu ja tienaa -tyyppisiä, kahden viikon pituisia ja ne oli tarkoitettu 16–18-vuotiaille. Tehtäviä oli yhteensä kymmenen ja ne sijoituivat eri työaloille, kuten kiinteistölle, hautausmaalle, varhaiskasvatukseen ja toimistolle. Tehtäviin oli suuri suosio, ja saimme jopa 89 hakemusta.

Palkkasumma, ilman sivukuluja, vuonna 2023 oli 2 844 384,65 € (2022: 2 692 291,27 € ja 2021: 2 657 482,27 €). Työntekijöiden palkka muodostuu kolmesta osasta, vaativuusryhmän mukaisesta tehtäväkohtaisesta, kokemukseen ja suoritukseen perustuvista palkanosista. Vaativuusryhmät seurakunnassamme olivat taulukoiden 301–603 välillä (1 819,14–4 060,41 €/kk). Kokemukseen perustuva palkansa (kokemuslisä) oli vuoden päättyessä 57 henkilöllä, ja lisät euromääräisesti olivat välillä 79–557,49 €/kk. Suoritukseen perustuvaa palkanosaa sai vuonna 2023 yhteensä 43 työntekijää. Suoritukseen perustuvaa lisää on mahdollista saada kolmen eri suuruisena, riippuen arvioidusta suorituksesta: 45,10 / 135,29 / 270,59 €/kk. Lisäksi kahdeksalla henkilöllä oli erityisperuste, jonka mukaan he saivat 72,42–470,09 € kuukausikorvauksen.

Tarkemmin henkilöstötietoja on käsitelty tämän toimintakertomuksen liitteenä olevassa henkilöstöraportissa. Henkilöstöraportissa käsitellään tarkemmin mm. seurakunnan työntekijöiden ikä- ja sukupuolijakaumaa, vaihtuvuutta, henkilöstökuluja, koulutusta, sairauspoissaoloja sekä työterveyshuoltoon liittyviä tekijöitä.

Sosiaalisessa mediassa esillä ollutta kuvamateriaalia henkilöstöstä.

Henkilöstö 31.12.2023 tilanteen mukaan:

Viranhaltijat

Flinkman, Kalle	Erityisnuorisotyönohjaaja (uusi)
Haikarainen, Anni	Diakoni (uusi)
Heroja, Jukka	Johtava kanttori
Hirvonen, Mirja-Leena	Johtava diakonian viranhaltija
Huhta, Liisa	Seurakuntapuutarhuri
Jarva, Seppo	Kirkkoherra
Jutila, Johanna	Kasvatuksen työalajohtaja
Kahra, Antti	Nuorisotyönohjaaja (virkavapaalla 30.6.2024 asti)
Kaipia, Auni	Kappalainen (virkavapaalla 31.12.2023 asti)
Kohonen, Johanna	Diakoni
Kohonen, Katja	Nuorisodiakoni
Kyrönlahti, Janne	C-kanttori
Lassila, Petri	Kappalainen
Lehtinen, Sari	Henkilöstöpäällikkö
Lehtola, Henri	Talusojohtaja
Mikkonen, Kari	Seurakuntapastori
Mäkelä Anu	Kasvatuksen ohjaaja (uusi virka)
Niska, Laura	Perheterapeutti
Oksanen, Elina	Seurakuntapastori
Raitanen, Johanna	Diakonian viranhaltija
Repo, Heikki	Seurakuntapastori
Ritola, Tiia	Varhaiskasvatuksen esimies
Sagulin, Marko	Seurakuntapastori
Salli, Sannamaria	B-kanttori
Sydänlähde, Eveliina	Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori
Takala, Teemu	Kiinteistöpäällikkö
Törmälä, Timo	Diakonian viranhaltija
Vehkaoja, Sanna	Toimistosihtööri (virkavapaa 31.12.2024 asti)
Vettenranta, Ari	Nuorisotyönohjaaja
Viitala, Markku	Kappalainen

Työsopimussuhteiset

Forss, Jan	Kiinteistötyöntekijä
Inkiläinen, Riikka	Ylivahtimestari
Keskinen, Iina	Lastenohjaaja
Kirjavainen, Veera	Viestinnän asiantuntija
Kohonen, Mikko	Suntio
Laaksonen, Merja	Lastenohjaaja
Lahtinen, Heikki	Kiinteistötoimen työnjohtaja
Lahtinen, Mari	Lastenohjaaja
Lamminen, Heli	Vahtimestari

Lindell, Riikka	Erytisammattihenkilö (uusi)
Lindholm, Susanna	Lastenohjaaja (työvapaa 1.6.2024 asti)
Lohtander, Seija	Lastenohjaaja
Parkkonen, Kaija	Ruokapalvelukokki
Peltola, Maija	Viestinnän asiantuntija (uusi)
Pollari, Pasi	Suntio
Puntala, Esko	Erytisammattihenkilö (uusi)
Päivinen, Helena	Lastenohjaaja
Ritoluoma, Jenni	Ruokapalvelukokki
Tokee, Minna	Palkanlaskija
Viita-aho, Paula	Lastenohjaaja (uusi)
Vuorinen, Sanna-Mari	Suntio

Sijaiset ja määräaikaiset virka- ja työsuhteet jatkuu vuodelle 2024

Joki, Satu	Toimistosihtööri
Järvinen, Birgitta	Taloussihtööri
Kyrkkö, Minna	Seurakuntapastori
Laurell, Kaisa	Suntio
Levänen, Jenni	Nuorisotyönohjaaja
Nissilä, Senni	Lastenohjaaja
Sirkiä, Ira	Seurakuntapastori (1.1.2024 alkaen nuorisopastori vakit.)
Paananen, Tomi	Suntio
Puntala, Satu	Suntio-toimistosihtööri
Vehkaoja, Sanna	Diakonian viranhaltija

Vuonna 2023 päättyneet vakituiset palvelussuhteet

Arnsby, Janna	Kirjanpitäjä
Jussila, Jorma	Erytisnuorisotyönohjaaja
Lindell, Riikka	Suntio (tehtävä vaihtui talon sisällä)
Linjama, Kaarina	Diakoni
Mylläri, Tiina	Viestinnän asiantuntija
Nevala, Mervi	Ruokapalveluesimies
Nieminen, Sanna-Kaisa	Lastenohjaaja
Pitkänen, Heidi	seurakuntapastori
Vesala, Osku	Suntio
Villman, Satu	Erytisammattihenkilö
Virtanen, Jonna	Erytisammattihenkilö

Vuonna 2023 päättyneet määräaikaiset palvelussuhteet (palvelussuhde yli 1 kk)

Aho, Saila	Hautausmaan kausityöntekijä
Airikkala, Henna-Riikka	Suntio
Alén, Teija	Hautausmaan kausityöntekijä

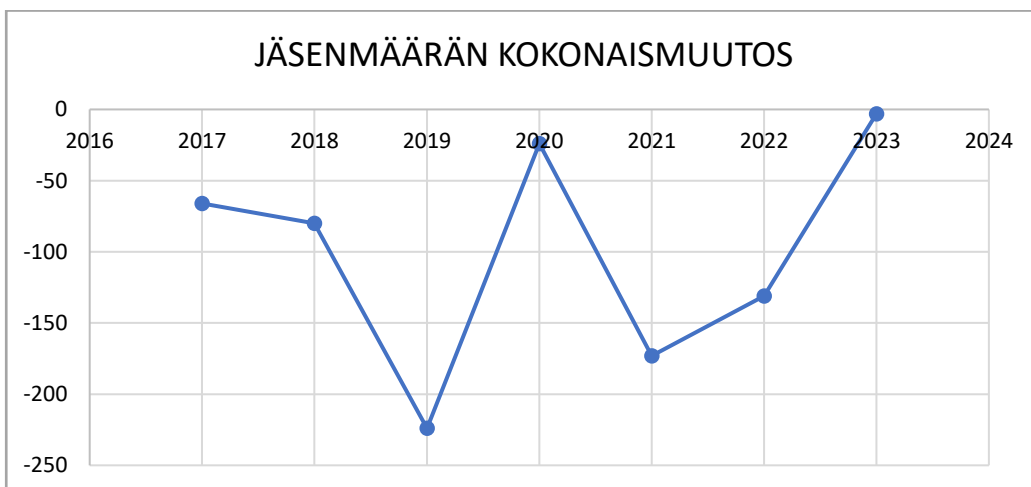
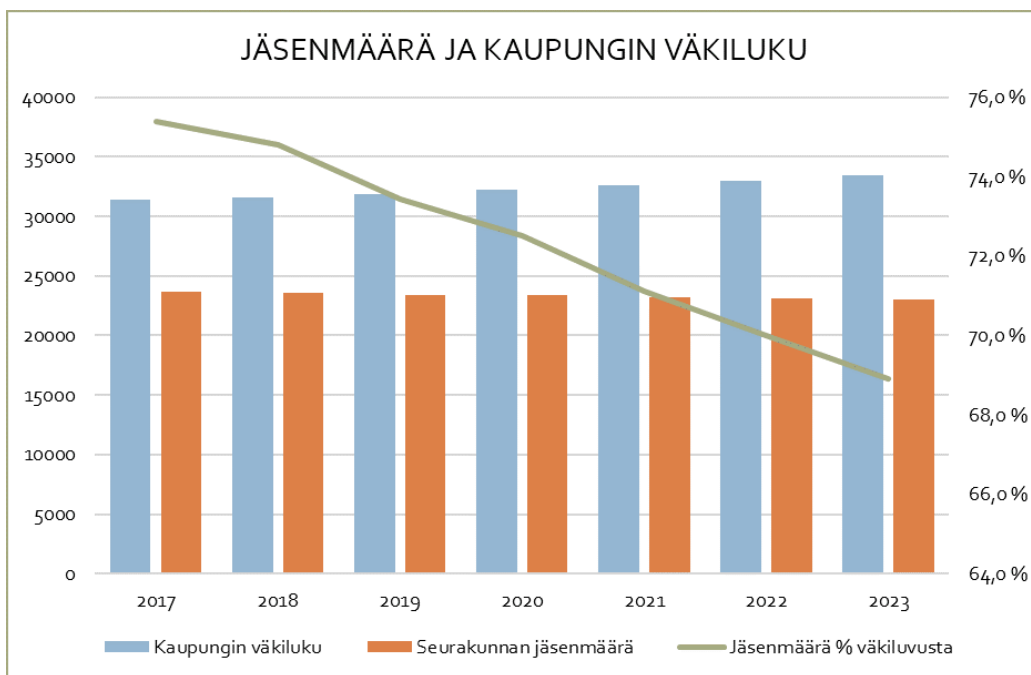

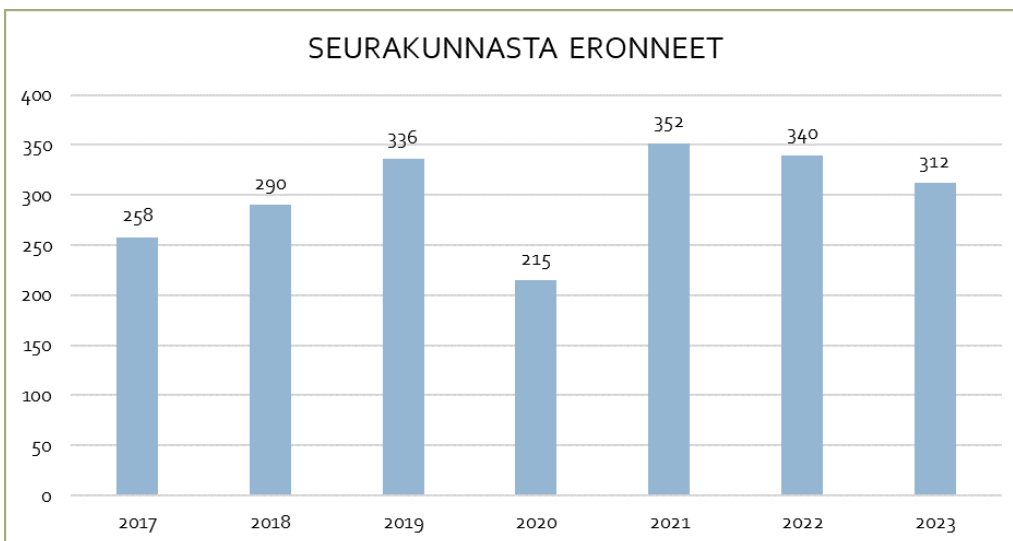
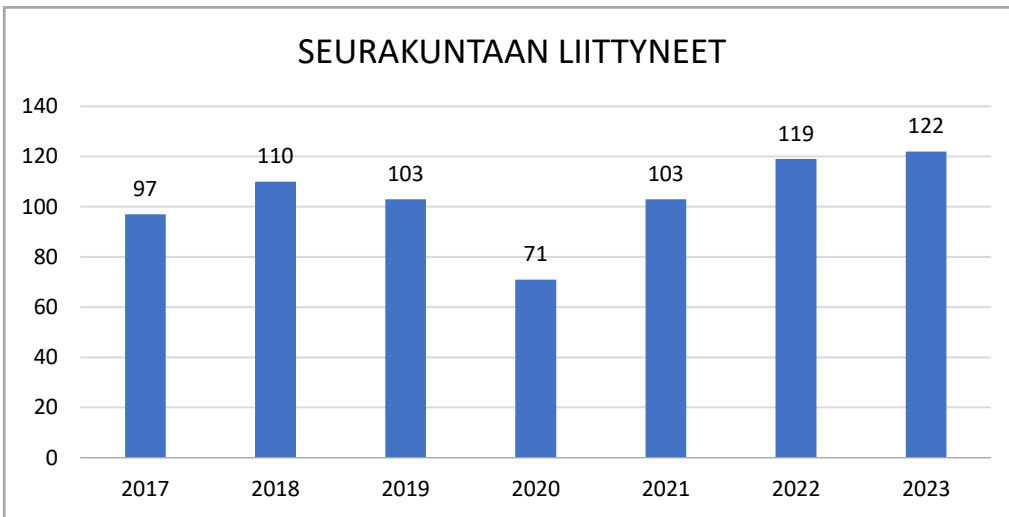
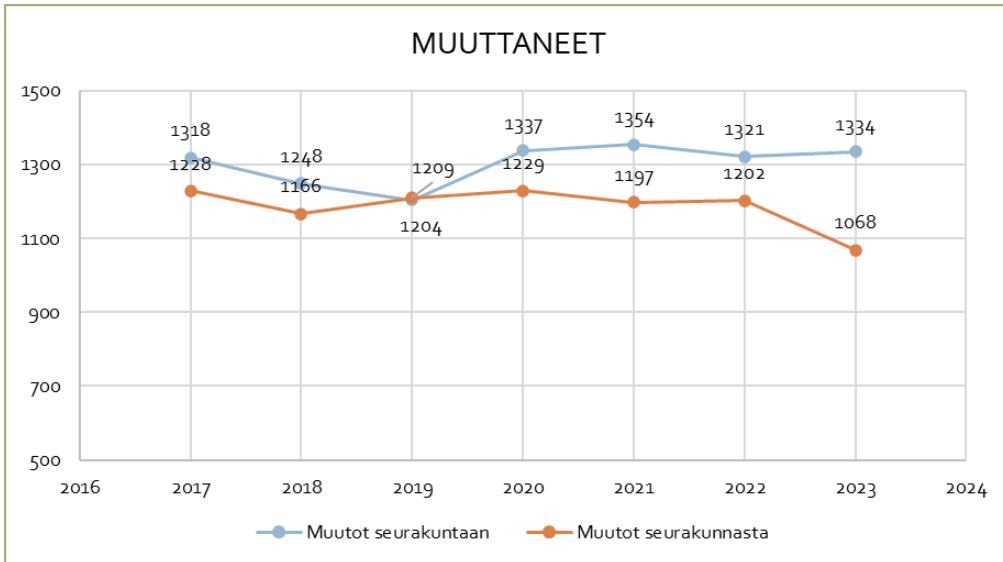
Di Piazza, Antti	Hautausmaan kesätyöntekijä
Haataja, Kalle	Kesäteologi
Huokuniemi, Ella	Yövalvoja
Jaatinen, Veera	Kesänuorisotyönohjaaja, lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Johansson, Tomi	Hautausmaan kesätyöntekijä
Kaartinen, Riikka	Hautausmaan kausityöntekijä
Kallioinen, Maarit	Hautausmaan kausityöntekijä
Kangasniemi, Elina	Hautausmaan kesätyöntekijä
Karevaara, Kirsi	Lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Ketola, Sisko	Hautausmaan kausityöntekijä
Kortesniemi, Jaana	Hautausmaan kausityöntekijä
Kumpunen, Timo	Seurakuntapastori
Kuusela, Pulmu	Yövalvoja
Laine-Sinisalo, Sanna	Lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Lehtinen, Nooa	Hautausmaan kesätyöntekijä
Levänen, Jenni	Kesäteologi, lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Liimatta, Enna	Hautausmaan kausityöntekijä
Lylykoski, Sade	Hautausmaan kesätyöntekijä
Mariki, Godbless	Kesäisäntä
Mattila-Jamalainen, Päivi	Hautausmaan kausityöntekijä
Mattsson, Kalle	Hautausmaan kesätyöntekijä
Mäkipää, Mervi	Hautausmaan kausityöntekijä
Nevala, Ella	Kirkon opas
Niittymäki, Annukka	Lastenohjaaja
Nokkonen, Anniina	Hautausmaan kesätyöntekijä
Nopanen, Kari	Kiinteistötyöntekijä
Paananen, Tomi	Ruokapalvelukokki
Pastell, Petri	Ruokapalvelukokki
Pihlajamäki, Marjut	Hautausmaan kausityöntekijä
Putila, Vera	Yövalvoja
Raikamo, Annamaria	Lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Rantanen, Toni	Suntio (tarvittaessa tuleva)
Salmela, Heidi	Hautausmaan kausityöntekijä
Seppänen, Santtu	Hautausmaan kesätyöntekijä
Siiki, Ossi	Kiinteistötyöntekijä
Sulkanen, Konsta	Yövalvoja
Suontakanen, Heikki	Hautausmaan kausityöntekijä
Tamminen, Jussi	Kesäkanttori
Tirkkonen, Kaisu	Lastenohjaaja (tarvittaessa tuleva)
Tolvanen, Henna	Keittiötyöntekijä (tarvittaessa tuleva)
Tukiainen, Otso	Kesäsuntio
Tuomina, Aino	Hautausmaan kesätyöntekijä
Turunen, Samu	Seurakuntapastori
Valaja, Juhana	Hautausmaan kesätyöntekijä

Vettenranta, Juha	Suntio (tarvittaessa tuleva)
Viander, Suvi	Seurakuntapastori
Virta, Viivi	Hautausmaan kesäyöntekijä
Virtanen, Maija	Hautausmaan kausityöntekijä
Äijälä, Ville	Hautausmaan kesäyöntekijä

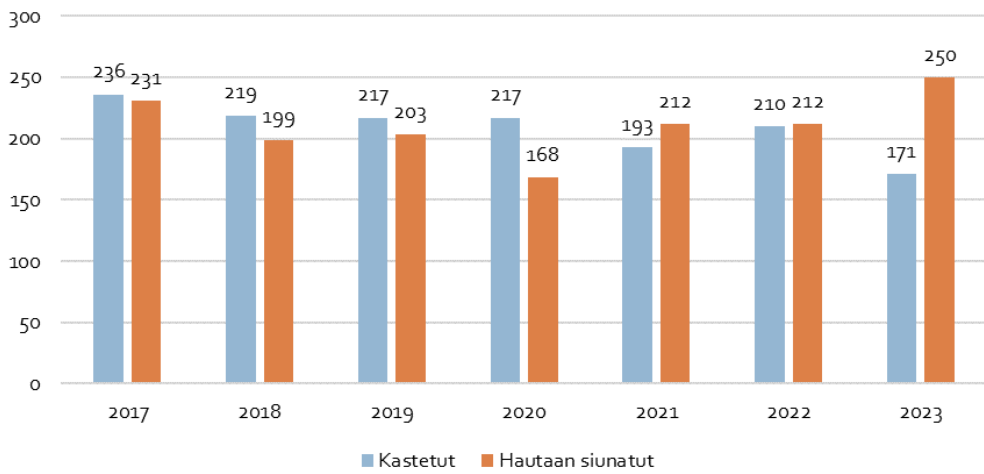
4 Väkiluku ja jäsenmäärä

Kangasalan kaupungissa oli vuoden 2023 lopussa kirjoilla 33 478 henkilöä. Heistä 69 % oli myös Kangasalan seurakunnan jäseniä. Seurakunnan jäsenmäärä oli toimintakertomuksen lopussa 23 066 henkilöä. Jäsenmäärä väheni vuoden 2023 aikana kolmella henkilöllä. Jäsenmäärän kokonaismuutos oli kolme henkilöä.

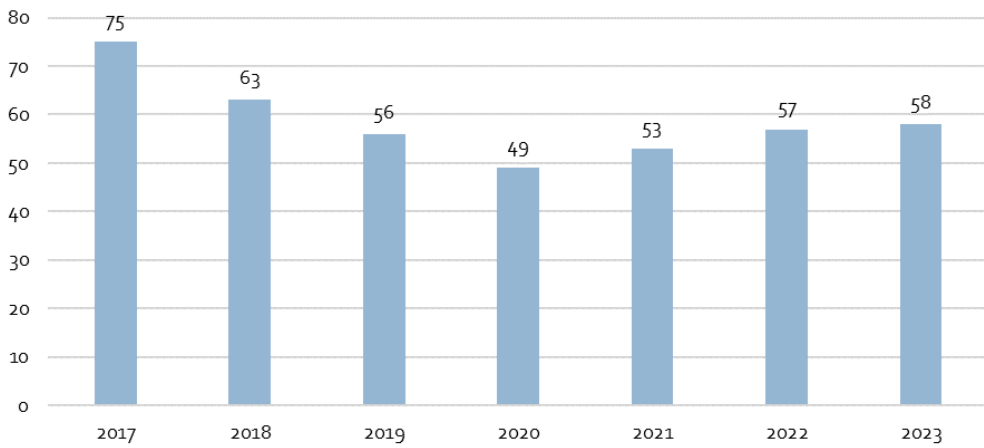

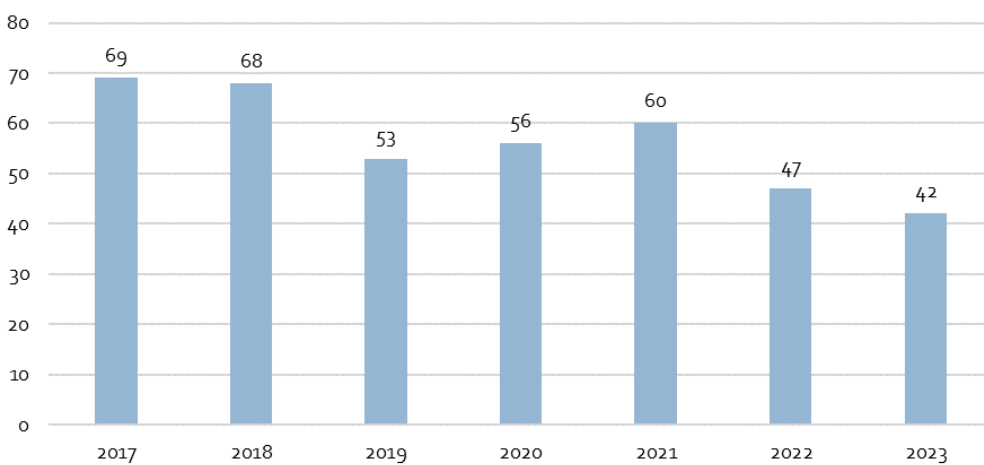
KASTETUT JA HAUTAAN SIUNATUT

KIRKOLLISET VIHKIMISET

AVIOEROT

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan tehtävänä on huolehtia kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tavoitteena on seurakunnan joustava, avoin ja tuloksellinen toiminta ja hallinto. Sisäinen valvonta on osa seurakunnan toiminnallista johtamista. Kirkkovaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen kokouksessaan 3/2.9.2021 / 33 §.

Hallinnon järjestämistä varten kirkkovaltuusto on kokouksessaan 4/14.12.2023/40 § hyväksynyt hallintosäännön. Talouden järjestämistä varten kirkkovaltuusto on kokouksessaan 4/14.12.2023/41 § hyväksynyt taloussäännön. Hautaustoimen järjestämistä varten kirkkovaltuusto on kokouksessaan 4/14.12.2023/42 § hyväksynyt hautaustoimen ohjesäännön.

Kirkkoneuvosto vastaa seurakunnan hallinnosta, taloudenhoidosta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kirkkoherralla on keskeinen tehtävä erityisesti seurakunnan toiminnan sisäisessä valvonnassa. Talousjohtajalla on keskeinen tehtävä seurakunnan hallinnon, talouden sekä hautaus- ja kiinteistötoimen sisäisessä valvonnassa.

Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuuston päätösten laillisuusvalvonnasta (kirkkolaki 3 luku 11 §). Kirkkoherra valvoo kirkkoneuvoston päätösten laillisuutta ja noudattamista seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa (kirkkojärjestys 8 luku 13 §).

Koko henkilökunta vastaa siitä, että toiminnassa ilmenevistä ongelmista, sopimusten rikkomisesta ja laittomuuksista ilmoitetaan asian vaatimalla tavalla. Jokaisella työntekijällä on vastuu omasta työstään sekä oikeus ja velvollisuus ilmoittaa esimiehelleen työssään havaitsemista riskeistä ja epäkohdista.

Sisäisen valvonnan kohteita ovat mm. päätöksenteko, toiminta ja talous, kirjanpito ja maksuliikenne, henkilöstöasiat, omaisuus ja kiinteistöt ja sopimukset sekä riskien arviointi.

Viranhaltijapäätöksiä tekevä viranhaltija pitää numeroitua päätösluetteloja. Merkittävistä sopimuksista ja kilpailutettavista hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös. Sitä vähäisemmät hankinnat dokumentoidaan. Viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvoston jäsenille ja talousjohtajalle. Heillä on mahdollisuus vaatia päätös kirkkoneuvoston käsiteltäväksi.

Toiminnan ja talouden sisäisen valvonnan näkökulmasta keskeisessä asemassa ovat toiminnan ja talouden suunnittelu sekä toimintakertomuksen laadinta. Talouden prosesseissa noudatetaan tarkastajan ja hyväksyjän erillisyyden periaatetta. Kolmantena vaiheena on erillinen maksuunpanon hyväksyntä. Hyväksyntäkierto on järjestetty kirkon palvelukeskuksen järjestelmiin. Palkkioitten hyväksymisessä noudatetaan tilaaja/tarkastaja - hyväksyjä -järjestelmää niin, että tarkastaja on eri henkilö kuin tilaaja. Maksuohjelman käyttö on rajattu ja säännelty.

Riskienhallinta

Seurakunnassa järjestettiin koko työyhteisölle suunnattu riskienhallintakysely. Kirkkoneuvosto on käsitellyt kyselyn tuloksia kokouksessaan 4.12.2023/232§.

Kiinteistöjen pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla.

Henkilökunnan työterveyshuollon tuottaa Pihlajalinna Oy. Seurakunnalla on käytössä kaikki keskeiset työhyvinvointiin liittyvät suositukset ja toimintamallit. Kasvatuksen alan työntekijöiden työpaikka-selvitys saatiin loppuun.

Tietosuojaa varten on työntekijöistä koostuva tietosuojatyöryhmä. Tietosuojavastaava on nimetty Tampereen IT-alueelta.

Tietohallinnon sisäinen valvonta toteutetaan osana Tampereen IT-alueen yhteistä tietoturvasuuden valvontaa. Tietosuojaa varten on it-alueen tietosuojavastaava ja hänen yhdysenkilönsä. Tietosuojan toimintalinjaus on hyväksytty kirkkoneuvoston kokouksessa 5/14.5.2019/94 §.

Vuoden aikana henkilöstö suoritti Navisec-tietoturvakoulutuksen.

Vuoden aikana otettiin käyttöön ilmoittajansuojadirektiivin mukainen ilmoittajansuojakanava.

Keskeisissä rakennuksissa on kulunvalvonta- ja rikosilmoitinjärjestelmä sekä paloilmoitinjärjestelmä. Kirkon kulunvalvontajärjestelmä ja seurakuntatoimisto Oravan hälytysjärjestelmä uusittiin.

Seurakunnalla on usean seurakunnan kanssa yhteinen sähkönhankintasopimus. Hankintajärjestelyssä suojataan osa sähkön hinnasta. Seurakunta on saanut hyvin kohtuuhintaista sähköenergiaa yleisestä hinnannoususta huolimatta. Huutijärven hautausmaan kappelin yhteyteen rakennettiin aurinkovoimala hillitsemään sähkön kulutusta.

Seurakunnalla on lainaa 816 000 € virastotalo Oravan peruskorjausta varten. Laina on kymmenen vuoden mittainen ja sen korko on sidottu korkoputkeen. Korkoputki suojaa seurakuntaa koron nousulta: kun korot ovat nousseet, korkoputkella on positiivinen arvo.

Kirkkoneuvosto on hyväksynyt sijoitusstrategian kokouksessaan 17/7.12.2021/289 §. Strategiassa on määritelty omaisuusluokkien painot. Seurakunta voi ottaa sijoitustoiminnassaan maltillista riskiä.

Seurakunnalla on useita henkilö- ja omaisuusvakuutuksia sekä vastuuvakuutus, joilla varaudutaan riskien taloudellisiin vaikutuksiin. Vakuutukset on lueteltu erillisessä liitteessä.

Kirkkoneuvosto käsittelee yleensä jokaisessa kokouksessaan toiminnan ja talouden tilastoja sekä talouden toteumaa. Näitä käsitellään myös kirkkovaltuustossa.

Johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Kertomusvuonna ei ole tullut esille uusia merkittäviä riskejä toimintaympäristöstä eikä sisäisesti.

Henkilöstön tietoisuutta sisäisestä valvonnasta ja riskeistä ylläpidetään säännöllisellä kyselyllä. Kehittämiskohteet valitaan kyselyn esille tuomista aihepiireistä.

6 Talouden tunnusluvut

6.1 Tuloslaskelman tunnusluvut

Tunnusluku	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	16,71	26,77
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	227,73	185,51
Vuosikate (€/jäsen)	64,88	58,62

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla.

Vuosikatteen osuus poistoista (%): Vuosikate jaettuna poistot *100. Vuosikatteen tulisi riittää poistoihin, eli tunnusluvun tulisi olla yli 100.

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

6.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut

Tunnusluku	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	326,41	454,02
Rahavarojen riittävyys (pv)	394	360
Lainanhoitokate	10,47	9,47

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka monta prosenttia investointien omahankintamenoista on rahoitettu tilikauden tulorahoituksella.

Rahavarojen riittävyys ilmaisee, kuinka monen päivän maksut voitaisiin maksaa seurakunnan rahoitusarvopapereilla sekä rahoilla ja pankkisaamisilla tilinpäätöspäivänä.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun.

6.3 Taseen tunnusluvut

Tunnusluku	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	88,94	88,24
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	286,97	239,14
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	21,62	22,46
Lainakanta (€/jäsen)	35,38	41,27

Omavaraisuusaste mittaa seurakunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Rahoitusvarallisuus osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia seurakunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

7 Seurakuntakonsernin toiminta ja talous

Kangasalan seurakunnalla ei ole konsernirakennetta eikä velvollisuutta laatia konsernitasetta.

8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 839 398,50 € ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä kirjataan taseen omaan pääomaan tilille ”Tilikauden yli-/alijäämä”.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämänkirjausta on 6 734 192,07 €.

Tilikauden 2023 ylijäämä johtuu olennaisilta osin ennakoimattoman suuresta kirkollisverojen tuotosta sekä kiinteän omaisuuden myynneistä, eli varsinaiseen toimintaan liittymättömistä tuotoista. Ilman näitä eriä tilinpäätös on maltillisesti ylijäämäinen.

Taseessa ei ole kirkkojärjestyksen 6 luvun 6 § mukaista kattamatonta alijäämää. Kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 § edellyttämään esitykseen toimenpiteiksi talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1 Käyttötalouden toteutuminen

Toteutumisvertailu, pääluokkataso

2023	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
1- Hallinto					
Toimintatuotot	44 239,02	54 200,00	39 007,06	15 192,94	-72,0
Korvaukset	19 524,69	33 700,00	12 109,08	21 590,92	-35,9
Myyntituotot	2 539,25	1 500,00	2 771,11	-1 271,11	-184,7
Maksutuotot	52,11		2 590,06	-2 590,06	0,0
Vuokratuotot	0,00		120,48	-120,48	0,0
Tuet ja avustukset	22 018,44	19 000,00	20 704,90	-1 704,90	-109,0
Muut toimintatuotot	104,53		711,43	-711,43	0,0
Toimintakulut	-918 180,96	-995 975,00	-937 537,36	-58 437,64	-94,1
Henkilöstökulut	-434 719,23	-521 485,00	-495 832,85	-25 652,15	-95,1
Palvelujen ostot	-383 286,42	-401 640,00	-382 901,94	-18 738,06	-95,3
Vuokratulut	-9 648,92	-13 000,00	-13 745,96	745,96	-105,7
Sisäiset vuokratulut	-43 273,57				
Aineet ja tarvikkeet	-44 683,16	-41 600,00	-41 527,57	-72,43	-99,8
Annetut avustukset			-60,00	60,00	0,0
Muut toimintakulut	-2 569,66	-18 250,00	-3 469,04	-14 780,96	-19,0
TOIMINTAKATE	-873 941,94	-941 775,00	-898 530,30	-43 244,70	-95,4
Rahoitustuotot- ja kulut	-37,24		-135,65	135,65	0,0
Korkotuotot	15,78				
Korkokulut	-53,02		-135,65	135,65	0,0
VUOSIKATE	-873 979,18	-941 775,00	-898 665,95	-43 109,05	-95,4
Sisäiset vyörytyserät	820 281,47		819 731,36	-819 731,36	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-53 697,71	-941 775,00	-78 934,59	-862 840,41	-8,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 697,71	-941 775,00	-78 934,59	-862 840,41	-8,4

2023	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
2- Seurakunnallinen toiminta					
Toimintatuotot	132 862,24	93 475,00	161 529,48	-68 054,48	-172,8
Korvaukset	28 578,02		32 421,54	-32 421,54	0,0
Myyntituotot	4 378,11		4 230,34	-4 230,34	0,0
Maksutuotot	66 062,01	93 475,00	86 354,54	7 120,46	-92,4
Vuokratuotot	693,53		184,00	-184,00	0,0

Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	23 995,12		36 244,29	-36 244,29	0,0
Tuet ja avustukset	8 888,45		2 031,77	-2 031,77	0,0
Muut toimintatuotot	267,00		63,00	-63,00	0,0
Toimintakulut	-3 274 849,06	-2 776 960,00	-2 691 061,04	-85 898,96	-96,9
Henkilöstökulut	-1 842 211,68	-1 878 320,00	-1 866 919,62	-11 400,38	-99,4
Palkat ja palkkiot	-1 503 069,40	-1 535 500,00	-1 519 684,09	-15 815,91	-99,0
Henkilösivukulut	-360 449,94	-342 820,00	-368 401,59	25 581,59	-107,5
Henkilöstökulujen oikaisuerät	21 307,66		21 166,06	-21 166,06	0,0
Palvelujen ostot	-403 892,44	-428 550,00	-350 235,33	-78 314,67	-81,7
Palvelun ostot - sisäiset			-12,60	12,60	0,0
Vuokrakulut	-2 479,21	-2 200,00	-1 279,00	-921,00	-58,1
Sisäiset vuokrakulut	-612 757,67				
Aineet ja tarvikkeet	-144 379,56	-166 050,00	-198 730,29	32 680,29	-119,7
Ostot tilikauden aikana	-144 379,56	-166 050,00	-198 730,29	32 680,29	-119,7
Annetut avustukset	-252 337,87	-248 440,00	-253 667,24	5 227,24	-102,1
Muut toimintakulut	-16 790,63	-53 400,00	-20 216,96	-33 183,04	-37,9
TOIMINTAKATE	-3 141 986,82	-2 683 485,00	-2 529 531,56	-153 953,44	-94,3
Rahoitustuotot- ja kulut	3 237,96		-8 864,18	8 864,18	0,0
Muut rahoitustuotot	7 518,50		661,56	-661,56	0,0
Arvonalentumiset sijoituksista	-3 742,88		-9 089,12	9 089,12	0,0
Korkokulut	-11,68		-15,52	15,52	0,0
Sisäiset korkokulut	-525,98		-421,10	421,10	0,0
VUOSIKATE	-3 138 748,86	-2 683 485,00	-2 538 395,74	-145 089,26	-94,6
Poistot ja arvonalentumiset			-3 995,59	3 995,59	0,0
Suunnitelman mukaiset poistot			-3 995,59	3 995,59	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-1 192 388,38		-1 108 927,92	1 108 927,92	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-4 331 137,24	-2 683 485,00	-3 651 319,25	967 834,25	-136,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 331 137,24	-2 683 485,00	-3 651 319,25	967 834,25	-136,1

2023	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
4 - Hautaus toimi					
Toimintatuotot	301 814,80	265 400,00	301 211,33	-35 811,33	-113,5
Maksutuotot	284 396,38	265 400,00	281 384,64	-15 984,64	-106,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	12 137,28		15 231,79	-15 231,79	0,0
Muut toimintatuotot	5 281,14		4 594,90	-4 594,90	0,0
Toimintakulut	-614 590,76	-653 190,00	-676 758,69	23 568,69	-103,6
Henkilöstökulut	-364 720,40	-414 850,00	-423 766,21	8 916,21	-102,1

Palkat ja palkkiot	-300 342,71	-336 300,00	-340 609,26	4 309,26	-101,3
Henkilösivukulut	-72 159,28	-78 550,00	-83 156,95	4 606,95	-105,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät	7 781,59				
Palvelujen ostot	-175 584,77	-144 180,00	-122 151,81	-22 028,19	-84,7
Vuokrakulut	-376,63	-1 000,00	-101,93	-898,07	-10,2
Sisäiset vuokrakulut	-870,05				
Aineet ja tarvikkeet	-61 087,32	-92 420,00	-66 214,23	-26 205,77	-71,6
Ostot tilikauden aikana	-61 087,32	-92 420,00	-66 214,23	-26 205,77	-71,6
Muut toimintakulut	-11 951,59	-740,00	-64 524,51	63 784,51	-8 719,5
TOIMINTAKATE	-312 775,96	-387 790,00	-375 547,36	-12 242,64	-96,8
Rahoitustuotot- ja kulut	-8 030,34		-21 953,63	21 953,63	0,0
Muut rahoitustuotot	5 920,09		0,00	0,00	0,0
Arvonalentumiset sijoituksista	-3 022,58		-6 740,09	6 740,09	0,0
Sisäiset korkokulut	-10 927,85		-15 213,54	15 213,54	0,0
VUOSIKATE	-320 806,30	-387 790,00	-397 500,99	9 710,99	-102,5
Poistot ja arvonalentumiset	-34 953,99	-25 901,00	-37 502,12	11 601,12	-144,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 525,05	-25 901,00	-21 382,54	-4 518,46	-82,6
Kertaluonteiset poistot	-9 428,94		-16 119,58	16 119,58	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-187 955,73		-288 918,22	288 918,22	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-543 716,02	-413 691,00	-723 921,33	310 230,33	-175,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-543 716,02	-413 691,00	-723 921,33	310 230,33	-175,0

2023	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi					
Toimintatuotot	1 020 260,48	193 110,00	367 623,20	-174 513,20	-190,4
Korvaukset	40 060,49		54 566,43	-54 566,43	0,0
Myyntituotot	54 618,06	26 000,00	67 068,56	-41 068,56	-258,0
Maksutuotot	509,19		1 722,90	-1 722,90	0,0
Vuokratuotot	143 194,26	112 110,00	141 453,96	-29 343,96	-126,2
Metsätalouden tuotot	68 431,23	55 000,00	92 935,72	-37 935,72	-169,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat			-9,68	9,68	0,0
Tuet ja avustukset	1 140,00		9 852,71	-9 852,71	0,0
Muut toimintatuotot	3 460,91		20,00	-20,00	0,0
Sisäiset tuotot	708 846,34		12,60	-12,60	0,0
Toimintakulut	-1 711 451,26	-1 668 893,00	-1 714 859,23	45 966,23	-102,8
Henkilöstökulut	-637 563,44	-669 150,00	-724 771,85	55 621,85	-108,3
Palkat ja palkkiot	-530 480,34	-546 950,00	-598 500,12	51 550,12	-109,4
Henkilösivukulut	-130 434,83	-122 200,00	-146 845,70	24 645,70	-120,2

Henkilöstökulujen oikaisuerät	23 351,73		20 573,97	-20 573,97	0,0
Palvelujen ostot	-450 426,72	-428 465,00	-412 456,59	-16 008,41	-96,3
Vuokrakulut	-83 731,56	-81 408,00	-79 645,56	-1 762,44	-97,8
Sisäiset vuokrakulut	-51 945,05				
Aineet ja tarvikkeet	-428 043,70	-431 500,00	-439 229,94	7 729,94	-101,8
Ostot tilikauden aikana	-428 043,70	-431 500,00	-439 229,94	7 729,94	-101,8
Muut toimintakulut	-59 740,79	-58 370,00	-58 755,29	385,29	-100,7
TOIMINTAKATE	-691 190,78	-1 475 783,00	-1 347 236,03	-128 546,97	-91,3
Rahoitustuotot- ja kulut	-215 404,45		-208 670,81	208 670,81	0,0
Sisäiset korkokulut	-215 404,45		-208 670,81	208 670,81	0,0
VUOSIKATE	-906 595,23	-1 475 783,00	-1 555 906,84	80 123,84	-105,4
Poistot ja arvonalentumiset	-694 073,29	-580 023,00	-615 679,72	35 656,72	-106,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-583 825,94	-580 023,00	-541 997,21	-38 025,79	-93,4
Kertaluonteiset poistot	-110 247,35		-73 682,51	73 682,51	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-61 117,45		-63 696,58	63 696,58	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-1 661 785,97	-2 055 806,00	-2 235 283,14	179 477,14	-108,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 661 785,97	-2 055 806,00	-2 235 283,14	179 477,14	-108,7

2023	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
6 - Rahoitustoimi					
Toimintatuotot	548 217,16		137 761,09	-137 761,09	0,0
Muut toimintatuotot	548 217,16		137 761,09	-137 761,09	0,0
Toimintakulut	-19 050,93		-7 569,04	7 569,04	0,0
Palvelujen ostot	-3 780,00		-128,00	128,00	0,0
Muut toimintakulut	-15 270,93		-7 441,04	7 441,04	0,0
TOIMINTAKATE	529 166,23		130 192,05	-130 192,05	0,0
Kirkollisverotulot	5 879 128,80	5 975 000,00	6 424 064,65	-449 064,65	-107,5
Valtionrahoitus	637 524,00	645 000,00	661 365,00	-16 365,00	-102,5
Verotuskulut	-85 334,07	-85 500,00	-85 881,36	381,36	-100,4
Kirkon rahastomaksut	-535 846,02	-550 000,00	-555 930,00	5 930,00	-101,1
Rahoitustuotot- ja kulut	167 902,68	55 000,00	313 235,11	-258 235,11	-569,5
Korkotuotot	7 094,54	8 000,00	42 895,38	-34 895,38	-536,2
Muut rahoitustuotot	44 547,73	55 000,00	41 052,97	13 947,03	-74,6
Sisäiset korkotuotot	226 858,28		224 305,45	-224 305,45	0,0
Arvonalentumiset sijoituksista	-102 947,42		-24 216,76	24 216,76	0,0
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista			36 749,16	-36 749,16	0,0
Korkokulut	-7 592,39	-8 000,00	-7 487,29	-512,71	-93,6
Muut rahoituskulut	-58,06		-63,80	63,80	0,0
VUOSIKATE	6 592 541,62	6 039 500,00	6 887 045,45	-847 545,45	-114,0

Sisäiset vyörytyserät	621 180,09		641 811,36	-641 811,36	0,0
TILIKAUDEN TULOS	7 213 721,71	6 039 500,00	7 528 856,81	-1 489 356,81	-124,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 213 721,71	6 039 500,00	7 528 856,81	-1 489 356,81	-124,7

Toteutumisvertailu, johtokuntataso

Kasvun johtokunta					
2023	TP edellinen vuosi 2022	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	89 726,90	85 275,00	112 170,56	-26 895,56	-131,5
Korvaukset	28 578,02		32 421,54	-32 421,54	0,0
Myyntituotot	1 825,14		2 525,75	-2 525,75	0,0
Maksutuotot	58 630,21	85 275,00	77 220,87	8 054,13	-90,6
Vuokratuotot	693,53		2,40	-2,40	0,0
Toimintakulut	-988 975,77	-1 106 410,00	-1 040 305,15	-66 104,85	-94,0
Henkilöstökulut	-759 292,05	-852 160,00	-812 810,33	-39 349,67	-95,4
Palvelujen ostot	-145 683,22	§13§1§1	-119 575,63	-34 424,37	-77,6
Vuokratulut	-1 470,01	-500,00	-166,80	-333,20	-33,4
Aineet ja tarvikkeet	-79 934,09	-90 350,00	-104 118,25	13 768,25	-115,2
Annetut avustukset	-1 500,00	-3 000,00	-1 600,00	-1 400,00	-53,3
Muut toimintakulut	-1 096,40	-6 400,00	-2 034,14	-4 365,86	-31,8
TOIMINTAKATE	-899 248,87	-1 021 135,00	-928 134,59	-93 000,41	-90,9

Palvelun johtokunta					
2023	TP edellinen vuosi 2022	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	35 855,70	4 000,00	39 392,07	-35 392,07	-984,8
Myyntituotot	998,47		1 369,54	-1 369,54	0,0
Maksutuotot	5 305,86	4 000,00	4 235,47	-235,47	-105,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	20 395,92		31 692,29	-31 692,29	0,0
Tuet ja avustukset	8 888,45		2 031,77	-2 031,77	0,0
Muut toimintatuotot	267,00		63,00	-63,00	0,0
Toimintakulut	-684 433,73	-652 910,00	-656 881,78	3 971,78	-100,6
Henkilöstökulut	-331 509,85	-285 410,00	-299 086,07	13 676,07	-104,8
Palvelujen ostot	-79 990,20	-107 100,00	-80 449,62	-26 650,38	-75,1
Vuokratulut	-600,00	-800,00		-800,00	
Aineet ja tarvikkeet	-12 599,61	-24 300,00	-20 047,59	-4 252,41	-82,5
Annetut avustukset	-245 077,87	-235 300,00	-239 817,24	4 517,24	-101,9
Muut toimintakulut	-14 656,20		-17 481,26	17 481,26	0,0
TOIMINTAKATE	-648 578,03	-648 910,00	-617 489,71	-31 420,29	-95,2

Yhteyden johtokunta					
2023	TP edellinen vuosi 2022	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	7 279,64	4 200,00	9 966,85	-5 766,85	-237,3
Myyntituotot	1 554,50		335,05	-335,05	0,0
Maksutuotot	2 125,94	4 200,00	4 898,20	-698,20	-116,6
Vuokratuotot			181,60	-181,60	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	3 599,20		4 552,00	-4 552,00	0,0
Toimintakulut	-988 681,89	-1 017 640,00	-993 861,51	-23 778,49	-97,7
Henkilöstökulut	-751 409,78	-740 750,00	-755 023,22	14 273,22	-101,9
Palvelujen ostot	-178 219,02	-167 450,00	-150 210,08	-17 239,92	-89,7
Vuokrakulut	-409,20	-900,00	-1 112,20	212,20	-123,6
Aineet ja tarvikkeet	-51 845,86	-51 400,00	-74 564,45	23 164,45	-145,1
Annetut avustukset	-5 760,00	-10 140,00	-12 250,00	2 110,00	-120,8
Muut toimintakulut	-1 038,03	-47 000,00	-701,56	-46 298,44	-1,5
TOIMINTAKATE	-981 402,25	-1 013 440,00	-983 894,66	-29 545,34	-97,1

Toteutumisvertailu, tehtäväalueitaso

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
101 - Hallintoelimet						
Toimintatuotot (ulkoiset)				2 429,00	-2 429,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-126 785,00		-126 785,00	-105 166,54	-21 618,46	82,9
Toimintakate 1	-126 785,00		-126 785,00	-102 737,54	-24 047,46	81,0
Toimintakate 2	-126 785,00		-126 785,00	-102 737,54	-24 047,46	81,0
Laskennalliset erät				102 737,54	-102 737,54	0,0
Sisäiset vyörytyserät				102 737,54	-102 737,54	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-126 785,00		-126 785,00	-0,00	-126 785,00	0,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
105 - Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	54 200,00		54 200,00	36 560,56	17 639,44	67,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-794 290,00		-794 290,00	-775 107,22	-19 182,78	97,6
Toimintakate 1	-740 090,00		-740 090,00	-738 546,66	-1 543,34	99,8
Toimintakate 2	-740 090,00		-740 090,00	-738 546,66	-1 543,34	99,8

Laskennalliset erät				738 546,66	-738 546,66	0,0
Sisäiset vyörytyserät				738 546,66	-738 546,66	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-740 090,00		-740 090,00	0,00	-740 090,00	-0,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
107 - Kirkonkirjojenpito						
Toimintatuotot (ulkoiset)				17,50	-17,50	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-74 900,00		-74 900,00	-57 263,60	-17 636,40	76,5
Toimintakate 1	-74 900,00		-74 900,00	-57 246,10	-17 653,90	76,4
Toimintakate 2	-74 900,00		-74 900,00	-57 246,10	-17 653,90	76,4
Laskennalliset erät				-21 552,84	21 552,84	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-21 552,84	21 552,84	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-74 900,00		-74 900,00	-78 798,94	3 898,94	105,2

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
201 – Jumalanpalveluselämä						
Toimintatuotot (ulkoiset)				681,56	-681,56	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-250 450,00		-250 450,00	-249 771,78	-678,22	99,7
Toimintakate 1	-250 450,00		-250 450,00	-249 090,22	-1 359,78	99,5
Toimintakate 2	-250 450,00		-250 450,00	-249 090,22	-1 359,78	99,5
Laskennalliset erät				-108 490,35	108 490,35	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-108 490,35	108 490,35	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-250 450,00		-250 450,00	-357 580,57	107 130,57	142,8

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
202 - Hautaan siunaaminen						
Toimintatuotot (ulkoiset)				186,20	-186,20	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-119 000,00		-119 000,00	-118 330,21	-669,79	99,4
Toimintakate 1	-119 000,00		-119 000,00	-118 144,01	-855,99	99,3
Toimintakate 2	-119 000,00		-119 000,00	-118 144,01	-855,99	99,3
Laskennalliset erät				-52 835,82	52 835,82	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-52 835,82	52 835,82	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-119 000,00		-119 000,00	-170 979,83	51 979,83	143,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
203 - Muut kirkolliset toimitukset						
Toimintatuotot (ulkoiset)				261,77	-261,77	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-170 500,00		-170 500,00	-176 412,95	5 912,95	103,5
Toimintakate 1	-170 500,00		-170 500,00	-176 151,18	5 651,18	103,3
Toimintakate 2	-170 500,00		-170 500,00	-176 151,18	5 651,18	103,3
Laskennalliset erät				-78 147,06	78 147,06	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-78 147,06	78 147,06	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-170 500,00		-170 500,00	-254 298,24	83 798,24	149,1

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
204 - Aikuistyö						
Toimintatuotot (ulkoiset)	4 200,00		4 200,00	1 249,90	2 950,10	29,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-103 550,00		-103 550,00	-78 767,32	-24 782,68	76,1
Toimintakate 1	-99 350,00		-99 350,00	-77 517,42	-21 832,58	78,0
Toimintakate 2	-99 350,00		-99 350,00	-77 517,42	-21 832,58	78,0
Laskennalliset erät				-31 889,24	31 889,24	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-31 889,24	31 889,24	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-99 350,00		-99 350,00	-109 406,66	10 056,66	110,1

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
205 - Muut seurakuntatilaisuudet						
Toimintatuotot (ulkoiset)				107,27	-107,27	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-34 350,00		-34 350,00	-78 197,63	43 847,63	227,6
Toimintakate 1	-34 350,00		-34 350,00	-78 090,36	43 740,36	227,3
Toimintakate 2	-34 350,00		-34 350,00	-78 090,36	43 740,36	227,3
Laskennalliset erät				-32 847,62	32 847,62	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-32 847,62	32 847,62	0,0
Työalagate (ulkoiset ja sisäiset)	-34 350,00		-34 350,00	-110 937,98	76 587,98	323,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
210 - Tiedotus ja viestintä						
Toimintakulut (ulkoiset)	-160 150,00		-160 150,00	-140 728,14	-19 421,86	87,9
Toimintakate 1	-160 150,00		-160 150,00	-140 728,14	-19 421,86	87,9
Toimintakate 2	-160 150,00		-160 150,00	-140 728,14	-19 421,86	87,9
Poistot ja arvonalentumiset				-3 995,59	3 995,59	0,0
Laskennalliset erät				-56 590,10	56 590,10	0,0
Sisäiset korkokulut				-421,10	421,10	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-56 169,00	56 169,00	0,0
Työalagate (ulkoiset ja sisäiset)	-160 150,00		-160 150,00	-201 313,83	41 163,83	125,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
220 - Musiikki						
Toimintatuotot (ulkoiset)				391,15	-391,15	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-117 140,00		-117 140,00	-119 414,75	2 274,75	101,9
Toimintakate 1	-117 140,00		-117 140,00	-119 023,60	1 883,60	101,6
Toimintakate 2	-117 140,00		-117 140,00	-119 023,60	1 883,60	101,6
Laskennalliset erät				-50 458,84	50 458,84	0,0

Sisäiset vyörytyserät				-50 458,84	50 458,84	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-117 140,00		-117 140,00	-169 482,44	52 342,44	144,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
231 - Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 400,00		7 400,00	10 322,51	-2 922,51	139,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-528 260,00		-528 260,00	-491 362,92	-36 897,08	93,0
Toimintakate 1	-520 860,00		-520 860,00	-481 040,41	-39 819,59	92,4
Toimintakulut (sisäiset)				-12,60	12,60	0,0
Toimintakate 2	-520 860,00		-520 860,00	-481 053,01	-39 806,99	92,4
Laskennalliset erät				-213 708,04	213 708,04	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-213 708,04	213 708,04	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-520 860,00		-520 860,00	-694 761,05	173 901,05	133,4

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
235 - Rippikoulu						
Toimintatuotot (ulkoiset)	66 000,00		66 000,00	60 278,08	5 721,92	91,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-267 550,00		-267 550,00	-254 707,19	-12 842,81	95,2
Toimintakate 1	-201 550,00		-201 550,00	-194 429,11	-7 120,89	96,5
Toimintakate 2	-201 550,00		-201 550,00	-194 429,11	-7 120,89	96,5
Laskennalliset erät				-102 392,62	102 392,62	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-102 392,62	102 392,62	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-201 550,00		-201 550,00	-296 821,73	95 271,73	147,3

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
236 - Nuorisotyö						
Toimintatuotot (ulkoiset)	11 875,00		11 875,00	41 569,97	-29 694,97	350,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-310 600,00		-310 600,00	-294 210,48	-16 389,52	94,7
Toimintakate 1	-298 725,00		-298 725,00	-252 640,51	-46 084,49	84,6
Toimintakate 2	-298 725,00		-298 725,00	-252 640,51	-46 084,49	84,6
Laskennalliset erät				-125 992,36	125 992,36	0,0

Sisäiset vyörytyserät				-125 992,36	125 992,36	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-298 725,00		-298 725,00	-378 632,87	79 907,87	126,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
239 - Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta						
Toimintakulut (ulkoiset)				-24,56	24,56	0,0
Toimintakate 1				-24,56	24,56	0,0
Toimintakate 2				-24,56	24,56	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)				-24,56	24,56	0,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
241 - Diakonia						
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 500,00		3 500,00	42 710,30	-39 210,30	1 220,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-358 900,00		-358 900,00	-381 871,26	22 971,26	106,4
Toimintakate 1	-355 400,00		-355 400,00	-339 160,96	-16 239,04	95,4
Toimintakate 2	-355 400,00		-355 400,00	-339 160,96	-16 239,04	95,4
Laskennalliset erät				-151 451,53	151 451,53	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-151 451,53	151 451,53	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-355 400,00		-355 400,00	-490 612,49	135 212,49	138,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
242 - Perheneuvonta						
Toimintakulut (ulkoiset)	-40 000,00		-40 000,00	-27 216,00	-12 784,00	68,0
Toimintakate 1	-40 000,00		-40 000,00	-27 216,00	-12 784,00	68,0
Toimintakate 2	-40 000,00		-40 000,00	-27 216,00	-12 784,00	68,0
Laskennalliset erät				-9 191,16	9 191,16	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-9 191,16	9 191,16	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-40 000,00		-40 000,00	-36 407,16	-3 592,84	91,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
243 - Sairaalasielunhoito						
Toimintakulut (ulkoiset)	-32 000,00		-32 000,00	-34 322,00	2 322,00	107,3
Toimintakate 1	-32 000,00		-32 000,00	-34 322,00	2 322,00	107,3
Toimintakate 2	-32 000,00		-32 000,00	-34 322,00	2 322,00	107,3
Laskennalliset erät				-11 590,94	11 590,94	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-11 590,94	11 590,94	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-32 000,00		-32 000,00	-45 912,94	13 912,94	143,5

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
244 - Palveleva puhelin						
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 400,00		-3 400,00	-2 416,34	-983,66	71,1
Toimintakate 1	-3 400,00		-3 400,00	-2 416,34	-983,66	71,1
Toimintakate 2	-3 400,00		-3 400,00	-2 416,34	-983,66	71,1
Laskennalliset erät				-816,02	816,02	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-816,02	816,02	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-3 400,00		-3 400,00	-3 232,36	-167,64	95,1

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
250 - Yhteiskunnallinen työ						
Toimintakulut (ulkoiset)				-47,76	47,76	0,0
Toimintakate 1				-47,76	47,76	0,0
Toimintakate 2				-47,76	47,76	0,0
Laskennalliset erät				-16,13	16,13	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-16,13	16,13	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)				-63,89	63,89	0,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
270 - Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta						
Toimintakulut (ulkoiset)	-53 600,00		-53 600,00	-58 864,56	5 264,56	109,8

Toimintakate 1	-53 600,00		-53 600,00	-58 864,56	5 264,56	109,8
Toimintakate 2	-53 600,00		-53 600,00	-58 864,56	5 264,56	109,8
Laskennalliset erät				-19 919,94	19 919,94	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-19 919,94	19 919,94	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-53 600,00		-53 600,00	-78 784,50	25 184,50	147,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
260 - Lähetys						
Toimintatuotot (ulkoiset)	500,00		500,00	1 224,77	-724,77	245,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-161 600,00		-161 600,00	-153 559,92	-8 040,08	95,0
Toimintakate 1	-161 100,00		-161 100,00	-152 335,15	-8 764,85	94,6
Toimintakate 2	-161 100,00		-161 100,00	-152 335,15	-8 764,85	94,6
Laskennalliset erät				-52 212,10	52 212,10	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-52 212,10	52 212,10	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-161 100,00		-161 100,00	-204 547,25	43 447,25	127,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
290 - Muu seurakuntatyö						
Toimintatuotot (ulkoiset)				2 537,00	-2 537,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-62 500,00		-62 500,00	-27 025,17	-35 474,83	43,2
Toimintakate 1	-62 500,00		-62 500,00	-24 488,17	-38 011,83	39,2
Toimintakate 2	-62 500,00		-62 500,00	-24 488,17	-38 011,83	39,2
Laskennalliset erät				-9 135,77	9 135,77	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-9 135,77	9 135,77	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-62 500,00		-62 500,00	-33 623,94	-28 876,06	53,8

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
401 - Hautausmaahallinto						
Toimintakulut (ulkoiset)	-49 270,00		-49 270,00	-41 834,13	-7 435,87	84,9
Toimintakate 1	-49 270,00		-49 270,00	-41 834,13	-7 435,87	84,9
Toimintakate 2	-49 270,00		-49 270,00	-41 834,13	-7 435,87	84,9

Poistot ja arvonalentumiset	-16 058,00		-16 058,00	-24 358,25	8 300,25	151,7
Laskennalliset erät				66 192,38	-66 192,38	0,0
Sisäiset korkokulut				-537,44	537,44	0,0
Sisäiset vyörytyserät				66 729,82	-66 729,82	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-65 328,00		-65 328,00	0,00	-65 328,00	-0,0

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
403 – Hautausmaa-kiinteistöt						
Toimintatuotot (ulkoiset)	10 400,00		10 400,00	11 880,00	-1 480,00	114,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-384 860,00		-384 860,00	-396 685,14	11 825,14	103,1
Toimintakate 1	-374 460,00		-374 460,00	-384 805,14	10 345,14	102,8
Toimintakate 2	-374 460,00		-374 460,00	-384 805,14	10 345,14	102,8
Poistot ja arvonalentumiset	-9 843,00		-9 843,00	-13 143,87	3 300,87	133,5
Laskennalliset erät				-242 613,56	242 613,56	0,0
Sisäiset korkokulut				-14 676,10	14 676,10	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-227 937,46	227 937,46	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-384 303,00		-384 303,00	-640 562,57	256 259,57	166,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
404 - Varsinainen hautaus toimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	75 000,00		75 000,00	87 282,22	-12 282,22	116,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-71 110,00		-71 110,00	-76 821,98	5 711,98	108,0
Toimintakate 1	3 890,00		3 890,00	10 460,24	-6 570,24	268,9
Toimintakate 2	3 890,00		3 890,00	10 460,24	-6 570,24	268,9
Laskennalliset erät				-40 331,45	40 331,45	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-40 331,45	40 331,45	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	3 890,00		3 890,00	-29 871,21	33 761,21	-767,9

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
405 – Haudanhoito-sopimukset						
Toimintatuotot (ulkoiset)	180 000,00		180 000,00	202 049,11	-22 049,11	112,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-147 950,00		-147 950,00	-161 417,44	13 467,44	109,1
Toimintakate 1	32 050,00		32 050,00	40 631,67	-8 581,67	126,8
Toimintakate 2	32 050,00		32 050,00	40 631,67	-8 581,67	126,8
Laskennalliset erät				-87 379,13	87 379,13	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-87 379,13	87 379,13	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	32 050,00		32 050,00	-46 747,46	78 797,46	-145,9

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
501 - Kiinteistöhallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)				11 019,44	-11 019,44	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-591 525,00		-591 525,00	-601 159,51	9 634,51	101,6
Toimintakate 1	-591 525,00		-591 525,00	-590 140,07	-1 384,93	99,8
Toimintakate 2	-591 525,00		-591 525,00	-590 140,07	-1 384,93	99,8
Poistot ja arvonalentumiset	-14 706,00		-14 706,00	-23 350,00	8 644,00	158,8
Laskennalliset erät				118 600,80	-118 600,80	0,0
Sisäiset korkokulut				-379,62	379,62	0,0
Sisäiset vyörytyserät				118 980,42	-118 980,42	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-606 231,00		-606 231,00	-494 889,27	-111 341,73	81,6

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
502 - Kirkot						
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 500,00		6 500,00	9 171,12	-2 671,12	141,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-236 920,00		-236 920,00	-239 501,11	2 581,11	101,1
Toimintakate 1	-230 420,00		-230 420,00	-230 329,99	-90,01	100,0
Toimintakate 2	-230 420,00		-230 420,00	-230 329,99	-90,01	100,0

Poistot ja arvonalentumiset	-153 427,00		-153 427,00	-118 331,54	-35 095,46	77,1
Laskennalliset erät				-60 976,66	60 976,66	0,0
Sisäiset korkokulut				-28 212,63	28 212,63	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-32 764,03	32 764,03	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-383 847,00		-383 847,00	-409 638,19	25 791,19	106,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
504 - Siunauskappelit						
Toimintatuotot (ulkoiset)	5 000,00		5 000,00	7 195,00	-2 195,00	143,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-24 360,00		-24 360,00	-27 537,03	3 177,03	113,0
Toimintakate 1	-19 360,00		-19 360,00	-20 342,03	982,03	105,1
Toimintakate 2	-19 360,00		-19 360,00	-20 342,03	982,03	105,1
Poistot ja arvonalentumiset	-30 333,00		-30 333,00	-31 328,32	995,32	103,3
Laskennalliset erät				-29 503,63	29 503,63	0,0
Sisäiset korkokulut				-22 590,40	22 590,40	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-6 913,23	6 913,23	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-49 693,00		-49 693,00	-81 173,98	31 480,98	163,4

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
506 - Seurakuntatalot						
Toimintatuotot (ulkoiset)	28 850,00		28 850,00	88 657,95	-59 807,95	307,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-325 080,00		-325 080,00	-278 788,09	-46 291,91	85,8
Toimintakate 1	-296 230,00		-296 230,00	-190 130,14	-106 099,86	64,2
Toimintakate 2	-296 230,00		-296 230,00	-190 130,14	-106 099,86	64,2
Poistot ja arvonalentumiset	-63 791,00		-63 791,00	-61 347,97	-2 443,03	96,2
Laskennalliset erät				-46 371,08	46 371,08	0,0
Sisäiset korkokulut				-13 854,51	13 854,51	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-32 516,57	32 516,57	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-360 021,00		-360 021,00	-297 849,19	-62 171,81	82,7

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
508 - Leiri- ja kurssikeskukset						
Toimintatuotot (ulkoiset)	26 000,00		26 000,00	77 666,55	-51 666,55	298,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-157 950,00		-157 950,00	-196 316,43	38 366,43	124,3
Toimintakate 1	-131 950,00		-131 950,00	-118 649,88	-13 300,12	89,9
Toimintatuotot (sisäiset)				12,60	-12,60	0,0
Toimintakate 2	-131 950,00		-131 950,00	-118 637,28	-13 312,72	89,9
Poistot ja arvonalentumiset	-158 762,00		-158 762,00	-188 698,08	29 936,08	118,9
Laskennalliset erät				-107 238,43	107 238,43	0,0
Sisäiset korkokulut				-68 925,90	68 925,90	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-38 312,53	38 312,53	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-290 712,00		-290 712,00	-414 573,79	123 861,79	142,6

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
509 - Muut rakennukset						
Toimintatuotot (ulkoiset)	21 760,00		21 760,00	30 365,20	-8 605,20	139,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-190 708,00		-190 708,00	-193 107,96	2 399,96	101,3
Toimintakate 1	-168 948,00		-168 948,00	-162 742,76	-6 205,24	96,3
Toimintakate 2	-168 948,00		-168 948,00	-162 742,76	-6 205,24	96,3
Poistot ja arvonalentumiset	-159 004,00		-159 004,00	-192 623,81	33 619,81	121,1
Laskennalliset erät				-113 772,82	113 772,82	0,0
Sisäiset korkokulut				-74 707,75	74 707,75	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-39 065,07	39 065,07	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-327 952,00		-327 952,00	-469 139,39	141 187,39	143,1

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
510 - Maa- ja metsätalous						
Toimintatuotot (ulkoiset)	105 000,00		105 000,00	142 920,34	-37 920,34	136,1

Toimintakulut (ulkoiset)	-22 800,00		-22 800,00	-10 974,91	-11 825,09	48,1
Toimintakate 1	82 200,00		82 200,00	131 945,43	-49 745,43	160,5
Toimintakate 2	82 200,00		82 200,00	131 945,43	-49 745,43	160,5
Laskennalliset erät				-3 794,76	3 794,76	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-3 794,76	3 794,76	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	82 200,00		82 200,00	128 150,67	-45 950,67	155,9

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
512 - Keittiötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)				615,00	-615,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-119 550,00		-119 550,00	-167 474,19	47 924,19	140,1
Toimintakate 1	-119 550,00		-119 550,00	-166 859,19	47 309,19	139,6
Toimintakate 2	-119 550,00		-119 550,00	-166 859,19	47 309,19	139,6
Laskennalliset erät				-29 310,81	29 310,81	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-29 310,81	29 310,81	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-119 550,00		-119 550,00	-196 170,00	76 620,00	164,1

Toteutumisvertailu, kustannuspaikkataso

Tulosityksikkö		TP 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Kirkolliset vaalit	Toimintakulut	-37 962,23		-668,28	668,28	0,0
Kirkolliset vaalit	Toimintakate	-37 962,23		-668,28	668,28	0,0
Muut hallintoelimet	Toimintakulut	-31 342,20	-34 950,00	-32 391,17	-2 558,83	92,7
Muut hallintoelimet	Toimintakate	-31 342,20	-34 950,00	-32 391,17	-2 558,83	92,7
Kirkkoneuvosto	Toimintatuotot	38,59		54,00	-54,00	0,0
Kirkkoneuvosto	Toimintakulut	-71 215,24	-86 725,00	-65 862,41	-20 862,59	75,9
Kirkkoneuvosto	Toimintakate	-71 176,65	-86 725,00	-65 862,41	-20 916,59	75,9
Kappelineuv. K:lahti	Toimintatuotot	120,00		2 375,00	-2375,00	0,0

Kappelineuv. K:lahti	Toiminta- kulut	-3 412,37	-5 110,00	-6 244,68	1 134,68	122,2
Kappelineuv. K:lahti	Toiminta- kate	-3 292,37	-5 110,00	-6 244,68	-1 240,32	75,7
Taloushallinto	Toiminta- tuotot	21 995,64	28 200,00	11 866,98	16 333,02	42,1
Taloushallinto	Toiminta- kulut	-278 779,33	-243 740,00	-279 866,42	36 126,42	114,8
Taloushallinto	Toimintakate	-256 783,69	-215 540,00	-267 999,44	52 459,44	124,3
Henkilöstö- hallinto	Toiminta- tuotot	21 893,37	26 000,00	23 951,87	2 048,13	92,1
Henkilöstö- hallinto	Toiminta- kulut	-192 552,21	-312 200,00	-281 131,19	-31 068,81	90,0
Henkilöstö- hallinto	Toimintakate	-170 658,84	-286 200,00	-257 179,32	-29 020,68	89,9
Tilintarkastus	Toiminta- kulut	-5 928,35	-7 150,00	-3 704,31	-3 445,69	51,8
Tilintarkastus	Toimintakate	-5 928,35	-7 150,00	-3 704,31	-3 445,69	51,8
Tietohallinto	Toiminta- kulut	-94 648,71	-120 000,00	-94 044,71	-25 955,29	78,4
Tietohallinto	Toimintakate	-94 648,71	-120 000,00	-94 044,71	-25 955,29	78,4
Muu yleishallinto	Toiminta- tuotot	174,44		524,18	-524,18	0,0
Muu yleishallinto	Toiminta- kulut	-72 773,03	-56 100,00	-71 510,89	15 410,89	127,5
Muu yleishallinto	Toimintakate	-72 598,59	-56 100,00	-70 986,71	14 886,71	126,5
Kirkonkirjojen- pito	Toiminta- tuotot			17,50	-17,50	0,0
Kirkonkirjojen- pito	Toiminta- kulut	-49 760,97	-74 900,00	-57 263,60	-17 636,40	76,5
Kirkonkirjojen- pito	Toimintakate	-49 760,97	-74 900,00	-57 246,10	-17 653,90	76,4
Kirkkoherran- virasto	Toiminta- tuotot	16,98		217,53	-217,53	0,0
Kirkkoherran- virasto	Toiminta- kulut	-36 532,75		-44 849,70	-10 250,30	81,4
Kirkkoherran- virasto	Toimintakate	-36 515,77		-44 632,17	-10 467,83	81,0

Jumalan- palveluselämä	Toiminta- tuotot	321,88		681,56	-681,56	0,0
Jumalan- palveluselämä	Toiminta- kulut	-224 533,95	-250 450,00	-249 771,78	-678,22	99,7
Jumalan- palveluselämä	Toiminta- kate	-224 212,07	-250 450,00	-249 090,22	-1 359,78	99,5
Hautaan- siunaaminen	Toiminta- tuotot	170,62		186,20	-186,20	0,0
Hautaan- siunaaminen	Toiminta- kulut	-113 994,87	-119 000,00	-118 330,21	-669,79	99,4
Hautaan- siunaaminen	Toiminta- kate	-113 824,25	-119 000,00	-118 144,01	-855,99	99,3
Muut kirkol. toimit	Toiminta- tuotot	230,12		261,77	-261,77	0,0
Muut kirkol. toimit	Toiminta- kulut	-174 523,45	-170 500,00	-176 412,95	5 912,95	103,5
Muut kirkol. toimit	Toiminta- kate	-174 293,33	-170 500,00	-176 151,18	5 651,18	103,3
Aikuistyö	Toiminta- kulut	-27 957,61	-34 750,00	-20 574,08	-14 175,92	59,2
Aikuistyö	Toiminta- kate	-27 957,61	-34 750,00	-20 574,08	-14 175,92	59,2
Naistyö	Toiminta- tuotot	1 200,00	3 200,00	1 249,90	1 950,10	39,1
Naistyö	Toiminta- kulut	-5 080,19	-7 800,00	-6 294,71	-1 505,29	80,7
Naistyö	Toimintakate	-3 880,19	-4 600,00	-5 044,81	444,81	109,7
Miestyö	Toiminta- kulut	-1 488,19	-3 400,00	-2 408,42	-991,58	70,8
Miestyö	Toimintakate	-1 488,19	-3 400,00	-2 408,42	-991,58	70,8
Vapaaehtois- toiminta	Toiminta- tuotot	21,44	1 000,00		1 000,00	0,0
Vapaaehtois- toiminta	Toiminta- kulut	-53 922,17	-57 600,00	-49 490,11	-8 109,89	85,9
Vapaaehtois- toiminta	Toimintakate	-53 900,73	-56 600,00	-49 490,11	-7 109,89	87,4
Muut seurakuntatil.	Toiminta- tuotot	147,57		107,27	-107,27	0,0
Muut seurakuntatil.	Toiminta- kulut	-87 122,36	-34 450,00	-78 197,63	43 847,63	227,6

Muut seurakuntatil.	Toimintakate	-86 974,79	-34 450,00	-78 090,36	43 740,36	227,3
Tiedotus ja viestintä	Toimintakulut	-157 476,36	-160 150,00	-140 728,14	-19 421,86	87,9
Tiedotus ja viestintä	Toimintakate	-157 476,36	-160 150,00	-140 728,14	-19 421,86	87,9
Musiikki	Toimintatuotot	1 828,81		391,15	-391,15	0,0
Musiikki	Toimintakulut	-121 655,32	-117 140,00	-119 414,75	2 274,75	101,9
Musiikki	Toimintakate	-119 826,51	-117 140,00	-119 023,60	1 883,60	101,6
Varhaiskasvatus	Toimintatuotot	8 087,91	5 800,00	9 858,51	-4 058,51	170,0
Varhaiskasvatus	Toimintakulut	-351 605,60	-432 600,00	-416 357,24	-16 242,76	96,2
Varhaiskasvatus	Toimintakate	-343 517,69	-426 800,00	-406 498,73	-20 301,27	95,2
Koululaistyö	Toimintatuotot	5 588,07	8 750,00	6 197,83	2 552,17	70,8
Koululaistyö	Toimintakulut	-119 766,26	-91 800,00	-95 231,01	3 431,01	103,7
Koululaistyö	Toimintakate	-114 178,19	-83 050,00	-89 033,18	5 983,18	107,2
Partio	Toimintakulut	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00	0,00	-100,0
Partio	Toimintakate	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00	0,00	-100,0
Rippikoulu	Toimintatuotot	45 261,84	66 000,00	60 278,08	5 721,92	91,3
Rippikoulu	Toimintakulut	-282 481,21	-267 550,00	-254 707,19	-12 842,81	95,2
Rippikoulu	Toimintakate	-237 219,37	-201 550,00	-194 429,11	-7 120,89	96,5
Nuorisotyö	Toimintatuotot	1 319,21	3 125,00	2 734,60	390,40	87,5
Nuorisotyö	Toimintakulut	-108 419,17	-154 650,00	-140 344,61	-14 305,39	90,7
Nuorisotyö	Toimintakate	-107 099,96	-151 525,00	-137 610,01	-13 914,99	90,8
Erityisnuorisotyö	Toimintatuotot	28 733,46		32 637,54	-32 637,54	0,0

Erytysnuorisotyö	Toimintakulut	-52 038,17	-62 650,00	-57 134,86	-5 515,14	91,2
Erytysnuorisotyö	Toimintakate	-23 304,71	-62 650,00	-24 497,32	-38 152,68	39,1
Perhetalo	Toimintatuotot	736,41	1 600,00	464,00	1 136,00	29,0
Perhetalo	Toimintakulut	-73 165,36	-95 660,00	-75 005,68	-20 654,32	78,4
Perhetalo	Toimintakate	-72 428,95	-94 060,00	-74 541,68	-19 518,32	79,2
Aamu -ja iltap.toim.	Toimintakulut			-24,56	24,56	0,0
	Toimintakate			-24,56	24,56	0,0
Diakonia	Toimintatuotot	6 571,33	3 500,00	5 708,62	-2 208,62	163,1
Diakonia	Toimintakulut	-358 655,47	-358 900,00	-353 151,06	-5 748,94	98,4
Diakonia	Toimintakate	-352 084,14	-355 400,00	-347 442,44	-7 957,56	97,8
YV-keräys	Toimintatuotot	6 015,33		5 591,02	-5 591,02	0,0
YV-keräys	Toimintakulut	-6 015,33		-5 085,38	5 085,38	0,0
YV-keräys	Toimintakate	0,00		505,64	-505,64	0,0
Perheneuvonta	Toimintakulut	-21 472,50	-40 000,00	-27 216,00	-12 784,00	68,0
Perheneuvonta	Toimintakate	-21 472,50	-40 000,00	-27 216,00	-12 784,00	68,0
Sairaalasielunhoito	Toimintakulut	-31 660,16	-32 000,00	-34 322,00	2 322,00	107,3
Sairaalasielunhoito	Toimintakate	-31 660,16	-32 000,00	-34 322,00	2 322,00	107,3
Palveleva puhelin	Toimintakulut	-2 415,87	-3 400,00	-2 416,34	-983,66	71,1
Palveleva puhelin	Toimintakate	-2 415,87	-3 400,00	-2 416,34	-983,66	71,1
Yhteiskunnallinen työ	Toimintakulut	-214,90		-47,76	47,76	0,0
Yhteiskunnallinen työ	Toimintakate	-214,90		-47,76	47,76	0,0

Sielunhoito	Toiminta- tuotot			9,00	-9,00	0,0
Sielunhoito	Toiminta- kulut	-3 318,60	-3 410,00	-3 797,50	387,50	111,4
Sielunhoito	Toimintakate	-3 318,60	-3 410,00	-3 788,50	378,50	111,1
Lähetys	Toiminta- tuotot	7 888,45	500,00	1 224,77	-724,77	245,0
Lähetys	Toiminta- kulut	-172 829,22	-161 600,00	-153 559,92	-8 040,08	95,0
Lähetys	Toimintakate	-164 940,77	-161 100,00	-152 335,15	-8 764,85	94,6
Kans.v.diak.ja m.toi	Toiminta- kulut	-68 695,47	-53 600,00	-58 864,56	5 264,56	109,8
Kans.v.diak.ja m.toi	Toimintakate	-68 695,47	-53 600,00	-58 864,56	5 264,56	109,8
Muu seurakuntatyö	Toiminta- tuotot			2 537,00	-2 537,00	0,0
Muu seurakuntatyö	Toiminta- kulut	-17 568,22	-62 500,00	-27 025,17	-35 474,83	43,2
Muu seurakuntatyö	Toimintakate	-17 568,22	-62 500,00	-24 488,17	-38 011,83	39,2
Hautausmaa- hallinto	Toiminta- kulut	-50 932,75	-49 270,00	-41 834,13	-7 435,87	84,9
Hautausmaa- hallinto	Toimintakate	-50 932,75	-49 270,00	-41 834,13	-7 435,87	84,9
Hautausmaa- hallinto	Poistot ja arvon- alentumiset	-16 058,00	-16 058,00	-24 358,25	8 300,25	151,7
Hautausmaa- hallinto	TILIKAUDEN TULOS	-66 990,75	-36 815,00	-66 192,38	29 377,38	179,15
Vainajien säilytys	Toiminta- tuotot	4 023,77	3 000,00	3 740,00	-740,00	124,7
Vainajien säilytys	Toiminta- kulut	-2 859,24	-5 400,00	-3 244,76	-2 155,24	60,1
Vainajien säilytys	Toimintakate	1 164,53	-2 400,00	495,24	-2 895,24	-20,6
H-järven huoltorak.	Toiminta- kulut	-3 612,09	-9 770,00	-63 133,17	53 363,17	646,2
H-järven huoltorak.	Toimintakate	-3 612,09	-9 770,00	-63 133,17	53 363,17	646,2

H-järven huoltorak.	Poistot ja arvonalentumiset	-8 839,37	-4 842,00	-10 662,72	5 820,72	220,2
H-järven huoltorak.	TILIKAUDEN TULOS	-12 451,46	-14 612,00	-73 795,89		505,03
Kk:n ja länt. h-rak.	Toimintakulut	-5 794,99	-10 690,00	-4 822,60	-5 867,40	45,1
Kk:n ja länt. h-rak.	Toimintakate	-5 794,99	-10 690,00	-4 822,60	-5 867,40	45,1
Kk:n ja länt. h-rak.	Poistot ja arvonalentumiset	-7 533,81	-2 511,00		-2 511,00	0,0
Kk:n ja länt. h-rak.	TILIKAUDEN TULOS	-13 328,80	-13 201,00	-4 822,60	-8 378,40	36,53
Huoltorak. S-lahti	Toimintakulut	-1 319,97	-7 340,00	-1 721,41	-5 618,59	23,5
Huoltorak. S-lahti	Toimintakate	-1 319,97	-7 340,00	-1 721,41	-5 618,59	23,5
Huoltorak. S-lahti	Poistot ja arvonalentumiset					
Huoltorak. S-lahti	TILIKAUDEN TULOS	-1 319,97	-7 340,00	-1 721,41	-5 618,59	23,5
Hautausmaat	Toimintatuotot	10 490,00	7 400,00	8 140,00	-740,00	110,0
Hautausmaat	Toimintakulut	-304 026,68	-351 660,00	-323 763,20	-27 896,80	92,1
Hautausmaat	Toimintakate	-293 536,68	-344 260,00	-315 623,20	-28 636,80	91,7
Hautausmaat	Poistot ja arvonalentumiset	-2 522,81	-2 490,00	-2 481,15	-8,85	99,6
Hautausmaat	TILIKAUDEN TULOS	-296 059,49	-346 750,00	-318 104,35	-28 645,65	91,73
Varsinainen hautaust.	Toimintatuotot	93 097,42	75 000,00	87 282,22	-12 282,22	116,4
Varsinainen hautaust.	Toimintakulut	-79 067,65	-71 110,00	-76 821,98	5 711,98	108,0
Varsinainen hautaust.	Toimintakate	14 029,77	3 890,00	10 460,24	-6 570,24	268,9
Varsinainen hautaust.	Poistot ja arvonalentumiset					
Varsinainen hautaust.	TILIKAUDEN TULOS	14 029,77	3 890,00	10 460,24	-6 570,24	268,9

Haudanhoito-sopimukset	Toimintatuotot	182 066,33	180 000,00	186 817,32	-6 817,32	103,8
Haudanhoito-sopimukset	Toimintakulut	-151 072,55	-147 950,00	-152 875,74	4 925,74	103,3
Haudanhoito-sopimukset	Toimintakate	30 993,78	32 050,00	33 941,58	-1 891,58	105,9
Kiinteistöhallinto	Toimintatuotot	1 913,05		674,73	-674,73	0,0
Kiinteistöhallinto	Toimintakulut	-116 271,99	-152 655,00	-131 348,54	-21 306,46	86,0
Kiinteistöhallinto	Toimintakate	-114 358,94	-152 655,00	-130 673,81	-21 981,19	85,6
Kiinteistöhallinto	Poistot ja arvonalentumiset	-14 706,25	-14 706,00	-23 350,00	8 644,00	158,8
Kiinteistöhallinto	TILIKAUDEN TULOS	-129 065,19	-167 361,00	-154 023,81	13 337,19	92,03
Siivoustoimi	Toimintakulut	-87 536,33	-89 000,00	-97 678,13	8 678,13	109,8
Siivoustoimi	Toimintakate	-87 536,33	-89 000,00	-97 678,13	8 678,13	109,8
Kiinteistöhuolto	Toimintatuotot	1 140,00		9 524,71	-9 524,71	0,0
Kiinteistöhuolto	Toimintakulut	-139 643,90	-149 970,00	-148 000,30	-1 969,70	98,7
Kiinteistöhuolto	Toimintakate	-138 503,90	-149 970,00	-138 475,59	-11 494,41	92,3
Suntiopalvelut	Toimintatuotot	-98,00		820,00	-820,00	0,0
Suntiopalvelut	Toimintakulut	-226 343,07	-199 900,00	-224 132,54	24 232,54	112,1
Suntiopalvelut	Toimintakate	-226 441,07	-199 900,00	-223 312,54	23 412,54	111,7
Kangasalan kirkko	Toimintatuotot	6 698,36	5 000,00	7 791,12	-2 791,12	155,8
Kangasalan kirkko	Toimintakulut	-123 276,75	-124 650,00	-109 013,63	-15 636,37	87,5
Kangasalan kirkko	Toimintakate	-116 578,39	-119 650,00	-101 222,51	-18 427,49	84,6
Kangasalan kirkko	Poistot ja arvonalentumiset	-154 517,18	-132 044,00	-102 709,33	-29 334,67	77,8
Kangasalan kirkko	TILIKAUDEN TULOS	-271 095,57	-251 694,00	-203 931,84	64 703,57	81,02

Sahalahden kirkko	Toimintatuotot	1 875,00	500,00	830,00	-330,00	166,0
Sahalahden kirkko	Toimintakulut	-86 719,73	-52 110,00	-77 246,20	25 136,20	148,2
Sahalahden kirkko	Toimintakate	-84 844,73	-51 610,00	-76 416,20	24 806,20	148,1
Sahalahden kirkko	Poistot ja arvonalentumiset	-25 098,48	-16 660,00	-13 847,44	-2 812,56	83,1
Sahalahden kirkko	TILIKAUDEN TULOS	-109 943,21	-68 270,0	-90 263,64	-21 993,64	132,22
Kuhmalahden kirkko	Toimintatuotot	500,00	1 000,00	550,00	450,00	55,0
Kuhmalahden kirkko	Toimintakulut	-43 822,31	-60 160,00	-53 241,28	-6 918,72	88,5
Kuhmalahden kirkko	Toimintakate	-43 322,31	-59 160,00	-52 691,28	-6 468,72	89,1
Kuhmalahden kirkko	Poistot ja arvonalentumiset	-13 565,52	-4 723,00	-1 774,77	-2 948,23	37,6
Kuhmalahden kirkko	TILIKAUDEN TULOS	-56 887,83	-63 883,00	-54 466,05	19 177,83	85,26
H-järven siunauskappeli	Toimintatuotot	10 595,69	5 000,00	7 195,00	-2 195,00	143,9
H-järven siunauskappeli	Toimintakulut	-23 082,74	-24 360,00	-27 537,03	3 177,03	113,0
H-järven siunauskappeli	Toimintakate	-12 487,05	-19 360,00	-20 342,03	982,03	105,1
H-järven siunauskappeli	Poistot ja arvonalentumiset	-38 972,63	-30 333,00	-31 328,32	995,32	103,3
H-järven siunauskappeli	TILIKAUDEN TULOS	-51 459,68	-49 693,00	-51 670,35	1 977,35	103,97
Kk-seurakuntakoti	Toimintatuotot	4 922,90	3 000,00	4 181,34	-1 181,34	139,4
Kk-seurakuntakoti	Toimintakulut	-47 458,56	-45 150,00	-39 721,68	-5 428,32	88,0
Kk-seurakuntakoti	Toimintakate	-42 535,66	-42 150,00	-35 540,34	-6 609,66	84,3
Kk-seurakuntakoti	TILIKAUDEN TULOS	-42 535,66	-42 150,00	-35 540,34	-6 609,66	84,3
Suoraman srk-keskus	Toimintatuotot	7 399,00	3 000,00	3 921,75	-921,75	130,7
Suoraman srk-keskus	Toimintakulut	-79 413,75	-102 600,00	-83 484,23	-19 115,77	81,4

Suoraman srk-keskus	Toimintakate	-72 014,75	-99 600,00	-79 562,48	-20 037,52	79,9
Suoraman srk-keskus	Poistot ja arvonalentumiset	-30 697,28	-9 791,00	-10 062,19	271,19	102,8
Suoraman srk-keskus	TILIKAUDEN TULOS	-102 712,03	-109 391,00	-89 624,67	-13 766,33	81,93
Vatialan srk-koti	Toimintatuotot			50,00	-50,00	
Vatialan srk-koti	Toimintakulut	0,00		-36,91	36,91	0,0
Vatialan srk-koti	Toimintakate	0,00		13,09	-13,09	0,0
Vatialan srk-koti	Poistot ja arvonalentumiset					
Vatialan srk-koti	TILIKAUDEN TULOS	0,00		13,09	-13,09	0,0
H-järven srk-koti	Toimintatuotot	10 424,38	8 000,00	9 574,83	-1 574,83	119,7
H-järven srk-koti	Toimintakulut	-25 214,53	-30 400,00	-35 179,25	4 779,25	115,7
H-järven srk-koti	Toimintakate	-14 790,15	-22 400,00	-25 604,42	3 204,42	114,3
H-järven srk-koti	Poistot ja arvonalentumiset					
H-järven srk-koti	TILIKAUDEN TULOS	-14 790,15	-22 400,00	-25 604,42	3 204,42	114,3
Ruutanan srk-koti	Toimintatuotot	40,32				0,0
Ruutanan srk-koti	Toimintakulut	-16 576,89	-9 350,00	-7 411,24	-1 938,76	79,3
Ruutanan srk-koti	Toimintakate	-16 536,57	-9 350,00	-7 411,24	-1 938,76	79,3
Ruutanan srk-koti	Poistot ja arvonalentumiset	-19 777,45	-19 277,00	-10 344,13	-8 932,87	53,7
Ruutanan srk-koti	TILIKAUDEN TULOS	-36 314,02	-28 627,00	-17 755,37	-10 871,63	62,02
Haviseva rukoushuone	Toimintatuotot	1 018,09	350,00	435,46	-85,46	124,4
Haviseva rukoushuone	Toimintakulut	-6 253,14	-9 300,00	-8 686,34	-613,66	93,4
Haviseva rukoushuone	Toimintakate	-5 235,05	-8 950,00	-8 250,88	-699,12	92,2

Sahalahden srk-talo	Toimintatuotot	14 862,74	9 000,00	9 484,16	-484,16	105,4
Sahalahden srk-talo	Toimintakulut	-41 925,33	-28 600,00	-17 889,86	-10 710,14	62,6
Sahalahden srk-talo	Toimintakate	-27 062,59	-19 600,00	-8 405,70	-11 194,30	42,9
Sahalahden srk-talo	Poistot ja arvonalentumiset	-8 391,52	-4 772,00	-1 150,50	-3 621,50	24,10
Sahalahden srk-talo	TILIKAUDEN TULOS	-35 454,11	-24 372,00	- 9 565,2	-14 806,8	39,25
Kuhmalahden srk-talo	Toimintatuotot	49 906,81	5 500,00	61 010,41	-55 510,41	1 109,3
Kuhmalahden srk-talo	Toimintakulut	-78 591,61	-99 680,00	-86 378,58	-13 301,42	86,7
Kuhmalahden srk-talo	Toimintakate	-28 684,80	-94 180,00	-25 368,17	-68 811,83	26,9
Kuhmalahden srk-talo	Poistot ja arvonalentumiset	-29 951,15	-29 951,00	-39 791,15	9 840,15	132,9
Kuhmalahden srk-talo	TILIKAUDEN TULOS	-58 635,95	-124 131,00	-65 159,32	-58 971,68	52,49
Pyysalo	Toimintatuotot	55 821,20	26 000,00	77 666,55	-51 666,55	298,7
Pyysalo	Toimintakulut	-173 597,46	-154 950,00	-193 797,09	38 847,09	125,1
Pyysalo	Toimintakate	-117 776,26	-128 950,00	-116 130,54	-12 819,46	90,1
Pyysalo	Poistot ja arvonalentumiset	-189 451,99	-158 762,00	-188 698,08	29 936,08	118,9
Pyysalo	TILIKAUDEN TULOS	-307 228,25	-287 712,00	-304 828,62	17 116,62	105,95
Pyysalo rantasauna	Toimintatuotot					
Pyysalo rantasauna	Toimintakulut		-2 000,00	-755,00	-1 245,00	37,8
Pyysalo rantasauna	Toimintakate		-2 000,00	-755,00	-1 245,00	37,8
Pyysalo perhesauna	Toimintakulut		-1 000,00		-1 000,00	
Pyysalo perhesauna	Toimintakate		-1 000,00		-1 000,00	

Pyysalo mökit	Toiminta- kulut	-362,59		-1 764,34	1 764,34	0,0
Pyysalo mökit	Toimintakate	-362,59		-1 764,34	1 764,34	0,0
Rekola	Toiminta- kulut	-666,04	-500,00	-314,46	-185,54	62,9
Rekola	Toimintakate	-666,04	-500,00	-314,46	-185,54	62,9
Rekola	Poistot ja arvon- alentumiset	-2 661,46	-499,00	0,00	-499,00	0,0
Rekola	TILIKAUDEN TULOS	-3 327,50	-999,00	-314,46	-684,54	31,48
Santasaari	Toiminta- kulut	-4 741,13	-5 550,00	-1 670,83	-3 879,17	30,1
Santasaari	Toimintakate	-4 741,13	-5 550,00	-1 670,83	-3 879,17	30,1
Holmansaari Sahalahti	Toiminta- kulut	-19,45	-1 650,00	-21,80	-1 628,20	1,3
Holmansaari Sahalahti	Toimintakate	-19,45	-1 650,00	-21,80	-1 628,20	1,3
Holmansaari Sahalahti	Poistot ja arvon- alentumiset					
Holmansaari Sahalahti	TILIKAUDEN TULOS	-19,45	-1 650,00	-21,80	-1 628,20	1,3
Tapulintupa	Toiminta- tuotot			653,21	-653,21	0,0
Tapulintupa	Toiminta- kulut	-3 403,09	-8 650,00	-2 941,75	-5 708,25	34,0
Tapulintupa	Toimintakate	-3 403,09	-8 650,00	-2 288,54	-6 361,46	26,5
Tapulintupa	Poistot ja arvon- alentumiset	-9 561,62	-9 562,00	-19 123,24	9 561,24	200,0
Tapulintupa	TILIKAUDEN TULOS	-12 964,71	-18 212,00	-21 411,78	3 199,78	117,60
Parkki	Toiminta- kulut	-31 039,12	-32 450,00	-33 499,60	1 049,60	103,2
Parkki	Toimintakate	-31 039,12	-32 450,00	-33 499,60	1 049,60	103,2
Ranta-Einola	Toiminta- tuotot	120,96	300,00	766,12	-466,12	255,4

Ranta-Einola	Toiminta- kulut	-6 994,53	-12 250,00	-7 056,23	-5 193,77	57,6
Ranta-Einola	Toimintakate	-6 873,57	-11 950,00	-6 290,11	-5 659,89	52,6
Koy Myllypohja	Toiminta- kulut			-151,54	151,54	0,0
Koy Myllypohja	Toimintakate			-151,54	151,54	0,0
Virastotalo Orava	Toiminta- tuotot	17 961,06	17 460,00	18 520,57	-1 060,57	106,1
Virastotalo Orava	Toiminta- kulut	-66 296,50	-70 650,00	-79 502,23	8 852,23	112,5
Virastotalo Orava	Toimintakate	-48 335,44	-53 190,00	-60 981,66	7 791,66	114,6
Virastotalo Orava	Poistot ja arvon- alentumiset	-139 289,88	-132 777,00	-140 386,28	7 609,28	105,7
Virastotalo Orava	TILIKAUDEN TULOS	-187 625,32	-185 967,00	-201 367,94	15 400,94	108,28
Ruutana monitoimitalo	Toiminta- tuotot	1 319,72	2 000,00	2 231,37	-231,37	111,6
Ruutana monitoimitalo	Toiminta- kulut	-38 118,75	-37 858,00	-32 883,70	-4 974,30	86,9
Ruutana monitoimitalo	Toiminta- kate	-36 799,03	-35 858,00	-30 652,33	-5 205,67	85,5
Ruutana monitoimitalo	Poistot ja arvon- alentumiset	-13 375,88	-13 376,00	-20 163,63	6 787,63	150,7
Ruutana monitoimitalo	TILIKAUDEN TULOS	-50 174,91	-49 234,00	-50 815,96	1 581,96	103,21
Vatjalan vuokratila	Toiminta- tuotot	834,63	2 000,00	1 093,93	906,07	54,7
Vatjalan vuokratila	Toiminta- kulut	-18 281,42	-21 150,00	-20 664,79	-485,21	97,7
Vatjalan vuokratila	Toimintakate	-17 446,79	-19 150,00	-19 570,86	420,86	102,2
Vatjalan vuokratila	Poistot ja arvon- alentumiset	-3 347,75	-2 790,00	-4 463,66	1 673,66	160,0
Vatjalan vuokratila	TILIKAUDEN TULOS	-20 794,54	-21 940,00	-24 034,52	2 094,52	109,54
S.lahden kuusivaara	Toiminta- tuotot			7 100,00	-7 100,00	0,0
S.lahden kuusivaara	Toiminta- kulut			-14 401,03	14 401,03	0,0

S.lahden kuusivaara	Toimintakate			-7 301,03	7 301,03	0,0
S.lahden kuusivaara	Poistot ja arvonalentumiset			-8 487,00	8 487,00	0,0
S.lahden kuusivaara	TILIKAUDEN TULOS			-15 788,03		0,0
Maa- ja metsätalous	Toimintatuotot	123 523,64	105 000,00	142 920,34	-37 920,34	136,1
Maa- ja metsätalous	Toimintakulut	-22 452,13	-22 800,00	-10 974,91	-11 825,09	48,1
Maa- ja metsätalous	Toimintakate	101 071,51	82 200,00	131 945,43	-49 745,43	160,5
Keittiötoimi	Toimintatuotot	509,19		615,00	-615,00	0,0
Keittiötoimi	Toimintakulut	-138 326,73	-119 550,00	-167 474,19	47 924,19	140,1
Keittiötoimi	Toimintakate	-137 817,54	-119 550,00	-166 859,19	47 309,19	139,6
Diakonirahasto	Toimintatuotot	12 210,58		25 858,66	-25 858,66	0,0
Diakonirahasto	Toimintakulut	-15 986,20		-17 421,26	17 421,26	0,0
Diakonirahasto	Toimintakate	-3 775,62		8 437,40	-8 437,40	0,0
Viitassen testamentti	Toimintatuotot	170,01		1 000,00	-170,01	0,0
Viitassen testamentti	Toimintakulut	-170,01		-1 000,00	170,01	0,0
Testamentti Kilpikoski	Toimintatuotot	3 359,20		4 552,00	-4 552,00	0,0
Testamentti Kilpikoski	Toimintakulut	-3 359,20		-5 213,56	5 213,56	0,0
Testamentti Kilpikoski	Toimintakate			-661,56	661,56	0,0
Laurilanniityn rah.	Toimintatuotot	8 291,48		11 282,99	-11 282,99	0,0
Laurilanniityn rah.	Toimintakulut	-11 188,99		-4 592,90	4 592,90	0,0
Laurilanniityn rah.	Toimintakate	-2 897,51		6 690,09	-6 690,09	0,0

HHn muut varat	Toimintatuotot	3 845,80		3 948,80	-3 948,80	0,0
HHn muut varat	Toimintakulut	-3 845,80		-3 948,80	3 948,80	0,0

2 Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

2.1 Yleishallinto

1011010001 KIRKOLLISET VAALIT

1011010002 KIRKKOVALTUUSTO

1011010003 KIRKKONEUVOSTO

1011050000 TALOUSHALLINTO

1011050001 HEKILÖSTÖHALLINTO

1011050002 TILINTARKASTUS

1011050003 TIETOHALLINTO

1011070000 KIRKONKIRJOJENPITO

1011080000 SEURAKUNTATOIMISTO

1011050004 MUU YLEISHALLINTO

1011010004 KUHMALAHDEN KAPPELINEUVOSTO

TEHTÄVÄ

Yleishallinnon tehtävänä on ohjata, johtaa ja valvoa seurakunnan toimintaa ja taloutta. Seurakuntatoimiston tehtävänä ovat seurakunnan asiakaspalvelu, sisäiset talous- ja henkilöstöpalvelut sekä toimia tietohallinnon ja jäsenrekisterin yhteyspisteenä. Kuhmalahden kappeliseurakunta vastaa alueensa hengellisestä toiminnasta.

RESURSSIT

Kirkkovaltuustossa on 33 valtuutettua. Kirkkoneuvostossa on 12 jäsentä. Jäseninä ovat puheenjohtajana toimiva kirkkoherra sekä 11 valittua luottamushenkilöjäsentä.

Seurakuntatoimiston resursseina ovat talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö, toimistos sihteeri, kirjanpitäjä, palkanlaskija ja taloussihteeri. Seurakuntatoimiston henkilöstöstä osoitetaan noin 0,4 henkilötyövuotta Oriveden seurakunnalle.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen

Toimenpiteet: Uusille luottamushenkilöille järjestetään perehdytystilaisuuksia sekä kirjallista aineistoa luottamustehtävän hoitamista varten. Painopisteenä on tarvittaessa puheenjohtajiston ja johtavien viranhaltijoiden keskinäinen perehtyminen hallintoelimen työskentelyyn.

Toteutus: Uusille luottamushenkilöille järjestettiin useita perehdytystilanteita. Lisäksi oli mahdollisuus osallistua hiippakunnan tarjoamaan perehdytykseen. Luottamushenkilöille hankittiin luottamushenkilön opas. Johtokuntien puheenjohtajat ovat kokeneita luottamushenkilöitä. Muun puheenjohtajiston kanssa hallintoa työstettiin erityisesti luottamushenkilökyselyn tuottamien kehityskohteitten ja hallintosäännön kirjoittamisen kautta.

Tavoite 2: Uuden työterveyshuollon järjestäjän prosessien luominen

Toimenpiteet: Uuden työterveyshuollon kanssa tarvitsee järjestää palveluille seurakunnan toiminnan mukaiset prosessit. Tämä koskee työterveyteen pääsyä, tutkimuksia ja työkyvyn arviointia ja tukemista. Tavoitteena ovat menettelytavat, jotka mahdollistavat nopeat palvelut mutta ovat myös kustannustehokkaita.

Toteutus: Työterveyshuoltona jatkoi Pihlajalinna. Uusi sopimus antoi kuitenkin toiminnalle uudet raamit, niin hoitoon pääsyn kuin kustannusten osalta. Vuoden alussa pyydettiin työntekijöitä raportoimaan, mikäli hoitoon pääsyssä olisi hitautta. Pihlajalinnassa oli myös sopimuksesta riippumattomia henkilövaihdoksia, mikä näkyi jonkin verran mm. ajanvarauksessa. Työterveyshuollon kustannukset pienenevät vuonna 2023 noin 20 % kun verrataan vuoden 2022 kustannuksiin. Valitettavasti täyttä totuutta tämä ei kerro, sillä jonkin verran suunniteltuja ennakoivia työterveystoimenpiteitä siirtyi vuodelle 2024.

Työntekijät harjoittelemassa ensiaputaitoja.

Tavoite 3: Työhyvinvoinnin ja -voimavarojen mittaamisen jatkuvuus ja prosessi

Toimenpiteet: Työhyvinvointia on mitattu eri tavoin. Tarkoituksena on vakiinnuttaa malli, jolla työhyvinvointia ja -voimavaroja on paras seurata, ja toteuttaa työyhteisön hyvinvointia mittaava kysely.

Toteutus: Työhyvinvointikysely toteutettiin sähköisenä kyselynä 23.11.2023 - 24.01.2024 välisenä aikana Kokonaisuudessaan kyselyyn vastasi yhteensä 51 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli noin 63,8% Kysely on toteutettu Kevan tarjoamalla verkkotyökalulla. Kevan tarjoama verkkotyökalu on seurakunnalle maksuton ja kohtuullisen helppo käyttää niin vastaajan kuin toteuttajan näkökulmasta, jolloin vastaava kysely voidaan toteuttaa seurakunnan tarpeiden mukaisesti.

Työhyvinvointikyselyn vastaukset olivat ilahduttavan positiivisia. On kuitenkin tärkeätä, että kyselyn vastauksia analysoidaan niin tiimeittäin kuin kokonaisuutena, jotta voidaan tunnistaa seurakunnan vahvuudet, heikkoudet ja kehitystarpeet työhyvinvoinnin osalta. Tämä työ on aloitettu johtoryhmä ja tiimitasolla. Tiimitason keskustelujen jälkeen johtoryhmä tulee tekemään toimenpide-ehdotuksia ja sen pohjalta toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Yleisarviointi

Yhteistyösopimus Oriveden seurakunnan kanssa päättyi kirjanpidon osalta syksyllä. Palkkahallinnon yhteistyösopimus jatkuu. Kirjanpitäjä irtisanoutui, minkä johdosta haettiin uutta kirjanpitäjää taloussihteerin nimikkeellä. Toimistosihteerin virkavapauden vuoksi virkaa hoitaa viransijainen. Taloussihteerin määräaikainen ja osa-aikainen (80 %). Hallinnon osalta vuoden tärkein tehtävä oli hallintosäännön ja uuden taloussäännön valmistelu, jonka taustana käytettiin luottamus-henkilökyselyä.

2.2 Seurakuntatyö

2.2.1 Yhteyden johtokunta

1012010000 JUMALANPALVELUSELÄMÄ
1012030000 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET
1012050000 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET
1012020000 HAUTAAN SIUNAAMINEN
1012900000 MUU SEURAKUNTATYÖ

TEHTÄVÄ

Jumalanpalveluselämän ja kirkollisten toimitusten ylläpitäminen ja kehittäminen. Kangasalan seurakunta on yhteisö, jonka keskellä armollinen Jumala kohtaa luomansa ja lunastamansa ihmisen. Seurakunnan jäseniä kutsutaan elämään todeksi Jumalan huolenpitoa erityisesti paikkakuntamme näköisen ja monipuolisen jumalanpalveluselämän kautta.

RESURSSIT

Vastuuhenkilönä jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten osalta on kirkkoherra.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Jumalanpalveluksiin liittyvien uusien seurakuntalaisryhmien toiminnan vakiinnuttaminen ja seurakuntalaisten roolin kasvattaminen Kangasalan kirkon jumalanpalveluksissa.

Toimenpiteet: Vuonna 2022 käynnistettyjen esirukoilija-, striimaus-, kirkkokahvi- ja ehtoollisavustajaryhmien toiminta vakiinnutetaan. Järjestetään ehtoollisavustajakoulutuksia, jonka

suorittamisesta ja avustamis-oikeudesta annetaan todistus. Koulutuksiin kutsutaan kaiken ikäisiä konfirmoituja seurakuntalaisia. Edistetään lasten ja nuorten omistajuutta ja roolia pitämällä Pyhän Mikaelin alttarikiltaa esillä seurakunnan lapsille ja nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja toiminnoissa

Toteutus: Jumalanpalvelukseen liittyvien ryhmien toimintaan kutsuttiin ja hakeutui uusia ihmisiä ja niiden toiminta vakiintui. Vuoden aikana toteutettiin useita ehtoollisavustajakoulutuksia, joihin osallistuneille lähetettiin kirkkoherran allekirjoittama todistus oikeudesta avustaa ehtoollisella. Koulutuksiin osallistuneet olivat hyvin eri ikäisiä: juuri rippikoulun käyneitä ja hieman vanhempia nuoria, työkäisiä sekä eläkeläisiä. Pyhän Mikaelin alttarikiltaa pidettiin esillä rippikoulussa ja rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä sekä aarrearkkumessuissa ja killan jäsenmäärä kasvoi.

Tavoite 2: Konkreettisen lisäavun tarjoaminen kaupunkilaisille talven 2023 aikana

Toimenpiteet: Helahulinat –tapahtuman sijaan järjestetään konkreettista lisäapua kaupunkilaisille tarjoava kampanja vuoden 2023 alkuvuoden talvikuukausina. Kampanjan käytännön sisältö rakentuu piispantarkastusprosessissa nousseiden ideoiden pohjalta.

Toteutus: Toteutettiin Toivon torstai -iltapäivät Suoramalla ja kylillä kiertänyt soppatykki. Iltapäiviin osallistuneille tarjottiin ruoka ja mahdollisuus saunaan sekä keskustella seurakunnan työntekijöiden kanssa.

Yleisarviointi

Vuodelle 2023 asetetut tavoitteet saavutettiin. Toivon torstai -iltapäivät keräsivät paljon myönteistä palautetta. Jumalanpalvelukseen liittyvät ryhmät ovat löytäneet hyvät ja toimivat menettelytapansa ja niillä on sitoutuneet vastuunkantajansa, joille tehtävissä toimiminen on hyvin merkityksellistä.

Kuvakollaasi ensimmäisestä Toivon torstai-tapahtumasta 19.1.2023.

AIKUISTYÖ

1012040000 AIKUISTYÖ

1012040001 NAISTYÖ

1012040002 MIESTYÖ

TEHTÄVÄ

Aikuistyön tehtävänä on seurakunnan toiminta-ajatuksen mukaisesti olla läsnä alueella asuvien ihmisten elämässä niin, että heidän uskonsa kolmiyhteiseen, pyhään ja armolliseen Jumalaan voisi herätä ja vahvistua. Järjestämme kristillisen uskon pohjalta erilaisia säännöllisiä ryhmiä sekä yksittäisiä tilaisuuksia, joihin mukaan tuleminen on mahdollisimman helppoa.

RESURSSIT

Aikuistyön vastuut ovat jakautuneet aiempaa selvästi enemmän monille työntekijöille ja myös työalojen kesken tehdään yhä enemmän yhteistyötä. Kasvava innostuneitten vapaaehtoisten joukko on tärkeääkin tärkeämpi voimavara, mikä mahdollistaa toiminnan toteuttamisen nykyisessä laajuudessaan. Erityisesti on tässä yhteydessä mainittava naistyö, jossa kokonaisvetovastuu on vapaaehtoisen käsissä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Mediamission jälkihoito

Toimenpiteet: Ohjataan Se löytyi -mission kautta uudet uskosta ja Jumalasta kiinnostuneet ihmiset mukaan hengellisen kasvun tielle ja seurakunnan yhteyteen. Käynnistetään tarkoituksenmukaista koulutusta, kuten esim. krito- ja alfa-kurssit. Ohjataan erityisesti uutena mukaan tulleita osallistumaan seurakunnan pien- ja kasvuryhmiin.

Toteutus: Yksilötasolla mediamission vaikutusta on vaikea arvioida. Yleisemmällä tasolla ajatellen missio, jossa kohdattiin suuri määrä paikkakuntalaisia, oli yksi tekijä, joka on saanut seurakuntalaisia yhä enemmän mukaan erilaisiin ryhmiin ja tapahtumiin. Esimerkkinä majataloillat, joiden kävijämäärä on saavuttanut koronaa edeltäneet lukemat. Toinen maininnan arvoinen asia on missiossa tehty sydämellinen yhteistyö helluntaiseurakunnan kanssa. Se kantaa aina Jumalan Valtakunnan tasolla hedelmää.

Tavoite 2: Alueellisen toiminnan vahvistaminen

Toimenpiteet: Suunnataan resursseja uuden asuma-alueen, Lamminrahkan, toiminnan käynnistämiseen. Vahvistetaan Sahalahdella jo olevaa alueellista toimintaa erityisesti jumalanpalveluselämän osalta. Edellä mainittujen alueiden lisäksi etsitään vastuunkantajia Ruutanaan ja Vatialaan.

Toteutus: Lamminrahkan alueen kehittyminen on ollut ajateltua hitaampaa. Se pätee myös seurakunnan tekemisen osalta. Sahalahdella toiminta on selvästi vilkastunut. Jumalanpalveluselämällä on vakiintunut paikkansa ja uskolliset kävijänsä. Muukin tarjonta on runsasta. Erilaisia, pääasiassa vapaaehtoisten vetämiä ja eri-ikäisille tarkoitettuja ryhmiä sekä yksittäisiä tapahtumia on mukavan paljon. Ruutanan keskeistä toimintaa ovat vapaaehtoisvoimin toteutettava kylämessu ja viikoittainen raamattu- ja rukouspiiri.

Tavoite 3: Rukouksen profiilin nostaminen ja merkityksen korostaminen

Toimenpiteet: Rohkaistaan seurakuntalaisia löytämään rukous tärkeänä ja luonnollisena osana kristityn henkilökohtaista elämää, löytämään sen voima ja mahdollisuudet. Koulutetaan ja tarjotaan tilaisuuksia sekä palvella rukouksella ja olla palveltavana yhä useammassa seurakunnan tapahtumissa.

Toteutus: Rukous seurakunnan koko olemassaolon ja toiminnan perustana löytää paikkaansa ja sitoutuneita tekijöitään koko ajan paremmin. Esimerkkinä useimmissa jumalanpalveluksissakin on nykyään mahdollisuus tarvittaessa saada henkilökohtaista rukouspalvelua.

Toiminta

Vapaaehtoisten seurakuntalaisten ja palveluryhmien määrä kasvaa tasaisesti. Mainitsematta on usein jäänyt nettipapin tärkeä työ. Raamattuluennot, nettiraamattupiiri ja raamattupiirivideot tärkeänä osana tarjontaamme ovat löytäneet oman kuuntelija- ja katselijakuntansa.

Yleisarviointi

Vapaaehtoisten rekrytointi, motivointi, rohkaisu ja valtuuttaminen ovat seurakunnan tulevaisuuden avainasioita. Myös yhteinen rukous ja jalkautuminen ihmisten arjen tasolle ovat menestyksen välttämättömiä osatekijöitä. Aikuistyössä tämä suunta on edelleen vahvistunut toimintakauden aikana.

VAPAAEHTOISTOIMINTA

1012040003 VAPAAEHTOISTOIMINTA

TEHTÄVÄ

Vapaaehtoistoiminnan työalan tarkoituksena on saatella vapaaehtoisuus luontevaksi ja pysyväksi osaksi Kangasalan seurakuntakulttuuria.

RESURSSIT

Kokoaikainen vapaaehtoiskoordinaattori, 80% työajalla 11/23-5/24. Noin 21 työntekijää, jotka ohjaavat vapaaehtoisia osana omaa työtään. Muutamia vapaaehtoisia, jotka ohjaavat toisia vapaaehtoisia. Noin 300 vapaaehtoista.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Rakennamme Majatalo-yhteisön

Toimenpiteet: Majatalo-yhteisö on työnimi. Tarjoamme rennosti ja vapaamuotoisesta seurakuntaelämästä pitävälle työkäisille yhteisön. Toteutamme strategiaa, joka on laadittu erikoismessujen, Majatalojen ja palvelevan rukouksen iltojen vapaaehtoisten kanssa vuonna 2021. Huomioimme Mission kautta mukaan tulevia uusia osallistujia.

Toteutus: Mission jälkimainingeissa tarjottiin vapaaehtoisvetoista Alfa-kurssia ja Krito-kurssia, mutta kumpaankaan ei tullut osallistujia. Majatalon kävijämäärä on noussut takaisin koronaa edeltäneelle tasolle ja useita uusia vapaaehtoisia on aloittanut tehtävissä. Yhteistyö Keidasmessun kanssa on jäänyt lähinnä Keidasmessun mainostamisen tasolle Majataloilloissa. Keidasmessu oli vaarassa loppua keväällä.

Tavoite 2: Panostamme diakoniaan

Toimenpiteet: Etsimme tapoja, joiden kautta vapaaehtoiset voivat osallistua enemmän diakonian tekemiseen.

Toteutus: Uusia vapaaehtoistehtäviä tarjosivat Toivon Torstait, joihin osallistui 21 vapaaehtoista Suoramalla ja kymmenkunta kylillä. Ukrainalaisia tukeva International Cafe muutettiin työntekijävetoisesta vapaaehtoisvetoiseksi. Jantuset-ryhmä starttasi – he auttavat kodin pikku nikkaroinneissa diakonisin perustein. Vapaaehtoisia oli mukana auttamassa diakonian joulun tavaralahjoitusten jaossa sekä musisoimassa jouluisella laitoskiertueella. Kirkonkylän kyläkerhossa ja Kuhmalahden kirkonkodossa aloitti uusia vapaaehtoisia.

Tavoite 3: Varmistamme vapaaehtoistoiminnan jatkuvuuden muuttuvassa toimintaympäristössä

Toimenpiteet: Varmistamme, että vanhoilla vapaaehtoisryhmillä on hyvät toimintaedellytykset. Näitä ovat vapaaehtoinen vetäjä, työntekijä-yhteyshenkilö, tarvittavat tilat ja välineet. Varmistamme, että kaikki työntekijät, joiden tehtävänkuvassa on vapaaehtoisten ohjaaminen, tosiasiallisesti myös ohjaavat vapaaehtoisia.

Toteutus: Hyvää on se, että suuri osa meillä aloittavista työntekijöistä käy vapaaehtoistoiminnan perehdytyksen. Arkikokemus on osoittanut, että vapaaehtoiskoordinaattori ei ehdi olemaan joka muutoksessa mukana.

Yleisarviointi

Toivon Torstai osoitti jälleen, että suoraan ihmisten auttamiseen löytyy tekijöitä. Me tarvitsisimme edelleen lisää tämän kaltaisia vapaaehtoistehtäviä, jos tahdomme lisää vapaaehtoisia. Tekijöitä ei tahdo löytyä seurakunnan tilaisuuksissa avustamiseen, esimerkiksi kalustamiseen. Tässä voisi auttaa, jos myös suntiot ohjaisivat vapaaehtoisia.

Iloista puheensorinaa ja yhteyttä syksyn 2023 majataloillassa.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

101210000 Tiedotus ja viestintä

TEHTÄVÄ

Tiedotuksen tehtävänä on sisäisen ja ulkoisen viestinnän järjestäminen sekä viestinnän kehittäminen monipuolisesti eri viestintävälineitä hyödyntäen. Tehtävää suoritetaan oman seurakunnan ja kokonaiskirkon viestintästrategiaan sitoutuen, kristillistä sanomaa ja tietoa välittäen, vuorovaikutusta synnyttäen, seurakuntalaisia palvellen ja positiivista julkikuvaa rakentaen.

RESURSSIT

Viestinnän asiantuntija 100 % (1.1.-3.3.2023 & 26.6.-31.12.2023). Viestinnän resurssia ostopalveluna (1.3.-25.6.2023). Viestinnän asiantuntija (verkkoviestintä) 60 % (1.1.-31.12.2023).

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1. Verkkoviestinnän strateginen kehittäminen

Toimenpiteet: Toimintakauden aikana seurakunnan verkkoviestinnälle luodaan selkeät tavoitteet ja tavoitteiden seuranta. Seurakunnan verkkosivujen sisältö käydään kauttaaltaan läpi uudistaen

tekstisisältöjä ja kuvamateriaaleja. Varmistetaan verkkosivuston saavutettavuus. Verkkosivujen rakennetta arvioidaan ja tarkastellaan yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Verkkoviestinnän päivitysvastuuta täsmennetään ja tarvittaessa työntekijöitä koulutetaan verkkosivualustan käytössä.

Toteutus: Verkkosivujen sisältöjä uudistettiin eri työalojen työntekijöiden kanssa. Samassa yhteydessä työntekijöille tarjottiin tukea verkkosivujen päivittämiseen. Verkkosivujen saavutettavuutta arvioitiin viestinnän asiantuntijoiden toimesta sekä luottamushenkilöiltä saadun palautteen avulla, mutta havaittuja kehityskohtia ei ole vielä kaikilta osin korjattu. Seurakuntaan perustettiin eri työalojen työntekijöistä koostuva sometiimi, jolle asetettiin omat tavoitteet. Tiimi kehitti someviestintää suunnitelmallisempaan suuntaan ja loi hyvän pohjan seurakunnan viestintää koskevien tavoitteiden ja niiden seurantatapojen luomiseen.

Tavoite 2: Uuden viestintätiimin vakiinnuttaminen

Toimenpiteet: Seurakunnan viestintäasiantuntijuutta laajennetaan monialaisemmaksi ja nykyajan viestintähaasteita tukevaksi. Toimintavuoden aikana keskitytään uuden asiantuntijatiimin rakentamiseen ja töiden tarkoituksenmukaiseen organisointiin. Lisäksi mahdollistetaan työyhteisön sisällä viestinnän tukitoimien jakamista tasaisemmin eri työntekijäryhmille.

Toteutus: Viestintätiimissä oli toiminnan vakiinnuttamisen sijaan muutosten vuosi. Asiantuntijuutta vahvistettiin vakinaistamalla verkkoviestinnän asiantuntija 60 % työsuhteeseen. 100% viestinnän asiantuntija vaihtui toimintavuoden aikana toiseen henkilöön, ja siirtymäaikana viestinnän resurssia hankittiin osto-palveluna. Syksyllä 60 % työntekijä siirtyi puoleksi vuodeksi etätöihin Etelä-Koreaan. Muutoksista huolimatta viestinnän työpari onnistui kehittämään töiden organisointia sekä toimimaan tukitoimena työyhteisölle ja vapaaehtoisille.

Tavoite 3: Ulkoisen ilmoitustauluviestinnän uudistaminen yhdessä kiinteistötoimen kanssa

Toimenpiteet: Sähköisten näyttötaulujen lisääminen keskeisille toimintapaikoille. Perinteisten ilmoitustaulujen tarpeen arvioiminen ja mahdollinen ilmoitustaulujen poistaminen tai sähköistäminen. Pyysalon kylttien ja karttojen uudistaminen.

Toteutus: Vuonna 2022 hankitut sähköiset näyttötaulut otettiin aktiivisesti käyttöön. Pyysalon kartat ja kyltit uudistettiin ja srk-toimiston torin puoleiselle ulkoseinälle suunniteltu näyttötauluhanke käynnistettiin yhteistyössä kiinteistötoimen kanssa. Myös perinteisten ilmoitustaulujen määrä ja kunto kartoitettiin.

Yleisarviointi

Toimintavuosi oli viestintätiimin osalta uudistumisen vuosi. Viestintätiimin vakiintuminen ja monipuolinen osaaminen sekä syventynyt yhteistyö työntekijöiden, seurakuntalaisten ja yhteistyöseurakuntien viestijöiden kanssa antavat hyvät lähtökohdat seurakunnan viestinnän toteuttamiselle ja kehittämiselle.

Viestinnän tunnuslukuja	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kangasalan sanomien tilaajamäärä/vko	7200	6100	-	-	-	-
Sydän-Hämeen lehden tilaajamäärä/vko	4600	4700	-	-	-	-
Kangasalan Sanomien lukijamäärä/vko	-	-	20 000	23 000	-	26 300
Sydän-Hämeen lehden lukijamäärä/vko	-	-	13 300	23 400	-	19 200
Kotikirkko-liitteiden määrä Kangasalan Sanomissa/levikki yhtä lehteä kohden	5/18 500	4/17 000	4/16 300	4/17 000	-	-
Verkkosivujen keskimääräinen kävijämäärä/kk*	3480	4000	4689	4613	5737	****
Verkkosivujen istunnot keskimäärin kuukaudessa*	7104	8000	9086	9067	11 334	10 256
Verkkosivun kävijämäärät (istunnot) somen kautta **	-	5482	3754	2816	4630	5688
Facebook-sivun seuraajamäärä 31.12.	979***	1458***	1835	2089	2204	2703
Facebook-sivun kattavuus 1.1.–31.12.	-	-	-	-	116 969	225 900
Facebook-sivun reaktiot, tykkäykset, kommentit, jaot yht.	-	-	-	17 178	20 414	32 500
Instagram-sivun seuraajamäärä 31.12.	-	-	-	949	1077	1184
Instagram-sivun kattavuus 1.1.–31.12.	-	-	-	-	37 822	21 500
YouTube-kanavan tilaajien määrä 31.12.	136	187	613	868	1053	1344
YouTube-kanavan katselukerrat 1.1.–31.12.	-	21 190	75 669	72 777	61 125	49 487

YouTube-kanavan videoiden / live-tapahtumien katselukerrat 1.1.-31.12.2022	-	8,9 t. / 12,2 t.	43,2 t. / 32,3 t.	43 t. / 29,6 t.	39,6 t. / 21,4 t.	27,7t. / 21,7t.
--	---	------------------	-------------------	-----------------	-------------------	-----------------

* verkkosivujen laskurina Google Analytics. ** Tähän vaikuttaa linkkejä sisältävien julkaisujen määrä sekä 6/2020 voimaan tullut mobiililaitteiden evästeasetus, joka lähtökohtaisesti kieltää verkkoseurannan. *** Aiemmin mitattu *tykkääjien* määrä Facebookissa. **** Siirryttäessä Google Analyticsista Matomoon, tieto ei ole enää saatavilla.

MUSIIKKITYÖ

1012200000 Musiikkityö

TEHTÄVÄ

Kristillisen kirkon musiikin viljeleminen sanan ja sakramenttien palveluksessa, yhteisessä messussa ja seurakunnan elämässä. Osallistuminen merkittäväällä panoksella paikkakunnan musiikkielämään.

RESURSSIT

Musiikkityöstä vastasi johtava kanttori. Seurakunnassa oli lisäksi kaksi muuta kanttorinvirkkaa sekä kesäaikaan määräaikainen kesäkanttori. Sijaiskanttoreita käytettiin säännöllisesti.

Seurakuntamme kanttorit Jukka (vas.), Sannamaria ja Janne.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Jumalanpalvelusten ja toimitusten musiikin monipuolinen toteutus

Toimenpiteet: Messuissa ja kirkollisissa toimituksissa käytetään laadukasta musiikkia ja se toteutetaan rikkaasti eri kokoonpanoilla. Paikalliset yhteistyökuorot esiintyvät säännöllisesti messuissa. Palkkiotoimisia nuoria muusikoita käytetään erityisesti konfirmaatioissa.

Toteutus: Musiikkitoteutukset vaihtelivat eri kokoonpanojen välillä selloduosta urkuihin ja lauluun. Kangasalan mieslaulajat ja sekakuoro Pikantit esiintyivät omien kuorojen lisäksi messuissa. Nuorten lauluryhmä palveli kaikissa konfirmaatioissa sekä rippikoulun kirkkotilaisuuksissa.

Tavoite 2: Kuorotoiminnan ja musiikkikasvatuksen säilyttäminen

Toimenpiteet: Kuoroja johtavat kanttorit hakevat parhaan ja tehokkaimman tavan kuorojen toimintaan. Yhteiset kuoropäivät lisäävät kuorolaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kanttorit vastaavat musiikinopetuksesta kaikilla rippileireillä. Varhaiskasvatuksen toiminnassa kanttori on mukana tiiviisti jo leirien ja tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

Toteutus: Rippikouluissa osa oppitunneista järjestettiin kirkon urkuparvella ja osa leireillä. Kuorotoiminnassa kevään yhteiskonsertti päätti kevätkauden. Keväällä urut tutuksi-tapahtuma keräsi kaupungin 3.luokkalaisia kirkkoon kuulemaan urkujen historiasta ja tekniikasta, iltatilaisuudessa kirkko täyttyi seurakuntalaisista.

Tavoite 3: Konserttitoimintaan tarkoitettujen varojen tehokas käyttö

Toimenpiteet: Konserttitoimintaa järjestetään ympäri vuoden, mutta kesäkauden musiikkituokiot ovat sen runko. Talvikaudella iltakonsertteja järjestetään, mutta varmistetaan ohjelman houkuttavuus yleisön kannalta.

Toteutus: Kesän musiikkituokiot keräsivät 1277 kuulijaa kesän mittaan. Syksyllä juhlittiin Kangasalan urkutehtaan 180-vuotisjuhlavuoden merkeissä, joka radioitiin YLEn toimesta. Loppukesästä näitä juhlakonsertteja järjestettiin kaikissa kirkoissa. Vakituiset yhteistyökumppanit käyttivät kirkkoja laadukkaisiin konsertteihin.

Yleisarviointi

Kanttorikunnassa on pohdittu paljon kuorotyön tulevaisuutta ja iloksemme syksyn aikana muutamia uusia laulajia on hakeutunut srk:n kuoroihin. Vanhat ja ikääntyvät soittimet aiheuttavat huolta joissain kohteissa, ja lähitulevaisuudessa joudumme tekemään päätöksiä niiden suhteen. Musiikkityön näkyvyys on vahvistunut seurakunnan some-kanavilla. Viikon virret keräävät usean sadan hengen yleisön joka viikko. Kanttorin päivitys "Kesäpäivä Kangasalla" laulusta keräsi ennätyselliset 70000 kuulijaa. Staffin ja House bandin jouluvideo "Enkeleiden joululaulu" keräsi jälleen tuhatpäisen yleisön.

2.2.2 Kasvun johtokunta

VARHAISKASVATUS JA PERHETYÖ

1012310000 Varhaiskasvatus ja perhetyö

TEHTÄVÄ

Toiminnan tavoitteena on yhdessä muiden työalojen kanssa antaa kasteopetusta, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään, sekä tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä hänen ikäkauttaan vastaavalla tavalla.

RESURSSIT

Varhaiskasvatuksen esimies, kasvatuksen ohjaaja, seitsemän lastenohjaajaa sekä kasvatuksen työalajohtaja. Vaihteleva määrä isosia tapahtumissa ja leireillä, sekä ensimmäistä kertaa ”Tutustu työelämään ja tienaa”-kampanjan myötä, kolme 16–17-vuotiasta kesätyöntekijää kesäkerhoissa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Vakiinnutamme kuukausittaiset tapahtumaillat osaksi varhaiskasvatuksen toimintakautta

Toimenpiteet: Sisällytämme lastenohjaajien viikkotyöaikaan aiempaa enemmän tunteja iltatapahtumien toteuttamiseen. Lisäämme pienempiä iltatapahtumia erilaisilla teemoilla kuukausittain toteutettaviksi, aiempien kahden isomman tapahtuman (Joulunavaus ja Nooan Arkki) lisäksi. Tällä vastaamme seurakuntalaisten toiveisiin.

Toteutus: Sisällytimme lastenohjaajien viikkotyöaikaan aiempaa enemmän tunteja iltatapahtumien toteuttamiseen. Toteutimme syyskaudella leivonta- ja askarteluiltoja perheille yhtenä iltana, joka toinen viikko, eri puolilla Kangasalaa. Uusina perhetapahtumina toteutimme Ystävänpäiväkonsertin, Vauvanpäivä-tapahtuman, Nukketeatteri Sananjalan-esityksen, sekä Kurkkaa kirkkoon-illan.

Tavoite 2: Aloitamme Kirjepyhäkoulun kevätkaudella

Toimenpiteet: Kutsumme perheitä mainostuksella mukaan Kirjepyhäkouluun. Perheet ilmoittautuvat mukaan postituslistalle. Postitamme osallistuville perheille kerran kuukaudessa maksuttoman pyhäkoulumateriaalin, joka sisältää raamatunkertomuksen, siihen liittyvän toiminnallisen osuuden, sekä askarteluidean/laulun ym.

Toteutus: Aloitimme Kirjepyhäkoulun yhteistyössä Oriveden seurakunnan kanssa. Yhteistyö jatkui kevätkauden ajan. Syyskaudella jatkoimme toimintaa itsenäisesti. Lähetimme Kirjepyhäkoulumateriaalin vaihtuvilla teemoilla kahdeksan kertaa kauden aikana. Ensimmäisen vuoden aikana Kirjepyhäkouluun ilmoittautui 50 lasta.

Tavoite 3: Lisäämme mediakasvatusta päiväkerhotoiminnassa

Toimenpiteet: Valmistamme kerholaisten kanssa yhdessä animaatioita, valokuvaamme ja teemme niistä näyttelyitä, kerholaiset dokumentoivat itse kerhoarkeaan ym. Tavoitteena on, että jokainen päiväkerhoryhmä tuottaa ainakin yhden animaation tai näyttelyn lukuvuoden aikana. Syksyllä 2022 varhaiskasvatuksen tiimille hankittiin tilauskoulutus ”Varhaiskasvatusta ja perhetoimintaa digitaalisissa ympäristöissä”. Koulutuksen jälkeen päiväkerhoryhmiin hankittiin tabletit (yksi/ryhmä), joita voi käyttää myös muussa varhaiskasvatuksen ja perhetyön kerhotoiminnassa. Tabletit mahdollistavat mediakasvatuksen ja lasten osallisuuden siinä.

Toteutus: Emme päässeet tavoitteeseen suunnitellussa laajuudessaan. Päiväkerholaiset kokeilivat kuvata tableteilla askarteluitaan ja leikkejään, mutta tällä kaudella kerholaiset eivät innostuneet niiden käyttämisestä. Yksi kerhoryhmä toteutti animaation, jonka he suunnittelivat ja kuvasivat itse. Painotamme toiminnassamme lapsilähtöisyyttä, joten toimintaa muokattiin lasten kiinnostuksen mukaan ja mediakasvatus jätettiin tällä kaudella pienempään osaan päiväkerhotoimintaa kuin olimme suunnitelleet.

Yleisarviointi

Kuukausittaiset tapahtumaillat keräsivät hyvin osallistujia ja niitä jatketaan. Kirjepyhäkoulu sai hyvän vastaanoton, sekä positiivista palautetta ja on vakiinnuttanut paikkansa osana toimintaa. Uusia pienempiä tapahtumia järjestetään isompien rinnalla myös jatkossa.

Varhaiskasvatuksen työntekijöitä esittäytymässä työalan someviikolla.

KOULULAISTYÖ, PARTIO, NUORISOTYÖ, ERITYISNUORISOTYÖ JA KOULU- JA OPPILAITOSTYÖ

1012330000 KOULULAISTYÖ

1012340000 PARTIO

1012360000 NUORISOTYÖ

1012370000 ERITYISNUORISOTYÖ

1012392000 KOULU- JA OPPILAITOSTYÖ

TEHTÄVÄ

Seurakunnan kasvatustyö pyrkii tukemaan lasten ja nuorten hengellistä ja henkistä kasvua ja auttaa heitä löytämään paikkansa seurakunnassa. Kasvatuksen työalalla kohdataan lapsia ja nuoria heidän elämänsä eri taitekohdissa, arjen ongelmissa ja kysymyksissä sekä elämän iloissa.

RESURSSIT

Työalasta vastaa kasvatuksen työalajohtaja. Nuorisotiimissä toimivat lisäksi kaksi nuorisotyönohjaajaa, erityisnuorisotyönohjaaja (50%), kasvatuksen pastori (50%) ja nuorisodiakoni (40%). Lisävoimavarana on aktiivisten nuorten panos.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Kasvatuksen vapaaehtoisten sisäisen motivaation lisääminen.

Toimenpiteet: Isostoiminnassa ja kerhonohjaajatoiminnassa varustamme nuoria ryhmätoimintaan, itsensä tuntemiseen, tunnetaitoihin, omien lahjojen tunnistamiseen sekä Jumalan tuntemiseen, pelkän isoseksi tai kerhonohjaajaksi kouluttamisen sijasta. Tätä vahvistamaan aloitetaan Voimavaravartti-toiminta, jossa toiminnassa mukana olevat kohdataan kahden kesken.

Toteutus: Voimavaravartti-toiminnan periaatetta on käytetty työntekijöiden sisäisenä työkaluna nuorten kohtaamisessa. Kerhonohjaajien ja isosten yksilölliseen ohjaamiseen on tarvittaessa kiinnitetty erityishuomiota.

Tavoite 2: Nuorten henkisen hyvinvoinnin tukeminen.

Toimenpiteet: Nuorten kokema henkinen pahoinvointi on edelleen ajankohtainen aihe. Panostamme nuorten kanssa somessa, viikkotoiminnassa ja leireillä tapahtuvissa kohtaamisissa erityisesti nuorten kuunteluun ja sielunhoitoon. Vuoden 2023 aikana hankimme nuorisotiimille lisäkoulutusta, jolla lähdemme pitkällä aikavälillä vastaamaan nuorten lisääntyneeseen pahoinvointiin. Nuorteniltoihin otamme mukaan apuopettajia hoitamaan käytännön asioita, jotta työntekijöillä on mahdollisuus kohdata paikalla olevia nuoria.

Toteutus: Kahdenkeskisiin keskusteluihin on tarjottu mahdollisuuksia aiempaa laajemmin. Laajemman kouluyhteistyön myötä on mahdollistunut uudenlaisia tilaisuuksia kohdata nuoria yksilöllisesti. Vuoden 2023 aikana kaikki seurakunnan rippikoulutyötä tekevät työntekijät

osallistuivat ”Nuoren mielen hyvinvoinnin tukeminen rippikoulussa”-koulutukseen. Nuortenilloissa päädyimme toimimaan aiempaa vahvemmalla työntekijäresurssilla.

Tavoite 3: Seurakuntalaisuuden vahvistaminen.

Toimenpiteet: Nuorisotoiminnan sisällä järjestämme nuorille mahdollisuuksia päästä tutustumaan seurakunnan muuhun toimintaan, jolla vahvistamme nuorten ymmärrystä seurakunnan jäsenyydestä. Esimerkiksi yhteistyössä diakonian ryhmien, muun vapaaehtoistoiminnan ja jumalanpalveluselämän kanssa.

Toteutus: Nuorten seurakuntalaisuuden vahvistaminen on toteutunut erityisesti jumalanpalveluselämän piirissä. Nuorisopastori on motivoinut nuoria käymään sunnuntain jumalanpalveluksissa ja osallistanut heitä eri tavoin messun sisällön tuottamisessa.

Yleisarviointi

Vuosi 2023 on ollut nuorisotyön tiimin uudistumisen aikaa erityisnuorisotyönohjaajan vaihtumisen myötä. Työtapojen, työnkuvien sekä yhteistyökuvioiden uudelleen määrittäminen esim. kaupungin kanssa tehtävän yhteistyön piirissä on tuonut uusia haasteita, mutta myös läpinäkyvyyttä tiimin toimintaan. Perus viikkotoiminta sekä koululais- että nuorisotyön puolella on vakiintunut korona-vuosien jälkeen jälleen ilahduttavasti.

PERHETALO

1012380000 Perhetalo

TEHTÄVÄ

Perhetalon toiminnan ydinajatus on tarjota tukea vanhemmuuteen, parisuhteeseen ja muihin ihmissuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Perhetalo tekee yhteistyötä seurakunnan muiden työalojen, Kangasalan kaupungin sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

RESURSSIT

Perhetalolla työskentelee seurakunnan perheterapeutti ja perhediakoni (40%) sekä perhekerhoja ohjaavat lastenohjaajat 8h viikossa. Joissain Perhetalon toiminnoissa on mukana myös muita viranhaltijoita ja vapaaehtoisia.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Perhetalon aseman vakiinnuttaminen ja näkyvyyden lisääminen

Toimenpiteet: Koronan ja työntekijävaihdosten jälkeisessä ajassa pyrimme lisäämään ja vakiinnuttamaan Perhetalon aseman sekä työyhteisössä että laajemmin paikkakunnalla ja yhteistyöverkostoissa. Olemme aktiivisesti yhteydessä eri toimijoihin paikkakunnalla ja tarjoamme mahdollisuutta yhteistyöhön.

Toteutus: Perheterapeutti on ollut mukana Perhekeskuksen, Pirkanmaan eroverkoston ja Pirkanmaan parisuhdetoimijoiden toiminnassa. Perheterapeutti ja perhediakoni osallistuivat Tampereen seurakuntien perheasiainneuvottelukeskuksen verkostopäivään. Perheterapeutti suoritti Perhepolku-ryhmäneuvolan ohjaajakoulutuksen ja on ollut mukana ryhmäneuvoloiden suunnittelussa paikallistasolla. Syksyllä toteutettiin perheteemainen Majatalo-ilta, jossa perheterapeutti ja Perhetalon toiminta olivat esillä.

Tavoite 2. Vanhemmuuden tukeminen

Toimenpiteet: Luentoja ja teemailtoja vanhemmuuteen liittyvistä ajankohtaisista teemoista (mm. seksuaalikasvatus ja pelikasvatus) keväällä 2023. Vuonna 2022 aloitetun vanhemmuuden kuntokartoitus –toiminnan vakiinnuttaminen perhediakonin johdolla. Syksyllä 2022 alkaneiden Perhetalon perhekerhojen kehittäminen. Perheneuvolan kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen (mahdollinen yhteinen ryhmätoiminta). Perheterapeutin ja neuvolan yhteistyön jatkaminen (esim. perhevalmennukset).

Toteutus: Keväällä 2023 järjestettiin sekä pelikasvatusilta että keskusteluilta nuorten vanhemmille. Perheterapeutti on jatkanut perhevalmennusten ohjaamista sekä ohjannut Perhepolku-ryhmäneuvoloita Perhetalolla. Syksyllä 2023 perheterapeutti ohjasi kahta vanhemmille tarkoitettu ryhmää, samoin syksyllä järjestettiin yksin lastaan kasvattaville vanhemmille oma teemapäivä. Vanhemmuuden tukea äideille järjestettiin myös syksyllä aloitetun Äitiparkin muodossa.

Tavoite 3: Parisuhteen tukeminen

Toimenpiteet: Tuoreiden avioparien toiminnan -kehittäminen ja suunnittelu, Parisuhteen kuntokartoitusten jatkaminen, syksyllä 2023 Perhetalon perheleirin (parisuhdeteema) järjestäminen. Perheterapeutin asiakastyöhön käytettävissä olevan ajan riittämisen takaaminen (asiakastyötä 40% työajasta).

Toteutus: Perheterapeutti on ottanut asiakkaita vastaan lyhytkestoisien (1-5 kertaa) keskusteluavun merkeissä. Edellisenä vuonna vihityt parit kutsuttiin parisuhdeiltaan, johon ei kuitenkaan ollut osallistujia. Marraskuussa järjestettiin Viiniä ja flirttiä -parisuhdeilta, joka toteutui. Parisuhdeteemaista leiriä syksyllä ei toteutettu perhediakonin irtisanouduttua.

Yleisarviointi

Perhetalon toiminta ja sen työntekijät alkavat olla tuttuja eri verkostoissa. Perhekeskuksen kehitystyön jatkuminen ja siinä mukana oleminen lisää yhteistyötä sekä paikallisesti että koko Pirkanmaan alueella eri toimijoiden kesken. Vanhemmuuteen liittyvät tapahtumat ovat vetäneet ihmisiä paremmin kuin parisuhde-teemaiset.

RIPPIKOULUTYÖ

1012350000 RIPPIKOULUTYÖ

TEHTÄVÄ

Rippikoulutyön yleistavoitteena on, että nuori vahvistuu uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on pyhässä kasteessa liitetty, kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen ja elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä.

RESURSSIT

Työalasta vastasi nuorisotyönohjaaja (tammi-marraskuu) ja kasvatuksen pappi (marras-joulukuu) yhdessä kasvun tiimin kanssa. Rippikoulujen pitämisessä oli mukana seurakunnan pappeja, nuorisotyönohjaajat, varhaiskasvatuksen työntekijöitä sekä osa diakoneista ja kanttoreista. Lisäksi mukana oli kausi- ja kesätyöntekijöitä. Jokaisessa ryhmässä toimi isosia sekä osassa ryhmistä myös apuopettajia. Rippikouluikäluokka oli Kangasalan seurakunnassa 318 henkeä. Rippikoulun opetusryhmiä oli 14.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Nuorten henkisen hyvinvoinnin tukeminen

Toimenpiteet: Arvioimme nuorten (riparilaiset ja isokset) leirikuntoisuutta halki rippikoulun tutustumisjakson ja leirijakson lähestyessä. Hankimme rippikouluja tekeville työntekijöille koulutusta liittyen nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen rippikoulussa (esimerkiksi tilauskoulutus keväälle 2023). Nuorisotiimi valmistelee työntekijäkokouksiin myös työskentelyjä aiheen äärelle kevään aikana, jotta olemme valmiita kohtaamaan nuoria leirijaksolla. Teemme rippikoulua edelleen niin, että se on turvallinen kaikille nuorille. Mittarina toimii esimerkiksi valtakunnallinen rippikoulupalaute.

Toteutus: Työntekijöille järjestettiin koulutus nuorten mielen hyvinvoinnin tukemisesta. Rippileirien etukäteisjaksoilla ryhmäkohtaisesti annettiin vanhemmille täytettäväksi leirikuntoisuuslomake, jossa käytiin läpi nuoren henkisen hyvinvoinnin tilaa ennen leirijaksoa. Vanhempien ja nuoren kanssa panostettiin keskusteluihin edellä mainitun lomakkeen kautta nuoren hyvinvoinnista. Toimintatapa todettiin toimivaksi ja sitä käytetään jatkossakin.

Tavoite 2: Huoltajien ja perheiden kohtaaminen koko rippikoulumatkan aikana.

Toimenpiteet: Rippikoulu koskettaa koko perhettä ja huomioimme sen rippikoulumatkan aikana ja sitä suunnitellessa. Toteutamme jo olemassa olevien kohtaamisen paikkojen rinnalla uusia tapoja olla yhteydessä ja kohdata perheitä, esimerkiksi vanhempainvartteja, erityisesti reissuriparien kohdalla. Vanhempainvartti voidaan toteuttaa myös puhelinvartti-mallia käyttämällä.

Toteutus: Vanhemmille annettiin mahdollisuus erilliseen puhelinkeskusteluun omasta lapsestaan silloin, jos he tätä toivoivat. Vanhempaintapaamisia pidettiin jokaisen rippileirin kohdalla.

Tavoite 3: Päiväkoulurippikoulujen kehittäminen ja uudistaminen

Toimenpiteet: Kehitämme päiväkouluuotoista rippikoulua uudenaikaiseksi. Kesäpäivän riparia (nimi vaihtuu Kaupunki 1) kehitämme sisältämään elämyksellisiä sisältöjä, kuten vierailijoita ja retkiä. Tavoitteena on pitää tämän muotoinen rippikoulu edelleen houkuttelevana vaihtoehtona nuorille. Tämän rinnalle luomme Kaupunki 2-rippikoulun, joka sisältää kaksi kokonaista päiväkoulupäivää ja kuusi iltarippikoulua. Tarkoituksena on tarjota vielä matalamman kynnyksen rippikoulu sitä tarvitseville, sekä nuorille, joiden leirijakso keskeytyy vuoden aikana.

Toteutus: Kaupunki 1-rippileiri toteutui viime vuonna, mutta toinen vastaavanlainen jäi pitämättä kysynnän puutteen vuoksi. Kaupunkiripari toteutui suunnitellun mukaisesti ja rippikouluryhmä teki retkipäivän muun muassa Tampereelle. Rippikoulu sai positiivista palautetta niin nuorilta kuin työntekijöiltä.

Yleisarviointi:

Rippikoulutyö on viime vuonna ollut kokonaisuudessaan toimivaa eikä ole sisältänyt suurempia muutoksia (lukuunottamatta muutamaa työntekijävaihdosta). Työntekijöiden palaute on ollut positiivista ja eteenpäin katsovaa. Riparilaisten ja vanhempien suullinen palaute on ollut hyvää. Viime vuonna rippikouluista lähti isostoimintaan mukaan viime vuosiin nähden ennätysmäärä nuoria (52 nuorta).

Uusia isosia vuosimallia 2023.

NUORTEN VAIKUTTAJARYHMÄ

Nuorten vaikuttajaryhmän tarkoituksena on saada lasten ja nuorten ääni kuulumaan kaikessa seurakunnallisessa päätöksenteossa. Ei siis pelkästään nuoria koskevissa asioissa, vaan kaikessa. Vaikuttajaryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus johtokuntien kokouksissa. Ryhmä kokoontui muutaman kerran ennen johtokuntien kokouksia miettimään yhdessä esityslistoilla olevia asioita. Ryhmän toiminta-tavaksi on muodostunut myös aktiivinen keskustelu whatsapp -ryhmässä, jossa asioita ja aikatauluja on ollut helppo jakaa. Työskentelyä ohjasivat kasvatuksen työalajohtaja Johanna Jutila ja luottamushenkilöiden edustaja Ville Keskinen.

Nuorten vaikuttajaryhmä koostuu kolmesta nuoresta, jotka sitoutuvat toimimaan yhdeksi johtokuntavuodeksi kerrallaan. Mikäli joku haluaa jatkaa useamman vuoden, siihen on mahdollisuus. Valtuustokauden vaihtuessa neljän vuoden välein viimeistään koko ryhmä vaihtuu. Nuoret on valittu esittelemällä vaikuttajaryhmässä toimimista yhteisesti kaikille nuortenillassa ja halukkaat ovat saaneet ilmoittautua. Myös henkilökohtaisesti kysymällä ja rohkaisemalla on saatu nuoria lähtemään mukaan tähän tehtävään.

Vuonna 2023 ryhmässä toimivat Anni Joutsen palvelun johtokunnassa, Pulmu Kuusela yhteyden johtokunnassa ja Veera Tarri kasvun johtokunnassa. Kaikki kolme myös jatkoivat toiminnassa vielä vuodelle 2024.

2.2.3 Palvelun johtokunta

DIAKONIA

1012410000 Diakoniatyö

TEHTÄVÄ

Diakoniatyön tavoitteena on henkisen, hengellisen, sosiaalisen ja aineellisen avun antaminen vaikeuksiin joutuneille. Diakoniatyö on luonteeltaan korjaavaa, mutta myös ennaltaehkäisevää. Diakoniatyötä tehdään yli työalajojen ja yhteistyössä muiden kaupungissa toimivien tahojen kanssa.

RESURSSIT

Johtava diakonian viranhaltija Mirja-Leena Hirvonen, diakoniatyöntekijät Anni Haikarainen (23.10. alkaen) Johanna Kohonen, Katja Kohonen, Kaarina Linjama (31.8. asti), Johanna Raitanen, Timo Törmälä, Sanna Vehkaoja.

Sanna ja Johanna järjestämässä diakonian viran päivän kunniaksi kahvitarjoilua 1.9.2023.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Vapaaehtoinen diakoniatyö laajenee

Toimenpiteet: Uusiin tarpeisiin vastaaminen esim. etsitään Pesukarhujen tapaan kohdennettuja vapaaehtoistehtäviä. Huolehditaan siitä, että vapaaehtoisilla on nimetty työntekijä ja he saavat tehtäväänsä tarvitsemaansa tukea.

Toteutus: Vuoden aikana perustettiin uusi vapaaehtoisryhmä Jantuset, joka suorittaa pieniä korjaus-, rakennus- ja pihatöitä. Jokaisella vapaaehtoisryhmällä on nimetty työntekijä. Lisäksi syksyn aikana Rajattomien ryhmässä toimi vapaaehtoinen vetäjä.

Tavoite 2: Diakoniatyön perustyöhön keskittyminen

Toimenpiteet: Diakoniatyö vastaa omalta osaltaan elinkustannusten nousun aiheuttamiin ongelmiin. Diakoninen apu on myös toivon luomista ja rinnalla kulkemista. Paikallisesti taloudellisessa avustamisessa tehdään yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Vastaanotoilla jatketaan parityöskentelyä. Lisätään kotikäyntejä eri syistä yksinäisten ihmisten luona.

Toteutus: Vastaanotoilla on myönnetty taloudellisia avustuksia erilaisiin laskuihin sekä ruokaan. Lisäksi suurempia avustuksia on haettu ja saatu esimerkiksi Tukikummit-säätiöltä sekä Sipilä säätiöltä. Hävikkiruokaa on jaettu sekä vastaanotoilla että Yhteisessä keittiössä. Asiakkaiden asioiden hoitamisessa on tarvittaessa tehty yhteistyötä kaupungin aikuissosiaalityön kanssa. Parityöskentely on koettu hyvänä keinona vähentää vastaanottotyön kuormittavuutta. Kotikäynneillä on käyty pääasiassa yksin asuvien luona.

Tavoite 3: Joustava diakoniatyö

Toimenpiteet: Vaalimme diakoniatyön joustavuutta ja kykyä vastata yllättäviin avuntarpeisiin. Työaika suunnitellaan siten, että työntekijöillä on mahdollisuus nopeaankin reagointiin.

Toteutus: Diakoniatyössä on paljon tehtäviä, joilla on aikataulu ja ennalta sovitut toteuttajat. Yhteinen tehtävien- ja vastuunjako on selkeyttänyt henkilökohtaisia aikatauluja. Akuuttiin tarpeeseen vastaanottoaikoja, kotikäyntejä sekä Pesukarhukeikkoja on kuitenkin pystytty tarvittaessa harkinnan mukaan järjestämään nopeastikin.

Yleisarvio

Elinkustannusten kohoamisen myötä taloudellisen avun hakijoina on ollut asiakkaita, joilla on taloudellisesti tiukkaa, mutta jotka ovat aikaisemmin pärjänneet ilman yhteiskunnan tai diakoniatyön säännöllistä tukea. Eniten on kohdattu mielenterveyden ongelmista kärsiviä, fyysisesti sairaita, säännöllisesti toimeentulotukea saavia, toistuvasti ruoka-avun tarpeessa olevia sekä pitkäaikaistyöttömiä. Useimmissa kohtaamisissa syynä oli talous. Muita tärkeitä kohtaamisissa käsiteltyjä aiheita olivat terveys ja sairaus sekä ihmissuhteet.

PERHENEUVONTA, SAIRAALASIELUNHOITO JA PALVELEVA PUHELIN

1012420000 Perheneuvonta

1012430000 Sairaalasielunhoito

1012440000 Palveleva Puhelin

Perheneuvonnasta, Sairaalasielunhoidosta ja Palvelevasta Puhelimesta on tehty ostopalvelusopimus Tampereen seurakuntayhtymän kanssa. Sairaalasielunhoidon johtokunnassa sekä Perheneuvonnan johtokunnassa on mukana Kangasalan seurakunnan edustaja.

KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

1012700000 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

TEHTÄVÄ

Kansainvälinen diakonia on kirkkojen tai kristillisten järjestöjen tekemää kansainvälistä avustustoimintaa. Tähän kuuluvat kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu, rauhan- ja sovinnontyö sekä ihmisoikeuksien puolustaminen. Diakonisen periaatteen mukaisesti kansainvälinen diakonia toimii kaikkein köyhimpien ja syrjäytettyjen ihmisten, ihmisryhmien ja kansojen parissa.

RESURSSIT

Työalasta vastaa johtava diakonian viranhaltija.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Kansainvälisen diakonian kautta tehtävän työn tunnettuuden lisääminen

Toimenpiteet: Kangasalan seurakunnan strategian yksi painopistealue on diakoniatyön tunnetuksi tekeminen. Kansainvälinen diakonia on diakoniatyön osa-alue, jota toteutetaan pääosin Kirkon Ulkomaanavun ja kirkon lähetysjärjestöjen kautta. Tavoitteena on lisätä tämän työn tunnettuutta ja viestiä siitä muun muassa kertomalla Yhteisvastuukeräyksen yhteydessä Kirkon Ulkomaanavun kautta tehdyistä toimenpiteistä, joihin Kangasalan seurakunta on kohdentanut varoja.

Kansainvälistä diakoniaa on myös Lähetyslentäjien ja Merimieskirkon avustaminen ja tunnettuuden lisääminen seurakunnassa sekä ystäväseurakunnille Mwikassa, Pölsamaalla ja Raivolassa osoitettu taloudellinen tuki ja yhteistyö.

Toteutus: Kangasalla Yhteisvastuukeräys tuotti 4339€. Tuotosta 60 prosenttia meni Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahastoon, josta tuetaan humanitaarisen avun muodossa heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä maailman katastrofien keskellä. Avustustarpeiden syitä ovat useimmiten luonnonkatastrofit, aseelliset konfliktit ja äkilliset onnettomuudet. Vuoden 2023 keräyksessä kohteena oli erityisesti avustustyö Keniassa, jossa karjanhoidolle elintärkeät laidunmaat ovat ilmastokriisin syventämän kuivuuden myötä vähentyneet. Epätoivoinen taistelu laidunmaasta on

johtanut konflikteihin ja väkivaltaisuuksiin. Kangasalan seurakunta avusti ystävyysseurakuntia ja Merimieskirkkoa sekä talousarvio- että kolehtivaroin.

LÄHETYS

1012600000 LÄHETYS

TEHTÄVÄ

Lähetystyö on seurakunnan perustehtävä. Lähetyskäsken mukaan evankeliumia viedään kaikkeen maailmaan sanoin ja teoin. Seurakunta toteuttaa lähetystehtävää lähetysjärjestöjen työyhteydessä.

RESURSSIT

Lähetyssihteerin Johanna Kohonen (40 %), seurakunnan vapaaehtoiset

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Lähetysseurakunnan vakanssin vakauttaminen. Usean vuoden ajalla on ollut useita henkilövaihdoksia ja määräaikaisia vakansseja.

Toimenpiteet: Seurakuntaan on valittu vakituinen viranhaltija, jonka tehtäviin sisältyy lähetysseurakunnan tehtävät. Pyritään varmistamaan lähetystyön työalan jatkuvuus ja pitkäjänteisyys.

Toteutus: Lähetysseurakunta on jatkanut vierailuja lähetystyön ryhmissä esittäytyen ja lähetystyön vapaaehtoisuuteen tutustuen. Lähetystyön kyläkerho on ollut lähetysseurakunnan vastuulla. Lähetystyön perinteisiä tapahtumia on jatkettu yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Lähetysseurakunta on ollut yhteydessä lähetysjärjestöjen yhteyshenkilöihin sekä lähetystyöihin ja tavannutkin osan heistä.

Tavoite 2: Lähetysjuhlat Salossa toukokuussa 2023

Toimenpiteet: Aktivoidaan, tiedotetaan ja kannustetaan seurakuntalaisia ja työntekijöitä osallistumaan Suomen Lähetysseuran Lähetysjuhliin.

Toteutus: Lähetysseurakunta tiedotti seurakuntalaisia Lähetysjuhlasta Salossa.

Medialähetys Sanansaattajat järjesti kesäjuhlat Hyvinkäällä kesäkuussa, joka oli ajankohtana parempi ja jossa oli myös kiinnostava ohjelma. Lähetysseurakunta yritti järjestää bussiretken Hyvinkään juhliin, mutta runsaasta mainonnasta huolimatta ilmoittautumisia ei tullut tarpeeksi.

Lähetysseurakunta osallistui Lähetysyhdistys Kylväjän kesäjuhlaan Tampereella kesäkuussa ja tapasi siellä Kylväjän yhteyshenkilön, seurakuntatyön koordinaattori Katariina Leskelän.

Tavoite 3: Mongolialaisen jurtan jurttaviikko Kangasalla

Toimenpiteet: Selvitetään, olisiko mahdollisuutta kutsua Lähetysyhdistyn Kylväjän jurttaa Kangasalle ja järjestää jurttaviikko seurakunnan eri työalojen yhteisenä teemaviikkona. Mukaan voisi tulla lähetys, lapsi- ja nuorisotyö, aikuistyö sekä kutsuttuina koululaisvierailut. Valmistelut vuonna 2023 ja toteutus vuonna 2024.

Toteutus: Tämä tavoite ei toteutunut. Lähetys sihteeri pyrkii toteuttamaan jurttaviikon myöhemmin.

Yleisarviointi

Lähetys sihteerin ensimmäinen vuosi uusissa tehtävissä on ollut antoisaa ja monipuolista, uuden opettelua ja uusiin ihmisiin tutustumista. Sara Latvus ja Tuomas Meurman aloittivat uusina lähetteinä. Janetta Vettenranta jäi äitiyslomalle, ja Miikka Kallio tuli hänen tilalleen. Pauli Vanhasen perhe palasi Suomeen. Pyry ja Laura Ihosen, Heidi Tohmolan, Anna Holmströmin, Liisa ja Mikko Puhalaisen sekä Pauli Vanhasen tapaamiset järjestyivät vuoden aikana, mikä oli erityisen antoisaa. Holmström, Puhalaiset ja Vanhanen ehtivät osallistua myös seurakunnan tilaisuuksiin ja kertoa työstään seurakuntalaisille. Anna-Maija ja Veijo Olliin oltiin yhteydessä Teamsin välityksellä Lähetys kyläkerhossa. Lähetyspyhiä Kangasalan kirkossa vietettiin kolme kertaa. Lähetysmyyjäisiä oli kaksi, Laskiaistapahtuma Sahalahdella ja Joulumyyjäiset Kirkonkylän seurakuntakodilla. Sahalahden osalta tapahtuma oli näillä näkymin viimeinen Sahalahden käsityöpiirin lopettaessa toimintansa keväällä.

Kaikkea ennalta suunniteltua ei ehditty tekemään. Kaiken kaikkiaan työ on jatkunut monista muutoksista huolimatta. Tästä on hyvä jatkaa.

2.3 Hautausmaat ja hautaus

HAUTAUSMAAT JA HAUTAUS

1014010000 HAUTAUSMAAHALLINTO

1014030005 HAUTAUSMAAT

1014040000 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

1014030001 VAINAJIEN SÄILYTYSTILAT

1014030002 HUUTIJÄRVEN HUOLTORAKENNUS JA VARASTO

1014030003 KIRKONKYLÄN JA LÄNTISEN HAUTAUSMAAN

HUOLTORAKENNUKSET

1014030004 SAHALAHDEN HUOLTORAKENNUS

1014050000 HAUDANHOITOSOPIMUKSET

Kukkaloistoa hautausmaalla.

TEHTÄVÄ

Seurakunnan hoitohautojen, hautausmaiden hoito sekä hautaustoimi.

RESURSSIT

Seurakuntapuutarhuri Liisa Huhta, erityisammattimies Jonna Virtanen (31.5. saakka), erityisammattihenkilö Satu Villman (1.2.–31.5.) ja erityisammattihenkilöt Riikka Lindell ja Esko Puntala (molemmat 1.8. alkaen).

Lisäksi kausityöntekijät: Kangasalan kirkolla 4 kausityöntekijää (työsuhde 6 kk), Huutijärvellä 6 kausityöntekijää (työsuhde 5 hlöä 6 kk, 1 hlö 3kk), Sahalahdella 2 kausityöntekijää (työsuhde 6 kk) ja Kuhmalahdella 1 kausityöntekijä (työsuhde 6 kk).

Kaikissa toimipaikoissa kesätyöntekijöitä yhteensä 17 henkilöä (työsuhde 3 vko – 4,5 kk) yhteensä 28,5 kk. Lisäksi hautausmailla työskenteli 2 nuorta Tienaa ja tutustu- projektin kautta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Haudoilte on merkitty haudanhaltijat (usean vuoden projekti)

Toimenpiteet: Erialaisten toimenpiteiden avulla löydetään haltijat haudoille, joissa se tällä hetkellä on tuntematon.

Toteutus: Haudanhaltijan sopimuslomakkeita on käyty läpi ja hautakirjoja lähetetty uusille haudanhaltijoille niistä haudoista, joissa lomakkeet on täytetty hyväksytysti.

Tavoite 2: Valmistaudutaan perennahoidon käyttöönottoon

Toimenpiteet: Istutetaan tulevaa perennahoitoa varten mallihautoja muutamille Kangasalan seurakunnan hallinnassa olevalle haudalle. Etsitään sopiva kasvivalikoima koeistutuksin.

Toteutus: Osalle Vanhalla hautausmaalla Klan srk:n hallinnassa oleville haudoille istutettiin koeistutukset kesäkuussa. Saatua kokemusta hyödynnettiin valmisteltaessa uutta hoitomuotoa asiakkaille tarjottavaksi alkaen 2024.

Tavoite 3: Elävä hautausmaa

Toimenpiteet: Yhdessä muiden työalojen kanssa suunnitellaan tapahtumaa, joka on alkusysäys laajempaan ymmärrykseen hautausmaiden merkityksestä ihmisten hyvinvoinnille.

Toteutus: Suunnittelu ei toteutunut ja tapahtuman mahdollista toteuttamista on lykätty.

Toiminta

Hautaustoimella oli hoidossaan hautapaikkoja seuraavasti: kasteluhoito 127 kpl ja kukkahoito yhteensä 1714 kpl. Pitkäaikaisia hoitoja näistä oli 31,9 %. Kesäkukat toimitti EJ- Tarhat Soinista.

Toimintavuonna suoritettiin hautauksia yhteensä 214 kpl, joista uurnahautauksia oli yhteensä 148 kpl eli 69,2 % (0,8 % enemmän kuin viime vuonna).

Yleisarviointi

Hautaustoimi selvisi tehtävien ja taloussuunnitelman mukaisista töistään tyydyttävästi.

Aamuauringon kajoa hautausmaalla.

2.4 Kiinteistöt

TEHTÄVÄ

Kiinteistötoimen tehtävänä on vastata kiinteän ja irtaimen omaisuuden ylläpidosta sekä toteuttaa ja valvoa investointisuunnitelman mukaiset hankkeet. Lisäksi sen tehtävänä on huolehtia seurakunnallisen toiminnan edellyttämistä keittiö-, vahtimestari- ja suntuopalveluista.

RESURSSIT

Kiinteistötoimen vastuhenkilö on kiinteistöpäällikkö. Kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä tehtävistä vastaavat työnjohtaja ja kiinteistötyöntekijä. Suntuopalveluita hoitavat suntuot (4,5 hlötyövuotta). Siivoustoimessa vahtimestaripalveluista huolehtivat ylivahtimestari ja vahtimestari. Keittiötoimen palveluksessa on ruokapalveluesimies sekä kaksi ruokapalvelukokkia. Kiinteistötoimella on kesäaikana, toukokuusta syyskuuhun, Pyysalon leirikeskuksesta kausityöntekijöinä kesäisäntä, kaksi keittiötyöntekijää. Lisäksi on varat nurmikonhoitajalle.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUODELLE 2023

Tavoite 1: Kiinteistöjen energiankäyttöä seuraavan järjestelmän luominen

Toimenpiteet: Tavoitteena on luoda järjestelmä, jolla voidaan kokonaisvaltaisesti seurata kiinteistöjen energiankulutusta. Arviointiperusteena on järjestelmän toimintavalmius.

Toteutus: Kiinteistöjen kulutustiedot poimitaan laskuista ja viedään excel -tiedostoon johon kertyy historiatieto veden, sähkön ja lämmön kulutuksista.

Tavoite 2: Seurakunnallisiin tapahtumiin ja kirkollisiin toimituksiin liittyvien taustatoimintatapojen uudelleenarviointi

Toimenpiteet: Seurakunnan palveluksessa on uusia suntioita. Tarkoituksena on arvioida ja sen perusteella kehittää päivitetty toimintatavat, joilla tapahtumien järjestämiseen liittyvät suntio- ja vahtimestaritehtävät on järjestetty tehokkaasti ja toimintavarmasti. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja tiedonkulun sopimuksia seurakuntatoimiston, hautausmaitten ja hengellisen työn tekijöitten kanssa. Arviointiperusteena on päivitetty toimintakuvaus.

Toteutus: Seurakunnan entinen suntio Toni Rantala teki koulutyönään erillisen yksityiskohtaisen suntioiden perehdytysuunnitelman, jota olemme käyttäneet uusien suntioiden perehdyttämisessä.

Tavoite 3. Keskustan ja Sahalahden seurakuntakotien toteutussuunnitelmat

Toimenpiteet: Laaditaan toteutussuunnitelma keskustan seurakuntakodiksi ja Sahalahden seurakuntakodin toteutusvaihtoehtoista.

Toteutus: Keskustan seurakuntakodin paikka on saatu kiinnitettyä. Seuraavana toimenpiteenä on tilatarvekartoitus henkilöstö ja johtokuntavetoisesti. Sahalahden seurakuntakodiksi on olemassa edelleen kolme vaihtoehtoa: Vanhan seurakuntakodin saneeraus, jota on ehdottanut kiinteistötyöryhmä vaihtoehtona uuden rakentamiselle. Tätä vaihtoehtoa varten kiinteistöön teetetään kuntotutkimus, jotta saadaan käsitys saneerauksen hintaluokasta. Toinen selvitetty vaihtoehto on seurakunnan hankkiman Vanhan Pakkalantie 37:n rintamiestalon muuttaminen seurakuntakodiksi. Tämän saneerauksen hinta on yli 100.000 €. Kolmas vaihtoehto on lohkoa Pakkalantie 37 kiinteistöstä tontti uudisrakennukselle kirkon viereen. Tämä kustantaisi karkeasti noin 400.000 €, mutta vanhojen kiinteistöjen saneeraaminen jäisi pois ja niistä voitaisiin luopua. Neljäs vaihtoehto on Sahalahden kirkon monikäyttöisyyden selvittäminen.

Yleisarviointi

Asetettuihin tavoitteisiin päästiin pääosin. Sahalahden seurakuntakodin ratkaisu tarvitsee vielä lisäselvityksiä.

3 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteumavertailu

	Toteuma ed. vuosi 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 338 547,36	606 185,00		606 185,00	1 007 119,56	-400 934,56	166,14
Korvaukset	88 163,20	33 700,00		33 700,00	99 097,05	-65 397,05	294,1
Myyntituotot	61 535,42	27 500,00		27 500,00	74 070,01	-46 570,01	269,3
Maksutuotot	351 019,69	358 875,00		358 875,00	372 052,14	-13 177,14	103,7
Vuokratuotot	143 887,79	112 110,00		112 110,00	141 758,44	-29 648,44	126,4
Metsätalouden tuotot	68 431,23	55 000,00		55 000,00	92 935,72	-37 935,72	169,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	36 132,40				51 466,40	-51 466,40	
Tuet ja avustukset	32 046,89	19 000,00		19 000,00	32 589,38	-13 589,38	171,5
Muut toimintatuotot	557 330,74				143 150,42	-143 150,42	
Toimintakulut	-5 829 276,63	-6 095 018,00		-6 095 018,00	-6 027 772,76	-67 245,24	98,9
Henkilöstökulut	-3 279 214,75	-3 483 805,00		-3 483 805,00	-3 511 290,53	27 485,53	100,8
Palvelujen ostot	-1 416 970,35	-1 402 835,00		-1 402 835,00	-1 267 873,67	-134 961,33	90,4
Vuokrakulut	-96 236,32	-97 608,00		-97 608,00	-94 772,45	-2 835,55	97,1
Aineet ja tarvikkeet	-678 193,74	-731 570,00		-731 570,00	-745 702,03	14 132,03	101,9
Annetut avustukset	-252 337,87	-248 440,00		-248 440,00	-253 727,24	5 287,24	102,1
Muut toimintakulut	-106 323,60	-130 760,00		-130 760,00	-154 406,84	23 646,84	118,1
TOIMINTAKATE	-4 490 729,27	-5 488 833,00		-5 488 833,00	-5 020 653,20	-468 179,80	91,5
Kirkollisverotulot	5 879 128,80	5 975 000,00		5 975 000,00	6 424 064,65	-449 064,65	107,5
Valtionrahoitus	637 524,00	645 000,00		645 000,00	661 365,00	-16 365,00	102,5
Verotuskulut	-85 334,07	-85 500,00		-85 500,00	-85 881,36	381,36	100,4
Kirkon rahastomaksut	-535 846,02	-550 000,00		-550 000,00	-555 930,00	5 930,00	101,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 331,39	55 000,00		55 000,00	73 610,84	-18 610,84	133,8
Korkotuotot	7 110,32	8 000,00		8 000,00	42 895,38	-34 895,38	536,2

Muut rahoitustuotot	57 986,32	55 000,00		55 000,00	41 714,53	13 285,47	75,8
Arvonalentumiset sijoituksista	-109 712,88				-40 045,97	40 045,97	
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista					36 749,16	-36 749,16	
Korkokulut	-7 657,09	-8 000,00		-8 000,00	-7 638,46	-361,54	95,5
Muut rahoituskulut	-58,06				-63,80	63,80	
VUOSIKATE	1 352 412,05	550 667,00		550 667,00	1 496 575,93	-945 908,93	271,8
Poistot ja arvonalentumiset	-729 027,28	-605 924,00		-605 924,00	-657 177,43	51 253,43	108,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-609 350,99	-605 924,00		-605 924,00	-567 375,34	-38 548,66	93,6
Kertaluonteiset poistot	-119 676,29				-89 802,09	89 802,09	
TILIKAUDEN TULOS	623 384,77	-55 257,00		-55 257,00	839 398,50	-894 655,50	-1 519,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	623 384,77	-55 257,00		-55 257,00	839 398,50	-894 655,50	-1 519,1

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,35	6 424 064,65	661 365,00
2022	1,40	5 879 128,80	637 524,00
2021	1,40	5 658 515,41	622 812,00
2020	1,40	5 666 423,50	611 916,00
2019	1,40	5 468 719,78	598 728,00

4 Investointiosan toteutuminen

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023 menot	Toteuma 2023 tulot	Toteuma 2023 yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
101210 0000 – Tiedotus ja viestintä	-26 500,00			-26 000,00		-26 000,00				-26 000,00		
200948 4 – Torin ISO ulko näyttö	-26 500,00			-26 000,00		-26 000,00				-26 000,00		
101401 0000 - Hautaus maa-hallinto	-96 500,00			-75 500,00		-75 500,00				-75 500,00		
200693 1 – Hautaus-maiden ilmoitus-taulut	-17 500,00			-17 500,00		-17 500,00				-17 500,00		
200693 4 – Huuti-järven hautaus maan	-21 000,00											

jätepu- stin												
200693 7 - Sahalah- den hautaus- maan hiekoitu- skatos	-18 000,00			-18 000,00		-18 000,00				-18 000,00		
200949 0 - Huutijär- ven kompos- tialue	-40 000,00			-40 000,00		-40 000,00				-40 000,00		
101403 0002 - H- järven huolto- rak.	-126 000,00	0,00	-57 012,75	-642 988,00		-642 988,00	57 012,75		57 012,75	-700 000,75	8,87	0,0
200693 3 - Huuti- järven huolto- rak. peruspa- rannus	-126 000,00	0,00	-57 012,75	-642 988,00		-642 988,00	57 012,75		57 012,75	-700 000,75	8,9	0,0
101403 0005 - Hautaus- maat		-138 514,20					-138 514,20		-138 514,20	138 514,20		

201116 1 – Ympäris tötyö- kone		-138 514,20					-138 514,20		-138 514,20	138 514,20		
101502 0001 – Kangas- alan kirkko	-30 000,00	-20 884,40	-10 500,02	-19 500,00		-19 500,00	-10 384,38		-10 384,38	-9 115,62	53,25	69,6
200593 9 - Kala kk/Hong iston kalustus	-25 000,00	-15 884,40	-5 500,02	-19 500,00		-19 500,00	-10 384,38		-10 384,38	-9 115,62	53,3	63,5
200948 9 - Kangasa lan kko auto- maatio ja valvomo	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	0,00		0,00				0,00		100,0
101502 0002 – Saha- lahden kirkko	-350 000,00	-28 228,82		-350 000,00		-350 000,00	-28 228,82		-28 228,82	-321 771,18	8,07	8,1
201066 3 – Saha- lahden kirkko julkisivu	-350 000,00	-28 228,82		-350 000,00		-350 000,00	-28 228,82		-28 228,82	-321 771,18	8,1	8,1

remontti												
1015020003 – Kuhmalahden kirkko	-45 000,00	-4 550,18		-45 000,00		-45 000,00	-4 550,18		-4 550,18	-40 449,82	10,11	10,1
2010661 – Kuhmalahden kko kuiva-sprinklaus	-45 000,00	-4 550,18		-45 000,00		-45 000,00	-4 550,18		-4 550,18	-40 449,82	10,1	10,1
1015040000 - Hjärven siunauskapp.	-40 000,00	-42 829,99		-40 000,00		-40 000,00	-42 829,99		-42 829,99	2 829,99	107,07	107,1
2010662 – Huutijärven kappeli, aurinkopaneelit	-40 000,00	-42 829,99		-40 000,00		-40 000,00	-42 829,99		-42 829,99	2 829,99	107,1	107,1
1015060005 – Ruutan srkoti	-91 151,00	-1 619,92					-1 619,92		-1 619,92	1 619,92		1,8

201126 6 – Ruuta- nan Seura- kunta- kodin maan- vaihto	-91 151,00	-1 619,92					-1 619,92		-1 619,92	1 619,92		1,8
101506 0007 - Sahalah den srk- talo	-15 000,00			-15 000,00		-15 000,00				-15 000,00		
100047 8 - Sahalah den srk- koti tontin kaav. suun.	-15 000,00			-15 000,00		-15 000,00				-15 000,00		
101508 0000 - Pyysalo	0,00	-41 996,41	-41 396,41				0,00	-600,00	-600,00	600,00		
200356 1 – Pyy- salon leiri- keskus, Aurinko energia hy	0,00	-41 996,41	-41 396,41				0,00	-600,00	-600,00	600,00		
101509 0009 – Virasto-	-10 000,00	-9 781,77		-10 000,00		-10 000,00	-9 781,77		-9 781,77	-218,23	97,82	97,8

talo												
Orava												
201066 0 - Orava jäähdy- tys	-10 000,00	-9 781,77		-10 000,00		-10 000,00	-9 781,77		-9 781,77	-218,23	97,8	97,8
101509 0013 - Toimela		-278 999,20					-278 999,20		-278 999,20	278 999,20		
201118 2 – Kiint. Toimela tontti		-278 999,20					-278 999,20		-278 999,20	278 999,20		
Yhteen- sä	-830 151,00	-567 404,89	-108 909,18	-1 223 988,00		-1 223 988,00	-457 895,71	-600,00	-458 495,71	-765 492,29	37,5	68,3

Investoinneissa huomioon otettavaa:

- Hautausmaiden ympäristöhoitokoneen investoinniksi kirkkoneuvosto päätti 12.9.2023 yhteensä -180.000. Toteumassa on otettu huomioon vaihtokoneena myydyn ympäristökoneen vaihtoarvo.
- Huutijärven hautausmaan kappelin aurinkovoimalan investointia ei ole vielä aktivoitu, koska se odottaa investointituen maksamista. Investointituki vähentää lopullista kulua.
- Huutijärven huoltorakennuksen rakentamien investointi on peruttu ja kulut -57 012,75 on kirjattu hautaustoimen pääluokalle käyttötalouteen.

5 Rahoitusosan toteutuminen

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	804 194,89	550 667,00		550 667,00	1 358 814,84	-808 147,84	246,8
Vuosikate	1 352 412,05	550 667,00		550 667,00	1 496 575,93	-945 908,93	271,8
Tulorahoituksen korjaukset	-548 217,16				-137 761,09	137 761,09	
Investoinnit	251 361,16	-1 223 988,00		-1 223 988,00	-318 295,71	-905 692,29	26,0
Investointimenot	-304 625,74	-1 223 988,00		-1 223 988,00	-457 895,71	-766 092,29	37,4
Pysyvien vastaavien myyntitulot	549 236,90				140 200,00	-140 200,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 750,00				-600,00	600,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 055 556,05	-673 321,00		-673 321,00	1 040 519,13	-1 713 840,13	-154,5
Lainakannan muutokset	-136 000,08				-136 000,24	136 000,24	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136 000,00				-136 000,40	136 000,40	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,08				0,16	-0,16	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-257 860,73				166 317,36	-166 317,36	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-238 220,64				28 908,80	-28 908,80	
Vaihto-omaisuuden muutos	636,75				353,37	-353,37	

Lyhytaikaisten saamisten muutos	-89 243,66				-17 084,94	17 084,94	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	68 966,82				154 140,13	-154 140,13	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-393 860,81				30 317,12	-30 317,12	
Rahavarojen muutos	661 695,24	-673 321,00		-673 321,00	1 070 836,25	-1 744 157,25	-159,0
Rahavarojen muutos (tase)	661 695,24				1 070 836,25	-1 070 836,25	

Yhteenveto kirkkovaltuuston hyväksymien sitovuustasojen sekä meno- ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2023	TA-muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa, sitovat toimintakatteet					
Yleishallinto	-941 775,00		-941 775,00	-898 530,30	-43 244,7
Seurakuntatyö	-2 683 485,00		-2 683 485,00	-2 529 518,96	-153 953,44
• kasvun johtokunta	-1 021 135,00		-1 021 135,00	-928 134,59	-93 000,41
• palvelun johtokunta	-648 910,00		-648 910,00	-617 489,71	-31 420,29
• yhteyden johtokunta	-1 013 440,00		-1 013 440,00	-983 894,66	-29 545,34

Hautausmaat	-387 790,00		-387 790,00	-375 547,36	-12 242,64
Kiinteistöt	-1 475 783,00		-1 475 783,00	- 1 347 236,03	-128 546,97
toimintakate	-5 488 833,00		-5 488 833,00	-5 150 845,25	-337 987,75
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	5 975 000,00		5 975 000,00	6 424 064,65	449 064,65
Valtionrahoitus	645 000,00		645 000,00	661 365,00	16 365,00
Keskusrahastomaksu	-265 000,00		-265 000,00	-267 672,00	2 672,00
Eläkerahastomaksu	-285 000,00		-285 000,00	-288 258,00	3 258,00
Avustukset	-248 440,00		-248 440,00	-253 727,24	5 287,24
Investointiosa					
Investoinnit	-890 550,00	-15 000,00	-905 550,00	-297 875,74	-607 674,26
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset	0,00		0,00	0,00	0,00
Ottolainauksen muutokset	0,00		0,00	0,00	0,00

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	1 007 119,56	1 338 547,36
Korvaukset	99 097,05	88 163,20
Myyntituotot	74 070,01	61 535,42
Maksutuotot	372 052,14	351 019,69
Vuokratuotot	141 758,44	143 887,79
Metsätalouden tuotot	92 935,72	68 431,23
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	51 466,40	36 132,40
Tuet ja avustukset	32 589,38	32 046,89
Muut toimintatuotot	143 150,42	557 330,74
Toimintakulut	-6 027 772,76	-5 829 276,63
Henkilöstökulut	-3 511 290,53	-3 279 214,75
Palkat ja palkkiot	-2 862 777,52	-2 692 291,27
Henkilösivukulut	-680 552,69	-645 152,33
Henkilökulujen oikaisuerät	32 039,68	58 228,85
Palvelujen ostot	-1 267 873,67	-1 416 970,35
Vuokratulut	-94 772,45	-96 236,32
Aineet ja tarvikkeet	-745 702,03	-678 193,74
Annetut avustukset	-253 727,24	-252 337,87
Muut toimintakulut	-154 406,84	-106 323,60
TOIMINTAKATE	-5 020 653,20	-4 490 729,27
Kirkollisverotulot	6 424 064,65	5 879 128,80
Valtionrahoitus	661 365,00	637 524,00
Verotuskulut	-85 881,36	-85 334,07
Kirkon rahastomaksut	-555 930,00	-535 846,02
Kirkon keskusrahastomaksu	-267 672,00	
Kirkon eläkerahastomaksu	-288 258,00	
Rahoitustuotot -ja kulut	73 610,84	-52 331,39
Korkotuotot	42 895,38	7 110,32
Muut rahoitustuotot	41 714,53	57 986,32
Arvon alentumiset sijoituksista	-40 045,97	-109 712,88
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	36 749,16	
Korkokulut	-7 638,46	-7 657,09
Muut rahoituskulut	-63,80	-58,06
VUOSIKATE	1 496 575,93	1 352 412,05
Poistot ja arvonalentumiset	-657 177,43	-729 027,28
Suunnitelman mukaiset poistot	-567 375,34	-609 350,99
Kertaluonteiset poistot	-89 802,09	-119 676,29
TILIKAUDEN TULOS	839 398,50	623 384,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	839 398,50	623 384,77

2 Rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoituksen	1 358 814,84	804 194,89
Vuosikate	1 496 575,93	1 352 412,05
Tulorahoituksen korjaukset	-137 761,09	-548 217,16
Investoinnit	-318 295,71	251 361,16
Investointimenot	-457 895,71	-304 625,74
Pysyvien vastaavien myyntitulot	140 200,00	549 236,90
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-600,00	6 750,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 040 519,13	1 055 556,05
Lainakannan muutokset	-136 000,24	-136 000,08
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136 000,40	-136 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,16	-0,08
Muut maksuvalmiuden muutokset	166 317,36	-257 860,73
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	28 908,80	-238 220,64
Vaihto-omaisuuden muutos	353,37	636,75
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-17 084,94	-89 243,66
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	154 140,13	68 966,82
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	30 317,12	-393 860,81
Rahavarojen muutos	1 070 836,25	661 695,24
Rahavarojen muutos (tase)	1 070 836,25	661 695,24

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	1 070 836,25	661 695,24
Rahavarat kauden lopussa	8 201 556,06	7 130 719,81
Rahavarat kauden alussa	7 130 719,81	6 469 024,57

3 Tase

Tase	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	7 963 651,04	8 164 771,67
Aineettomat hyödykkeet	11 500,00	25 162,72
Muut pitkävaikutteiset menot	11 500,00	25 162,72
Aineelliset hyödykkeet	7 920 749,72	8 108 207,63
Maa- ja vesialueet	1 497 458,33	1 220 898,04
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	294 718,10	321 557,50
Rakennukset	5 686 291,01	6 112 573,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 974,10	66 021,88
Koneet ja kalusto	319 509,86	320 959,24

Muut aineelliset hyödykkeet	3 685,01	3 685,01
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	93 113,31	62 512,77
Sijoitukset	31 401,32	31 401,32
Osakkeet ja osuudet	31 401,32	31 401,32
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	394 490,14	417 157,79
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	394 490,14	417 157,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 368 783,94	7 281 216,12
Vaihto-omaisuus	0,00	353,37
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	353,37
Saamiset	167 227,88	150 142,94
Lyhytaikaiset saamiset	167 227,88	150 142,94
Myyntisaamiset	116 756,84	118 214,10
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	50 471,04	31 928,84
Rahoitusarvopaperit	5 582 294,03	4 820 076,54
Osakkeet ja osuudet	4 114 607,63	3 358 754,54
Muut arvopaperit	1 467 686,40	1 461 322,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 619 262,03	2 310 643,27
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 726 925,12	15 863 145,58
OMA PÄÄOMA	-14 073 590,57	-13 234 192,07
Peruspääoma	-6 500 000,00	-6 500 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-6 734 192,07	-6 110 807,30
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-839 398,50	-623 384,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-748 119,00	-741 877,85
Lahjoitusrahastojen pääomat	-709 131,92	-703 320,26
Muut toimeksiantojen pääomat	-38 987,08	-38 557,59
VIERAS PÄÄOMA	-1 905 215,55	-1 887 075,66
Pitkäaikainen vieras pääoma	-786 655,86	-901 168,94
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-679 999,60	-816 000,00
Saadut ennakot	-106 656,26	-85 168,94
Ostovelat	0,00	
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 118 559,69	-985 906,72
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-136 000,08	-135 999,92
Saadut ennakot	-49 125,24	-37 667,38
Ostovelat	-272 295,60	-193 404,66
Muut velat	-126 954,90	-111 931,97
Siirtovelat	-534 183,87	-506 902,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-16 726 925,12	-15 863 145,58

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Kirkollisverotulot ja valtionkorvaus on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysjankohdan mukaisesti tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostuseriaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet:

Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Kangasalan seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan. Investoinniksi katsotaan hyödykkeen korvaaminen ja perusparannus.

Rahoitusarvopaperit:

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus:

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan. Todennäköisenä luovutushintana on käytetty 31.12.2023 markkinahintaa silloin kun se on saatavissa.

Johdannaissopimukset:

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Suojaamistarkoituksessa tehdyt koronvaihtosopimukset on esitetty liitetiedoissa kohdassa Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot. Seurakunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron korkoputkisopimukseen.

Koronvaihtosopimukset:

Koronvaihtosopimukset, johon ei liity tilinpäätöshetkellä vastaavan ehtoista lainaa, on tilinpäätöksessä luokiteltu ei-suojaavaksi, ja liitetiedoissa esittämisen lisäksi sopimuksen negatiivinen markkina-arvo kirjataan varovaisuuden periaatteen mukaisesti pakollisiin varauksiin. Irtisanotuista johdannaissopimuksista johtuva vastuu kirjataan taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Liitetiedoissa esitetyn lainan korkoputkisopimuksen positiivisesta markkina-arvosta (57 377,49 €) 29.12.2023 on 30 % (17 213,25 €) ei-suojaavaa osuutta. Koska arvo on positiivinen, arvosta ei ole tehty pakollista varausta.

Valuuttamääräiset erät:

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Poikkeuksena ovat termiinisopimuksin suojatut saamiset ja velat, jotka on arvostettu termiini-kurssiin. Termiinin korko-osuus jaksotetaan sopimuksen voimassaoloajalle.

Seurakunnalla ei ole valuuttamääräisiä eriä.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kirkkoneuvosto on 17.10.2023 päättänyt esittää kertapoistoja tilikaudelle -89.802,09 €.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Satunnaiset tuotot

Tuloslaskelman kohdassa Muut toimintatuotot on kirjattu satunnaisia tuottoja 143 150,42 €. Tuotot ovat syntyneet valtaosin seurakunnan omistamien vuokratonttien myynnistä Ruutanassa.

Henkilöstökulut

	1.1.2023- 31.12.2023	1.1.2022- 31.12.2022	1.1.2021- 31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-2 862 777,52	-2 692 291,27	-2 657 482,27
400000 Kokouspalkkiot	-24 003,62	-19 464,56	-22 151,60
400500 Vuosikorvaukset ja ansionmenetysten korvaukset	-2 415,00	-1 700,00	-1 900,00
401000 Vakinaisten palkat	-1 939 492,85	-1 792 018,08	-1 913 800,25
402000 Määräaikaisten palkat	-774 787,90	-765 104,71	-656 921,63
407000 Tuntipalkat	-24 841,72	-19 251,98	-22 893,69
408200 Säännöllisen toiminnan palkkiot	-36 405,00	-30 165,50	-15 852,50
408600 Tekijänpalkkiot (KKR)	0,00	0,00	-270,00

408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suorituset	-41 936,36	-40 501,32	-42 582,91
409800 Jaksotetut palkat	-18 895,07	-24 085,12	18 890,31
Eläkekulut	-587 983,24	-563 301,82	-552 914,38
412000 Eläkemaksut	-593 021,78	-558 119,86	-557 994,71
415100 Jaksotetut eläkevakuutusmaksut	5 038,54	-5 181,96	5 080,33
Muut henkilösivukulut	-92 569,45	-81 850,51	-88 005,74
410000 Sosiaaliturvamaksut	-42 404,36	-34 580,66	-39 721,46
414000 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-50 267,24	-47 297,87	-48 251,24
415000 Jaksotetut sosiaalimaksut	102,15	28,02	-33,04
Saadut henkilöstökorvaukset	46 767,11	58 370,76	51 166,92
420000 Sairausvakuutuskorvaukset	40 437,20	55 779,77	46 679,28
421000 Tapaturmakorvaukset	2 150,69	296,00	0,00
423000 Kuntoutusraha	4 179,22	2 294,99	4 487,64
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-14 727,43	-141,91	6 679,13
YHTEENSÄ	-3 511 290,53	-3 279 214,75	-3 240 556,34
Muut henkilöstökulut			
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-82 699,18	-75 310,68	-59 605,00
437000 Matkakustannukset (oma henkilöstö)	-73 390,03	-64 230,02	-54 910,27
437600 Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	-9 309,15	-11 080,66	-4 694,73
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-24 808,45	-20 355,05	-20 654,74
Työterveyshuolto	-46 736,36	-57 983,91	-56 601,71
YHTEENSÄ	-154 243,99	-153 649,64	-136 861,45

Kangasalan seurakunnan vakuutukset 2023

Vakuutuslaji	
Työtapaturmavakuutus	
Ryhmätapaturmavakuutus	Seurakunnan tapahtumat
Ryhmätapaturmavakuutus	Etätyö
Ryhmätapaturmavakuutus	Talkoo
Yritysvakuutus	
Omaisuusvakuutus (sisältää kirkot)	
Metsävakuutus	
Venevakuutus	
Ajoneuvovakuutus	

Poistosuunnitelma

Poistosuunnitelma		
	Kirkkovaltuusto	
	16.12.2021	
Aineettomat hyödykkeet		Poistoaika
Aineettomat oikeudet		
	ATK-ohjelmistot	3 vuotta
	Tietojärjestelmien käyttöoikeus	3 vuotta
Muut pitkäaikaiset menot		
	Perustamis- ja järjestelymenot	4 vuotta
	Tutkimus- ja kehittämismenot	4 vuotta
	Tietojärjestelmät	4 vuotta
	Muut	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Hautausmaat		
Hautaamiseen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot		
	asfaltointi	4 vuotta
	atk-menot	4 vuotta
	maa- ja vesialueet	ei poistoa
	hautausmaiden muut rakennukset, varastot ja kylmiöt	10 vuotta
	kiinteät rakenteet ja laitteet, aidat	15 vuotta
	koneet ja laitteet	4 vuotta
	muut aineelliset hyödykkeet	käyttöajan mukaan
	maa-aineksen vaihto	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
A. Uudisrakennukset		
	Kirkot	50 vuotta
	Seurakuntatalot	25 vuotta
	Kappelit	30 vuotta
	Siunauskappeli	30 vuotta
	Leiri- ja kurssikeskukset	25 vuotta
	Asuinrakennukset	25 vuotta
	Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
	Huolto- ja talousrakennukset	15 vuotta

	Muut rakennukset	15 vuotta
B. Peruskorjaukset		
	Perusparannusmeno	Sama kuin muu jäljellä oleva taloudellinen käyttöaika
	Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannus	5 vuotta
	Vesikaton uusiminen	-
	Sisäpuolen peruskorjaus	-
	Ulkopuolen peruskorjaus	-
	LVIS-koneiden ja laitteiden uusiminen	-
	Kattojen tervaus	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
	Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
	Urut	20 vuotta
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
	Kuljetusvälineet	4 vuotta
	Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
	Muut raskaat koneet	10 vuotta
	Atk-laitteisto	3 vuotta
	Muut kevyet koneet	-
	Atk-laitteet	-
	Muut laitteet ja kalusteet	-
	Muut koneet ja kalusto	4 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
	Luonnonvarat	käytönmukainen poisto
	Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
	Osakkeet ja osuudet	-
Jäännösarvon poistaminen:	Alle 10.000 euron jäännösarvot poistetaan vuosittain kerralla loppuun.	

Tilinpäätöksissä pysyvien vastaavien jäljellä olevalle hankintamenule lasketaan vuotuinen sisäinen korko. Sisäinen korko kirjataan automaattisesti poistokirjauksen yhteydessä. Korko kohdistetaan

tuloslaskelmassa sisäisenä kuluna kustannuspaikan tulokseen. Kirkon palvelukeskuksen ilmoittama sisäinen korko 31.12.2023 on 3,513 %.

Sisäiset erät

Talousarvion mukaisesti tilinpäätösraportointi perustuu ulkoisille kuluille. Sisäiset erät (vyörytykset) eivät ole merkityksellisiä.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Tässä kohtaa ei ole ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautausmaiden aineelliset hyödykkeet
Arvo ed. vuoden lopussa	25 162,72	25 162,72	1 220 898,04	321 557,50
Lisäykset			278 999,20	
Siirtokirjaukset	0,00	0,00		
Myyntit			-2 438,91	
Poisto/Myynti				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 843,39	-5 843,39		-18 539,15
Suunnitelmasta poikkeavat poistot	-7819,33	-7819,33		-8 300,25
Arvonkorotukset				
Invest. Tuki				
Arvo vuoden lopussa	11 500,00	11 500,00	1 497 458,33	294 718,10
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Arvo ed. vuoden lopussa	6 112 573,19	66 021,88	320 959,24	3 685,01
Lisäykset			155 045,97	
Siirtokirjaukset				
Myyntit				
Poisto/Myynti				
Suunnitelman mukaiset poistot	-416 720,56	-10 579,36	-115 692,88	
Suunnitelmasta poikkeavat poistot	-9 561,62	-29 468,42	-34 652,47	

Arvonkorotukset				
Invest. Tuki			-6 150,00	
Arvo vuoden lopussa	5 686 291,01	25 974,10	319 509,86	3 685,01
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	62 512,77	8 108 207,63	31 401,32	8 164 771,67
Lisäykset	30 600,54	464 645,71		464 645,71
Siirtokirjaukset		0,00		0,00
Myynnit		-2 438,91		-2 438,91
Poisto/Myynti				
Suunnitelman mukaiset poistot		-561 531,95		-567 375,34
Suunnitelmasta poikkeavat poistot		-81 982,76		-89 802,09
Arvonkorotukset				
Invest. Tuki		-6 150,00		-6 150,00
Arvo vuoden lopussa	93 113,31	7 920 749,72	31 401,32	7 963 651,04

Rahoitusarvopaperit 31.12.2023

Nordea Säästö Korko Kasvu (testamentti 12.12.2011)	
Sijoitus 12.12.2011, määrä 2952,8876kpl	31 121,00
Myynti 31.5.2019, 1795,2516	-18 772,62
Markkina-arvo 31.12.2023	12 348,38
Nordea Säästö 25 Kasvu (testamentti 12.12.2011)	
Sijoitus 24.9.2014, määrä 7782,7653kpl	123 283,75
Markkina-arvo 31.12.2023	160 643,59
Nordea Maltti Y kasvu (testamentti)	
sijoitus 27.06.2017 määrä 3294,5383 kpl	60 000,00
Myynti 375,4919	-7 500,00
Markkina-arvo 31.12.2023	61 470,71
OP-Maltillinen B	
Sijoitus 30.6.2006, määrä 1130,1165	252 281,89
Markkina-arvo 31.12.2023	120 594,00
OP-Vuokratuotto B	
Sijoitukset, määrä 2605,3334	300 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	327 177,77
OP Tuotto-osuus	

Sijoitus 26.3.2015	200 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	200 000,00
OP säästöobligatio korkoputki 1V LVIII 2023/5.12.2024	
Sijoitus 29.12.2023	1 414 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	1 406 364,40
OP-Private Strategia 25-rahasto	
Sijoitus 17.5.2021, määrä 2645,8526	400 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	396 163,51
OP-Private Strategia 50	
Sijoitukset 29.10.2015, 17.11.2015; 3422,1789 kpl	500 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	653 773,06
Aktia Lyhyt yrityskorko + B	
Sijoitus 3.11.2023, määrä 779 191,8667	210 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	212 547,96
Aktia Varainhoitosalkku+ maltillinen, kasvu B	
Sijoitus 01.03.2017, määrä 5 427,89891	600 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	705 702,31
Aktia Impakti Tuotto D	
Sijoitus 10.5.2021, määrä 3774,19233	400 000,00
osto 7.6.2023, määrä 1941,64389	200 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	600 172,52
Aktia Varainhoitosalkku 25 B (kasvu)	
Sijoitus 12.04.2018, määrä152573,57640	150 000,00 200 0000,00
osto 7.6.2023, määrä 186 741,36320	
Markkina-arvo 31.12.2023	379 455,90
Aktia Varainhoitosalkku 50 B (kasvu)	
Sijoitus 12.04.2018, määrä 151 254,28530	150 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	182 352,17
eQ Liikekiinteistöt 1 T	
Sijoitus 28.03.2018, määrä 1751,0988	200 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	183 418,84
FIM Asunto A	
Sijoitus 28.03.2018, määrä 7352,6928	100 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	106 676,54

UB Metsä A	
Sijoitus 10.6.2022, määrä 1 674,5580	200 000,00
Osto 7.6.2023, määrä 1 577,4127	200 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	431 003,51
UB Pohjoismaiset liikekiinteistöt, tuotto-osuus	
Laurilanniityn rahasto	
Sijoitus 31.3.2022	100 000,00
Markkina-arvo 31.12.2023	90 237,33
UB Pohjoismaiset liikekiinteistöt, tuotto-osuus	
Diakonian asuntorahasto	
Sijoitus 31.3.2022	127 000,00
Tuotto-osuuden uudelleensijoitus	7 518,50
Markkina-arvo 31.12.2023	121 686,50

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma 1.1.-31.12.2023	
Peruspääoma1.1.	6 500 000,00
Peruspääoma 31.12	6 500 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 734 192,07
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 734 192,07
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	839 398,50
Oma pääoma yhteensä 31.12.2023	14 073 590,57
Tilikauden tulos osoittaa 839 398,50 € ylijäämää, mikä esitetään kirjattavaksi ed. tilikausien yli-/alijäämätilille.	

Siirtovelat, olennaiset erät	
Tuntipalkkojen jaksotus	8 271,69
Lomapalkkavelka	462 278,72
Suoriteperusteinen palkanlisä +sivukulut	56 000,00
Pitkäaikaisen lainan lyhennys	
Nordean lainaa 31.12.2023	815 999,68
Lyhennetään seuraavana vuonna	136 000,08
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvä osuus	135 999,28

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Nordea pankki oyj luoton korkoputkisopimus

Lainaan 178120-46580 liitetyn korkoputken markkina-arvo per 29.12.2023: 57 377,49 € (Kangasalan seurakunnalle positiivinen).

Korkoputken voimassaoloaika on 10 vuotta ja se on tehty 16.12.2019. Korkoputken viitteellinen minimitaso on 0,27 % ja maksimitaso 0,37 %. Sopimuksen purkaminen on mahdollista ennen eräpäivää. Se saattaa aiheuttaa velalliselle purkukustannuksia. Tällä hetkellä markkina-arvo on seurakunnalle positiivinen. Purkamisesta voi kuitenkin olla muita kuluja. Pankilla on oikeus eräännyttää korkosuojaus, jos yleisten ehtojen 8.1 mukainen eräännyttämisperuste on olemassa.

Eläkevastuuvajaus 31.12.2023

JuEL:n mukaan määräytyvistä eläkesitoumuksista seurakunnat vastaavat yhteisvastuullisesti, eikä niiden kattamatonta osaa voida jakaa seurakuntakohtaisesti. JuEL:n eläkesitoumuksista aiheutuvaa vastuuta voidaan kuitenkin likimääräisesti arvioida suhteuttamalla eläkevastuuvajaus seurakunnan palkkasummaan.

Koko kirkon kattamaton eläkevastuu	3 663 787 218€
Koko kirkon palkkasumma	536 300 000€
Kangasalan seurakunnan palkkasumma (palkkaraportin mukainen rahapalkka ilman korvauksia)	2 843 882,45€
Kirkon eläkevastuuvajaus Kangasalan seurakunnan osalta 31.12.2023 on $2\,843\,882,45 / 536.300.000 * 3.663.787.218 = 19\,428\,268,08€$	

Hautainhoitovastuu 31.12.2023

Pitkäaikaisten haudanhoitosopimusten yli-/ali katteisuus	
Ennakkomaksut määräaikaisista haudanhoitosopimuksista	155 781,50€
Haudanhoidon tulos 31.12.2023	-53 437,55€
Haudan hoidon varat 31.12.2023	102 343,95€
Yhden hoidetun haudan kulut keskimäärin	130,50€
Jäljellä olevien haudanhoitovuosien lukumäärä tilinpäätöspäivänä	1 657 vuotta
Seurakunnan jäljellä oleva haudanhoitovastuu 31.12.2023	216 242,43€
Haudanhoitosopimuksien varojen alikatteisuus 31.12.2023	-113 898,48€

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset 31.12.2023

Leasing- ja vuokravastuut	
Kopiokoneet, Konika-Minolta 31.12.2026 asti alv 0 %	4 308,64 €/vuosi
Kopiokoneet, Konika-Minolta vuosi 2027 alv 0 %	1 077,16 €/vuosi
Pirkanmaan automaattipalvelu kahviautomaatti 05/23	960,00 €/vuosi
It-välineistö, Tampereen it-alueen kautta	
Vuokratut toimitilat	
Vatialan vuokratila, Vatialantie 1 31.3.2026 asti, optiovuodet 2029 saakka	19 761,60 €/vuosi
Ruutanan monitoimitalo, vuokrasopimus 30.10.2025 saakka + optiovuodet 2040 saakka	32 238,00 €/vuosi
Vakuudet	
Nordean lainan vakuutena on kiinteistökiinnitys, panttikirjat 28.01.04/1411A 92.500.000,00 ja 28.01.04/1411B 92.500.000,00.	
Kiinnityskohde 2011/407/2:484 (seurakuntatoimisto/Orava).	

Yhteistyösopimukset

Seurakunnalla on seuraavat yhteistyösopimukset

- Kirkon palvelukeskuksen talous- ja henkilöstöhallinto kirkkolain nojalla
- Tampereen it-alue, Tampereen seurakuntayhtymä
- Sairaalasielunhoidon sopimus, Tampereen seurakuntayhtymä
- Palvelevan puhelimen sopimus, Tampereen seurakuntayhtymä
- Perheneuvonnan sopimus, Tampereen seurakuntayhtymä
- Keskusrekisteripalvelut, Tampereen seurakuntayhtymä
- Kirkonkirjojen säilytys sopimus, Kansallisarkisto
- Palkanlaskennan sopimus, Oriveden seurakunta
- Partiolippukunnat Roineen tytöt, Harjun pojat ja Sahalahden sinisudet
- Kangasalan kristilliset eläkeläiset

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Seurakunnalla ei ole ilmoitettavaa määräysvallassa olevista yhteisöistä.

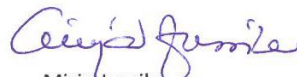
V ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

1 Allekirjoitukset

Kangasalla 26. päivänä maaliskuuta 2024 p. Chr. n. kirkkoneuvoston allekirjoitukset

Seppo Jarva
puheenjohtaja

Mirja Jussila
varapuheenjohtaja

Riikka Hinkka

Timo Honkola

Timo Keskinen

Maija Kirvesoja

Krista Kurppa

Ykä Lepola

Heikki Lyytinen

Tapio Perttula

Liisa Sarkala

Lotta Silván

Henri Lehtola
talousjohtaja

2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

VI LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpito- ja kirjasto-asiakirjoista sekä selvitys niiden säilytystavoista

Kangasalan seurakunta on siirtynyt Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi 1.1.2017. Kirkon palvelukeskus hoitaa seurakunnan kirjanpidon, palkanlaskennan sekä niihin liittyvän maksuliikenteen tehtäviä. (Kirkkolaki 22 luku 2 § 1 mom 8-kohta)

Kirkon palvelukeskuksen ylläpitämässä sähköisessä järjestelmässä arkistoidaan:

- Päiväkirja
- Pääkirja
- Muistiotositteet
- Ostoreskontra
- Ostolaskut
- Myyntireskontra
- Palkkakirjanpito
- Tililuettelo ja tehtäväalueluettelo

Tasekirja kirjana

Tase-erittely paperitulosteena

Selvitys kirjanpito- ja kirjasto-asiakirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.

Luettelo tosittelajeista

TOSITELAJI	NIMI	NUMEROSARJA
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K1	Kp-liittymä tarj.las	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
TO	Tiliote	01
AF	Poistokirjaukset	03
DP	Perintätoim.suoritus	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
M2	Resurssivarausjärj.	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
DG	Asiakkaat - hyvitys	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvit.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19
NUMEROSARJA	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000565
01	1000000	1002482
14	14000000	14000610
15	15000000	15002363
18	18000000	18000037
19	19000000	19002565
03	3000000	3000022